Timothée de Fombelle

Tobie Lolness
I. Viaţa la înălţime

HUMANITAS – junior

Contents

Partea întâi
1. Hăituit 7
2. Rămas-bun Crestelor 13
3. Cursa împotriva iernii 21
4. Elisha 28
5. Fluture de noapte 36
6. Secretul Balainei 44
7. Ura 52
8. Nils Amen 59
9. Craterul 68
10. Un mesager 76
11. W.C. Rolok 84
12. Capul lui Truc 93
13. Văduva neagră 100
14. Seldor 109
15. Moara 118
Partea a doua 126
16. Clandestin 126
17. Îngropat de viu 136
18. Drăguţul de Zef 143
19. Piatra copacului 151
20. Creanga scorburoasă 160
21. Infernul de la Tomble 171
22. Educaţia fetiţelor 181
23. Mumia 193
24. Dispărut 204
25. Altundeva 214
26. Ultima treaptă 222
27. O altă viaţă 230

28. Logodnica tiranului 238

Timothée de Fombelle (n. 1973)

A fost profesor de literatură, dar s-a îndreptat foarte curând spre teatru. În 1990 şi-a creat propria trupă pentru care a scris piese şi le-a pus în scenă. Piesa „Le Phare", scrisă la 18 ani, a fost montată în Franţa, apoi tradusă şi jucată în Rusia, Lituania, Polonia şi Canada. Textul „Je danse toujours" a fost citit în deschiderea festivalului de la Avignon în 2002. Tobie Lolness este primul său roman.

François Place (n. 1957)

A debutat ca desenator pentru filme de animaţie, apoi a devenit un foarte apreciat ilustrator şi autor de cărţi pentru copii. A ilustrat cărţi scrise de mari autori, precum: Alphonse Daudet, Michaël Morpurgo, Robert Louis Stevenson, Contesa de Ségur ş.a. Printre cele mai cunoscute cărţi scrise şi ilustrate de el se numără: Les derniers géants, Le vieux fou de dessin, Atlas des géographes d'Orbae.

Pentru Elisha, pentru mama ei

„Văzute dinspre îngeri, vârfurile copacilor sunt poate rădăcini care sorb din tăria cerului".

Rainer Maria Rilke

Partea întâi

1. Hăituit

Tobie era înalt de un milimetru şi jumătate, ceea ce nu era mult pentru vârsta lui. Doar vârful picioarelor îi ieşea afară din scobitura scoarţei. Nu se mişca. Noaptea îl învăluise ascunzându-l parcă sub o căldare.

Tobie privea cerul spuzit de stele. Nu era noapte mai neagră sau mai strălucitoare decât cea care se iţea aidoma unor băltoace printre uriaşele frunze roşcate.

Când luna nu se iveşte, stelele dănţuiesc. Asta îşi spunea în sinea lui. Îşi mai spunea tot astfel: „Dacă există cumva cer în paradis, e mai puţin adânc, mai puţin tulburător, da, mai puţin tulburător…”

Tobie se lăsa în voia acestor lucruri liniştitoare. Stătea culcat, cu capul aşezat pe muşchi. Simţea frigul lacrimilor în păr, pe lângă urechi.

Tobie se afla într-o scobitură din scoarţa neagră, avea un picior rănit, julituri pe flecare umăr şi părul încleiat de sânge. Avea mâinile arse de înţepătura ghimpilor şi nu-şi mai simţea restul trupuşorului amorţit de durere şi de istovire.

Viaţa lui parcă se oprise cu câteva ceasuri mai înainte şi se întreba ce mai căuta acolo. Îşi amintea că asta i se spunea mereu când îşi vâra nasul peste tot: „Tot aici eşti, Tobie!” Iar astăzi şi-o repeta sieşi, încetişor: „Tot aici?”

Dar scăpase cu viaţă, conştient de nefericirea lui mai uriaşă decât cerul.

Căta ţintă la cerul acela aşa cum căta la sărbătoarea florilor, ţinând strâns mâna părinţilor în mulţime. Îşi spunea: „Dacă închid ochii, am să mor”. Dar ochii îi rămâneau holbaţi pe fundul a două lacuri de lacrimi cu noroi.

În clipa aceea îi auzi. Iar frica îl cuprinse din nou, dintr-odată. Erau patru. Trei adulţi şi un copil. Copilul ţinea torţa care îi lumina.

— Nu e departe, ştiu eu că nu e departe.

— Trebuie să-l prindem. E dator şi el să plătească. La fel ca părinţii lui.

Ochii celui de-al treilea luceau galben în beznă. Scuipă şi zise:

— Punem noi mâna pe el, ai să vezi că are să plătească.

Tobie ar fi vrut să se poată trezi, să iasă din coşmar, să dea fuga spre patul părinţilor lui şi să plângă, să plângă… Lui Tobie i-ar fi plăcut să fie dus în pijama într-o bucătărie luminată, să i se pregătească un sirop cald de miere, cu prăjiturele alături, şi să i se spună: „Gata, Tobie, s-a terminat”.

Dar Tobie stătea tremurând de spaimă în fundul scobiturii, încercând să-şi tragă înăuntru picioarele prea lungi, spre a le ascunde. Tobie, un băiat de treisprezece ani, urmărit de un întreg popor, de poporul lui.

Ce auzi el atunci era mai rău decât noaptea aceea de spaimă şi de frig.

Auzi un glas la care ţinea, glasul prietenului său dintotdeauna,

Leo Blue.

Leo venise spre el când avea patru ani şi jumătate, ca să-i şterpelească gustarea, iar de atunci împărţiseră totul. Lucrurile bune, dar şi cele care erau mai puţin amuzante. Leo locuia la mătuşa lui. Îşi pierduse amândoi părinţii. Nu mai păstrase de la tatăl lui, EI Blue, celebrul aventurier, decât un bumerang din lemn deschis la culoare. În urma acelor necazuri, Leo Blue îşi făurise în sinea lui o forţă puternică. Părea în stare să facă şi lucruri bune, dar şi rele. Tobie prefera latura bună: aprecia isteţimea şi curajul lui Leo.

Tobie şi cu Leo deveniră curând nedespărţiţi. La un moment dat, cei din jur îi numeau chiar „Tobeleo", reuniţi într-un singur nume.

Într-o zi, când Tobie şi cu părinţii lui urmau să se mute spre Crengile-Joase, stătuseră ascunşi amândoi, Tobeleo, într-un mugure uscat, ca să nu fie despărţiţi. Îi găsiseră abia după două zile şi trei nopţi.

Tobie îşi aducea aminte că fusese una din puţinele dăţi când îşi văzuse tatăl plângând.

Dar în noaptea asta, când Tobie stătea pitulat singur în scobitura din scoarţă, nu putea fi acelaşi Leo Blue cel care se găsea în picioare la câţiva metri de el, înălţându-şi torţa în beznă. Tobie simţi că i se frânge inima când îşi auzi cel mai bun prieten urlând:

— Punem noi până la urmă mâna pe tine, Tobie!

Glasul sărea parcă din ramură în ramură.

Atunci, Tobie îşi aminti ceva foarte precis.

Când era foarte mic, avea un purice-de-plantă îmblânzit care se numea Lima. Tobie se urca pe spatele lui înainte de a şti să umble, într-o zi, puricele se opri brutal din joacă, îl muşcă zdravăn pe Tobie şi-l scutură ca pe cârpă. Tobie îşi amintea acum de accesul acela de nebunie care îi silise pe părinţii lui să se despartă de animal. Mai ţinea încă minte privirea lui Lima când îşi pierduse minţile: centrul ochilor i se mărise ca o băltoacă sub ploaie. Mama sa îi spusese: „Azi Lima e cel lovit, dar toată lumea poate să-şi piardă minţile cândva".

— Punem noi mâna pe tine, Tobie!

Când auzi încă o dată strigătul acela sălbatic, Tobie ghici că ochii lui Leo erau cu siguranţă la fel de înspăimântători ca ochii unui animal nebun. Da, semănau desigur cu nişte băltoace umflate de ploaie.

Mica trupă se apropia izbind în scoarţă cu beţe ascuţite la vârf ca să simtă unde suna a gol şi unde erau crăpături. Îl căutau pe Tobie. Asta îi amintea atmosfera vânătorii de termite, când tatăl şi fiul plecau o dată pe an, primăvara, ca să alunge insectele dăunătoare până spre crengile îndepărtate.

— Am să-l scot din vizuină.

Glasul care rosti cuvintele acestea era atât de aproape, că Tobie avu impresia că simte căldura unei răsuflări deasupra lui. Nu mai mişcă din loc, nu cuteză nici măcar să închidă ochii. Loviturile de băţ veneau spre el în bezna măturată de reflexele focului.

Lemnul ascuţit izbi violent la un deget distanţă de obrazul lui. Trupuşorul lui Tobie era înlemnit de spaimă. Îşi ţinea totuşi privirea agăţată de cerul care se ivea uneori printre umbrele hăituiturilor. De data asta, era prins. Se terminase.

Deodată, bezna îl învălui din nou. Răsună un strigăt mânios:

— Ei, Leo! Ai stins flacăra?

— A căzut. Iertare, torţă a căzut…

— Dobitocule!

Singura torţă a grupului se stinsese, iar căutarea trebuia să continue în beznă.

— Numai că asta n-o să ne facă să renunţăm. O să-l găsim noi.

Un alt om se alăturase primului şi scotocea cu mâinile prin crăpăturile scoarţei. Tobie simţea că până şi aerul era agitat de mişcarea mâinilor lui atât de aproape de el. Cel de-al doilea era cu siguranţă băut pentru că trăsnea a alcool, iar gesturile îi erau violente şi dezordonate.

— Am să-l prind eu însumi. Eu am să-l fac bucăţi. Şi o să le spunem celorlalţi că nu l-am găsit.

Celălalt râdea, spunând despre tovarăşul lui de vânătoare:

— Ăsta n-o să se schimbe în veci. A dat gata patruzeci de termite primăvara trecută!

Da, Tobie era pentru ei mai rău decât o termită şi, cu siguranţă, o să-l bată cu băţul cu vârf ascuţit, după care îl vor azvârli în foc.

Cele două umbre erau chiar deasupra lui. Nimic nu-l mai putea salva. Tobie fu cât pe ce să-şi ia privirea de la cerul care până atunci îl făcuse să reziste. Văzu băţul coborând spre el, se dădu brusc într-o parte, iar vânătorul nu simţi în vârful armei decât lemnul tare al copacului.

Dar celălalt om își vârâse deja brațul în scobitură.

Ochii lui Tobie erau înecați în lacrimi. Văzu omul așezându-și mâna groasă chiar lângă el, oprindu-se, mișcând-o ceva mai sus, lângă obrazul lui.

Atunci, în mod ciudat, Tobie simți că frica îl părăsește. O liniște adâncă îi urcase de-a lungul trupului. Avea chiar un zâmbet palid pe buze când auzi cumplitul glas spunând într-un șușotit plin de satisfacție:

— L-am dibuit. Am pus mâna pe el.

Se făcu tăcere jur-împrejur. Ceilalți hăituitori se apropiară. Până și Leo Blue tăcuse, temându-se poate că va fi nevoit să-l privească în ochi pe fostul lui prieten.

Erau acolo, patru sau chiar cinci adulți în jurul unui copil rănit. Cu toate astea, lui Tobie nu-i mai era frică de nimic. Nici măcar nu tremură când omul își vârî brațul în scobitură, smulse ceva urlând de bucurie și-l înfățișă celorlalți.

Se lăsă tăcerea, o tăcere mai lungă decât o iarnă plină de zăpadă.

Lui Tobie i se păruse că simte cum îi smulgea cineva o bucățică de haină. După un timp, răsunară câteva cuvinte în tăcerea de gheață:

— E scoarță, o bucată de scoarță.

Da, omul le întindea celorlalți vânători o bucățică de scoarță.

— V-am păcălit! Evident că nu e aici! Probabil că gonește acum spre Crengile-Joase. Îi venim noi de hac mâine.

Dinspre micul grup se auzi un mârâit de dezamăgire. Câteva insulte fură expediate la adresa celui care se prefăcuse că-l găsise pe Tobie. Umbrele se îndepărtară foarte iute, ca un nor trist. Ecoul glasurilor se stinse.

Și liniștea îl învălui iarăși.

Trecură multe clipe până ce Tobie își auzi din nou propria-i suflare. Până ce își simți trupul lipit greoi de peretele scobiturii din copac.

Ce se întâmplase? Ideile îi încolțeau în minte tare încet.

Revedea acum fiecare clipă a acelui misterios minut. Omul își așezase mâna peste mâna lui și nu simțise decât lemnul. Smulsese o fâșie din hăinuța lui, luând-o drept scoarță. Și cu toții recunoscuseră că era cu adevărat scoarță. De parcă Tobie se făcuse una cu lemnul copacului. Chiar asta fusese impresia lui. Copacul îl ascunsese sub

mantaua lui de scoarţă.

Tobie simţi că înlemneşte brusc.

Şi dacă era o capcană?

Asta era. Omul simţise copilul sub mâna lui şi-l aştepta acum în beznă, la câţiva paşi mai încolo. Tobie era sigur că aşa stăteau lucrurile. Doar spusese vânătorul să-l voia numai pe el, că-l va strive ca pe termită! Cu siguranţă că se afla acum în întuneric, aşteptându-l să iasă. Groaza se întoarse punându-l un nod în gât.

Tobie nu mişca. Pândea cel mai mic santé.

Nimic.

Atunci, încet, redeveni conştient de cerul de deasupra capului. Acel camarad înstelat care părea că-l priveşte cu ochii lui atât de numeroşi.

Iar sub el, simţi căldura copacului. Era sfârşitul verii. Crengile înmagazinaseră o căldură blândă. Tobie se afla încă în crengile de sus, în regiunile acelea unde soarele luminează de dimineaţă până seara şi învăluie totul într-o mireasmă de pâine caldă, mireasma pâinii de Frunze coapte pe care o pregătea mama lui şi care o freca cu polen.

Tobie se lăsă în voia acelui parfum liniştitor care-l înconjura.

Atunci ochii i se închiseră. Uită de teamă, de nebunia lui Leo, uită că devenise un vânat pentru hăituitori li că erau cu miile împotriva lui. Se lăsă cuprins de un val duios, de ceaţa aceea blândă care se cheamă somn. Uită de toate. De fiorii de teamă, de singurătate, de nedreptate şi de acel uriaş DE CE? Care-l chinuia de câteva zile.

Uită de toate. Exista însă în noaptea lui un cocşor pe care-l păstrase liber. Singurul vis pe care îl va lăsa să vină să se joace în somnul lui.

Visul acela avea un chip, Elisha.

2. Rămas-bun Crestelor

Cât fusese ziua de lungă, pe când fugea de duşmani, îşi spusese că nu trebuia să se gândească la ea. Era singurul lucru de făcut. Pur şi simplu nu trebuia. Ar fi fost prea cumplit.

Ridicase în jurul inimii lui un soi de fortăreaţă, cu puncte de observaţie şi cu şanţuri adânci. Dăduse drumul unor furnici de luptă pe drumurile de strajă. Nu trebuia să se gândească la ea.

Cu toate astea, clipă de clipă, ea era acolo, jucându-se printre

amintirile lui, îmbrăcată în rochia ei verde. Era acolo în central gândurilor lui, mai prezentă decât cerul.

O cunoscuse pe Elisha când părăsise înălţimile împreună cu familia lui, ca să se ducă să locuiască în zona Crengilor – Joase.

Trebuie să povestim întâlnirea asta. Să uităm un pic de Tobie care e adormit în scorbura lui din copac, ca să ne întoarcem cu cinci ani în urmă.

Era pe vremea marelui mutat.

În anul acela, într-o dimineaţă de septembrie, pe când locuitorii Crestelor încă mai dormeau, Tobie plecă împreună cu părinţii lui.

Călătoriră timp de şapte zile, însoţiţi de doi cărăuşi morocănoşi, încărcaţi cu cel trebuincioase. Nu aveau nevoie de aceşti doi oameni doar ca să care două valise mici, nişte haine, câteva cărţi şi cutia cu dosare a lui Sim Lolness, tatăl lui Tobie.

Cărăuşii se aflau acolo ca să se asigure că familia nu va face cale-ntoarsă.

Domnul Lolness era cu siguranţă cel mai mare învăţat al vremii.

Cunoştea ca nimeni altcineva tainele copacului. Admirat de toţi, îşi pusese semnătura pe cel mai frumoase descoperiri ale secolului. Dar incredibila lui ştiinţă nu era decât o părticică din fiinţa lui. Restul era ocupat de un suflet mare şi luminos ca o constelaţie.

Sim Lolness era bun, generos şi drept. Ar fi făcut destul de uşor carieră în lumea spectacolului dacă i-ar fi trecut aşa ceva prin minte. Cu toate astea, profesorul Lolness nu se străduia niciodată să te facă să râzi. Era pur şi simplu o fiinţă de o fantezie şi o originalitate strălucitoare.

Uneori, în timpul Marelui Sfat al copacului, în mijlocul unei mulţimi de bătrâni înţelepţi, se dezbrăca complet, scotea din servietă o pijama albastră şi se pregătea să-şi facă siesta. Spunea că somnul e leacul lui de taină. Adunarea vorbea atunci pe ton scăzut ca să-l lase să doarmă.

Tobie şi părinţii lui merseseră aşadar vreme mai multe zile în direcţia Crengilor – Joase. În copac, călătoriile erau întotdeauna trăite ca nişte aventuri. Se circula din creangă în creangă, pe jos, pe drumuri foarte puţin bătute, cu riscul de a te rătăci pe căi care se înfundau sau de a aluneca pe pante. Toamna, trebuia să te fereşti să străbaţi

frunzele, acele mari platouri de culoare brună care, în cădere, puteau lua călătorii cu ele spre necunoscut.

Oricum, candidaţii la călătorie erau rari. Oamenii rămâneau adesea toată viaţa pe creanga pe care se născuseră. Îşi făceau acolo o meserie, prieteni… De acolo venea expresia „prieten de creangă veche" pentru un prieten de o viaţă. Oamenii se căsătoreau cu cineva de pe creanga învecinată sau din aceeaşi regiune. Astfel că măritişul unei fete de pe Creste cu un băiat din regiunea Rămurelelor, de pildă, reprezenta un eveniment foarte rar, destul de prost văzut de familie. Era tocmai ceea ce se petrecuse cu părinţii lui Tobie. Nimeni nu încurajase povestea lor de dragoste. Era mai bine să te căsătoreşti cu cineva din lumea ta.

Lui Sim Lolness, dimpotrivă, îi plăcea ideea unui „arbore genealogic", de parcă fiecare generaţie trebuia să-şi inventeze propria creangă, cu o rămurică mai aproape de cer. Pentru contemporani, asta era o idee periculoasă.

Desigur, creşterea populaţiei copacului le silea pe unele familii să emigreze spre regiuni îndepărtate, dar asta era o decizie colectivă, o mişcare de familie. Un clan alegea să se înstăpânească pe nişte crengi noi, şi atunci pleca spre Coloniile inferioare. Acestea se găseau mai în interiorul copacului, pe nişte ramuri umbroase.

Cu toate astea, nimeni nu se ducea până la Crengile-Joase, ţinutul acela încă şi mai îndepărtat, spre poate.

Nimeni, cel puţin, nu se ducea acolo de bunăvoie.

Nici măcar familia Lolness, care sosi în seara aceea însoţită de cărăuşi în teritoriu lui sălbatic Onessa, în zona cea mai îndepărtată a Crengilor – Joase.

De două zile ştiau cum arată regiunea aceea. Le defila prin faţa ochilor în vreme ce mergeau.

Era un imens labirint de crăci umede şi răsucite. Nu era nimeni pe acolo sau aproape nimeni. Doar câţiva îngrijitori de larve, care o luau la picior de cum îi vedeau.

Priveliştea acelor meleaguri era uimitoare. Întinderi de scoarţă decolorată, răscruci misterioase pe unde nimeni nu pusese vreodată piciorul, iazuri care se formaseră în locul unde se încrucişau crengile, păduri de muşchi verde, o scoarţă adâncă străbătută de drumuri desfundate şi de pâraie, insecte ciudate, vreascuri moarte, înţepenite în câte un loc de ani de zile, pe care vântul nu izbutea să le facă să

cadă… O junglă atârnată, plină de zgomote stranii.

Tobie plânsese până atunci, ducând după sine mâhnirea că-şi părăsise prietenul, pe Leo Blue. Dar, ajungând la porţile Crengilor – Joase, care îi fuseseră descrise ca un infern, lacrimile îi secară. Hipnotizat de peisaj, înţelese pe dată că aici se va simţi ca acasă. Ţinutul era magic: un gigantic teren de joacă şi de visare.

Cu cât înainta regăsindu-şi înfăţişarea veselă din zilele fericite de odinioară, cu atât o vedea pe mama lui, Maia, prăbuşindu-se.

Maia Lolness se născuse în familia Alnorell, care era stăpână peste aproape o treime din Creste şi mai avea şi plantaţii de licheni pe trunch lui principal. Era o familie bogată, care organiza vânători ample pe moşiile ei însorite şi baluri care le făceau pe cele mai frumoase persoane să-şi piardă capul dănţuind până în zori. În nopţile de petreceri, drumuri luminate de torţe desenau ghirlande de lumini pe Creste. Tatăl Maiei se aşeza la pian. Se dansa jur-împrejur. Perechile se răzleţeau sub lumina stelelor.

Maia, pe atunci fetiţă, crescuse în această atmosferă de sărbătoare, singura descendentă Alnorell, mult-iubita fiică a tatălui ei pe care îl adora. Domnul Alnorell era o fiinţă la fel de delicată ca şi fiica lui, un bărbat frumos, fire aleasă şi curios faţă de toate cele.

Murise de tânăr, când Maia avea cincisprezece ani. Iar soţia lui luase frâiele puterii, oprind pe veci valsurile şi banchetele la lumina lunii.

Căci doamna Alnorell, bunica lui Tobie, era tristă şi rea ca un păianjen în zori de zi. Neputându-i face fericiţi nici pe soţul, nici pe fiica ei, ea îşi făcuse fericit intendentul, domnul Peloux, deoarece pusese punct dintr-odată tuturor cheltuielilor casei, astfel că o avere imensă prinsese a se îngrămădi în jurul ei. Domnul Peloux vedea cum sosesc zi de zi veniturile obţinute pe plantaţiile familiei şi din celelalte afaceri Alnorell, fără ca vreun bănuţ să iasă vreodată din cuierele lui.

Doamnei Alnorell îi plăceau atât de mult banii, încât uitase la ce sunt buni. Ca un copil care adună sub pat bomboane umplute cu sevă. Numai că puşt lui riscă să se trezească într-o bună zi peste o grămadă de sevă mucegăită, în timp ce banii doamnei Alnorell nu mucegăiau. Cea care mucegăia era doamna Alnorell însăşi. Se făcuse aproape verde, iar sentimentele ei nu păreau nici ele mai proaspete.

Tobie ştia că atunci când aflase de logodna Maiei cu un bărbat din regiunea Rămurelelor, bunica lui spusese:

— Vrei aşadar să dai naştere unor melci din ăia fără cochilie?

Fraza devenise faimoasă pentru Sim şi Maia. Făceau glume pe seama ei. Rămurelele de unde venea Sim erau cunoscute pentru melcii lor fără cochilie, uriaşe animale cu totul inofensive, care produceau o grăsime ideală pentru lămpile cu ulei. Oamenii de pe Rămurele se dădeau în vânt după aceşti melci, astfel că tatăl lui Tobie îi spunea acestuia uneori, cu multă duioşie, „melcuşorul meu" în amintirea frazei rostite de soacra lui.

Maia Alnorell se căsători aşadar cu Sim Lolness. Se iubeau. Rămăseseră la fel de îndrăgostiţi ca la prima lor întâlnire, la nouăsprezece ani, la un curs de tricotaj.

Tricotajul cu mătase era o etapă obligatorie în educaţia fetelor de familie bună. Şi cum Sim Lolness muncea deja enorm, petrecându-şi viaţa între bibliotecă, laborator şi grădina botanică, şi nu avea timp „să se ţină de întâlniri", cum spunea maică-sa, se dusese să se înscrie la un curs de tricotaj. Era, firește, singurul băiat de la orele de împletit. Pe durata unei ore pe săptămână, avea siguranţa că va întâlni treizeci de fete dintr-odată şi că va avea astfel posibilitatea să-şi facă o idee în cel mai scurt timp cu putinţă în legătură cu specia aceea care îi era necunoscută.

În prima săptămână, a stat să observe.

În a doua săptămână, a născocit maşina de tricotat.

În a treia săptămână, cursul s-a închis.

Acesta a fost sfârşitul tricotatului de mână cu fir de mătase.

Numai că frumoasa Maia pricepuse pe dată ce se ascundea sub basca acelui tânăr venit de pe îndepărtatele lui Rămurele ca să studieze pe Creste. Şi s-a îndrăgostit de el.

Într-o dimineaţă de primăvară, s-a dus să bată la uşa cămăruţei lui de student.

— Bună ziua.

— Domnişoară… Oh… Da?

— V-aţi uitat basca la ultimul curs.

— Oh! Eu… Dumnezeule…

Ea făcu un pas în cameră, Sim se dădu înapoi. În realitate, era prima dată când privea cu adevărat o fată şi avea impresia că descoperă o nouă planetă. Îi venea să ia notiţe, dar îşi spuse că nu era poate un lucru corect.

La drept vorbind, spre marea lui surpriză, nu simţea doar nevoia să scrie două sau chiar trei cărţi despre subiectul cu pricina: voia pur şi simplu să stea acolo, să nu facă nimic şi s-o privească.

Până la urmă, ea îl întrebă:

— Nu vă deranjez?

— Ba da… Dumneavoastră… Îmi daţi… Întreaga viaţă peste cap, dacă îmi pot îngădui să mă exprim astfel, cu respect, domnişoară.

— O! Iertaţi-mă…

Se îndrepta deja spre uşă. Sim se repezi să-i bareze trecerea, privindu-şi ochelarii mai bine.

— Nu! Eu… Puteţi rămâne…

Îi oferi aşadar apă proaspătă şi o biluţă de gumă. Ea îşi ţinea ceaşca cu apă rece în asemenea mod, că Sim simţi nevoia s-o deseneze. Dar ţinu piept ispitei. Împărţise în două biluţa de gumă cu mâinile lui, aşa că avea tendinţa să se lipească de obiecte când le lua în mână.

Maia râdea în sinea ei.

Sim se sprijinea de pereţi ca să nu se piardă cu firea, numai că astfel tocmai întindea un fir de gumă între cele patru colţuri ale camerei.

După câtva timp, Maia se scuză că era nevoită să plece. Trecu peste un fir, se strecură pe sub un altul şi ieşi.

— Mulţumesc pentru bască, spuse Sim, uitându-se după ea cum se îndepărtează.

Abia atunci îşi dădu seama că avea basca pe cap, că o avusese şi atunci când venise ea, pe scurt, că n-o uitase pe nicăieri.

Atunci, îşi scoase ochelarii, îi puse pe masă şi căzu pe jos, leşinat.

Pricepu mai târziu de ce îşi pierduse cunoştinţa în ziua aceea. Pur şi simplu pentru că, în logica lucrurilor, dacă ea îi adusese înapoi o bască pe care el n-o uitase niciodată pe undeva, era pentru că dorise să-l revadă.

Pe el.

Iar asta era de ajuns ca să-l facă să-şi piardă cunoştinţa.

Un an mai târziu, se căsătoriră. O căsătorie frumoasă sus pe Creste. Bunica Alnorell acceptase să pună la bătaie câteva firimituri din averea ei. Domnul Peloux, intendentul, scoase văicărindu-se două monede mici de aur dintr-o cadă de baie plină ochi.

Spunea:

— Doamnă, suntem aproape ruinaţi…

Şi se uita la cada care dădea pe dinafară de bani şi la coridorul care ducea la cele paisprezece săli cu seifuri unde se îngrămădeau munţi de monede şi de bancnote.

În timpul căsătoriei, doamna Alnorell avusese o atitudine cuviincioasă, bătându-şi joc doar de tatăl lui Sim şi de stângăcia lui.

Cum nu era la curent cu obiceiurile din lumea bună, tatăl lui Sim Lolness se străduia să le urmeze într-un mod cam prea vizibil. Ronţăia petalele de floare care împodobeau bufetul. Ridica trena rochiilor femeilor ca să nu se murdărească de praf. După câteva pahare, era înclinat să le sărute mâna până şi bărbaţilor, tot răsucindu-şi cravata ca pe o hârtie de pus moaţe.

Vreme de douăzeci de ani, fericiţii soţi nu avură copii, ceea ce o aducea pe bunica Alnorell într-o stare de furie.

Şi apoi, într-o bună zi…

Tobie.

Apăru dintr-odată în viaţa lui Sim şi a Maiei, devenind bucuria familiei lor.

Bunica fu repede de părere că era prea mult Lolness şi prea puţin Alnorell.

Tobie îşi petrecea verile pe moşiile bunicii lui. Ea îl lăsa în grija unor guvernante şi făcea totul ca să nu-l întâlnească niciodată. Un copil… era ceva murdar şi veşnic bolnav de tot soiul de boli. Fugea cât mai departe de cum îl zărea. Astfel că până la urmă, vreme de şapte-opt veri, ea nu-şi întâlni decât rareori nepotul.

Şi, de fiecare dată, avură loc crize de nervi şi bombăneli:

— Luaţi-l de aici! Mă ia cu ameţeală!

Iar Tobie era luat şi dus de acolo ca un ciumat.

Iată de ce, acum când se pierdeau tot mai afund în zona Crengilor – Joase, mergând spre locul unde avea să trăiască de acum împreună cu soţul şi cu fiul ei, Maia Lolness îşi înăbuşea suspinele. Pentru că toate acele cusururi ale înaltei societăţi pe care atâta le combătuse în persoana mamei ei şi în fiinţa ei însăşi acum le simţea urcând la suprafaţă în dezgustul care o cuprindea la vederea teritoriilor spongioase şi întunecate din zona Crengilor – Joase.

Soţul ei o vedea că plânge. Îi spunea uneori:

— Nu te simţi bine, Maia?

— Sunt atât de fericită că sunt cu voi, încerca ea să spună cu un zâmbet chinuit.

Şi reîncepea să meargă înfăşurându-se în şal.

Tobie se uita la tatăl lui. Ştia că el suferă. Nu că s-ar fi înduioşat cumva de propria-i soartă, căci Sim Lolness ar fi găsit motive de încântare în absolut orice, chiar şi în intestinul unei muşte. Dar suferea pentru soţia şi fiul lui, pe care îi târa după el în pedeapsă.

Deoarece familia fusese surghiunită.

Cele trei fiinţe pe care cei doi cărăuşi le părăsiră în mijlocul a Nicăieri, pe teritoriul Onessa, la extremitatea unei crengi sub care atârnau două frunze imense de culoarea focului, cele trei fiinţe fuseseră alungate din copac, condamnate la decădere şi la surghiun.

— Aici e, şopti tatăl lui Tobie.

Creanga era atât de umedă, că aveai impresia că păşeşti pe fundul unei supe reci. Tobie, aşezat pe valiză, îşi ştergea şosetele de umezeală.

— Aici e, repetă Sim cu o voce sugrumată.

Maia Lolness îşi ascundea lacrimile în şal.

După glorie, onoruri şi toate succesele cunoscute, Sim Lolness şi ai lui reîncepeau viaţa de la zero.

3. Cursa împotriva iernii

Ajunşi la Onessa în septembrie, Tobie şi părinţii lui pricepură curând că numărătoarea inversă înaintea iernii începuse. Toamna era deja îngheţată, iar Crengile-Joase promiteau ierni aspre. Prima noapte petrecută afară a fost plină de suferinţă. O briză încărcată de umezeală reuşea să se strecoare pe sub pătura sub care dârdâia de frig mica familie.

— Haide, fiule. La treabă.

A doua zi, în zori, Sim Lolness începu să-şi încropească o căscioară.

Sus pe Creste, trebuia să pui la socoteală cam şase luni pentru ca o casă de mărime modestă să fie scobită, folosindu-te de un grup de cinci-şase lucrători şi de un atelaj de gărgăriţe dresate.

Se începea prin degajarea scoarţei pentru a se putea face deschizături, o uşă şi câteva ferestre. Se tăiau apoi în masa lemnului trei-patru încăperi principale, studiate să fie făcute în aşa fel încât să

nu dăuneze copacului şi să respecte circulaţia sevei.

Cele mai frumoase case erau prevăzute cu balcoane, cu mobilier confortabil, cu şemineuri cu vatră dublă. Unele mai aveau şi un rezervor pentru ploaie care le alimenta cu apă curentă.

Familia Lolness nu trăgea nădejde să aibă pentru acea primă iarnă mai mult de o mică încăpere comună cu un burlan pentru coş. Asta reprezenta deja o muncă uriaşă.

Sim Lolness era un om înalt, avea aproape doi milimetri. Cântărea opt centigrame. Dar omul ăsta solid de vreo cincizeci de ani avea foarte puţină experienţă în ce priveşte munca manuală. El, care putea recita tabla înmulţirii până la o mie şi în ordine, şi la întâmplare, el, care scrisese ditamai cărţile de cinci sute de pagini despre „Longevitatea megalopterelor" sau „De ce buburuza nu are niciodată cinci puncte pe spate?" sau tot astfel „Optica picăturii de apă", el, care ochea dintr-o privire o stea nouă, habar n-avea, în schimb în ce direcţie trebuie ţinut ciocanul, astfel că ar fi fost în stare să-şi bată un deget cu totul înainte de a atinge cuiul.

A fost aşadar nevoit să înveţe totul de unul singur, alături de soţia şi de fiul lui.

Tobie făcu şi el progrese, şi încă mult mai repede decât oricine altcineva. Avea pe atunci şapte ani. Lua asupră-şi toate lucrările delicate. Trupuşorul fragil îi îngăduia să scobească burlanul coşului. Era tipul de muncă ce nu putea fi niciodată lăsată pe seama gărgăriţelor săpătoare.

Cu mandibulele lor ascuţite ca nişte cuţitoaie, coleopterele alea nu procedau deloc cu fineţe.

Creşterea gărgăriţelor pentru scobirea caselor punea de altfel o problemă tare delicată, deoarece, prost ţinut în frâu, animalul ăsta era în stare să facă arborele praf şi pulbere. Tatăl lui Tobie se opunea creşterii masive de gărgăriţe, care începea să se dezvolte în copac, legată de industria de construcţii.

Dar familia Lolness nu avea la dispoziţie nici gărgăriţe, nici lucrători, nici cea mai mică unealtă. Tobie lucra cu pila de unghii, taică-său folosea cuţitul pentru pâine. Doamna Lolness modela ochiuri din răşină pentru ferestre, cosea laolaltă petice de postav pentru a face pături şi covoare.

Toamna se rezuma la un singur cuvânt: scobit. De două ori pe zi, o supă slabă îi ajuta să-şi refacă puterile. Noaptea, dormeau câteva

ceasuri, dar n-aşteptau lumina zilei pentru a se întoarce la muncă, sub ploaie.

În dimineaţa de Crăciun, traseră în urma lor o uşă de lemn şi îşi admirară munca. Nu era chiar genul de casă pe care o poţi cumpăra după catalog. Podeaua era vălurită, urmând unduirea blândă a scoarţei, pereţii erau neregulaţi, ferestrele semănau cu Ursa Mare. Vatra părea o scobitură triunghiulară, iar fumul se ridica printr-un burlan răsucit ca un tirbuşon. Tobie îşi avea pătuţul de-a lungul vetrei şi putea trage seara o perdea ca să se izoleze. Printre peticele cusute laolaltă ca să întruchipeze o perdea puteai recunoaşte: nişte nădragi, două cămăşi şi un jupon violet.

Oare cât timp şi-a petrecut Tobie, în decursul acestor ani, lungit în pat şi stând să asculte cum trosneşte focul, privind reflexul flăcărilor prin ţesătura albă a nădragilor? Umbrele şi luminile proiectau o istorie nesfârşită, pe care Tobie o născocea iarăşi şi iarăşi.

Dar în prima seară în care membrii familiei Lolness au intrat în casa lor, Tobie nu s-a culcat.

S-au aşezat tustrei pe patul părinţilor, în faţa unui foc care duduia de zor. Se ţineau de mână. Chiar în clipa în care au tras zăvorul la uşă, vântul a început să vuiască afară, iar de geamuri se striviră câţiva fulgi de zăpadă topită. Iarna le bătea în geam.

Casa era şchioapă şi minusculă, dar nu există mai mare bucurie decât să auzi cum şuieră viscolul când te afli la adăpost în casa pe care ai construit-o cu mâinile tale. Tobie văzu cum reînfloreşte pentru câteva clipe zâmbetul mamei lui şi începu să plângă. Văzând emoţia soţiei şi fiului, Sim se puse pe glumit:

— Ia puneţi-vă de acord… Ne simţim sau nu bine?

Tobie îşi trase nasul şi zise:

— Da’ eu plâng pentru că-s prea mulţumit, şi începu să râdă.

Atunci o lacrimă curse pe obrazul Maiei şi de data asta se priviră toţi trei râzând.

Ciudat lucru, iarna aceea rămase în mintea lui Tobie ca o amintire plăcută. Nu părăsiră aproape deloc casa.

Dimineaţa, ieşeau afară pentru câteva treburi. Maia se ducea să ia un pachet de praf de frunze din cămara scobită în scoarţă, la câţiva paşi de casă. Sim şi fiul lui adunau ceva vreascuri şi făceau reparaţiile

indispensabile. Se întorceau pe dată tustrei în încăperea lor comună. Focul îi aştepta, pitulat în ungherul lui.

Tobie botezase focul Flam şi-l trata ca pe un animăluţ. Când se reîntorcea în încăpere, îi arunca o bucăţică de lemn peste care Flam se năpustea voios.

Maia zâmbea. Un copil singuratic va izbuti mereu să-şi născocească prieteni.

Sim Lolness lua atunci de pe raft un dosar mare albastru şi-l punea pe masă. Scotea un teanc de foi pe care le flutura pe sub nasul lui Tobie şi îşi încrucişa apoi braţele.

Tobie începea să citească cu glas tare.

Vreme de patru luni încheiate, aşa se scurseră zilele pe rând. La început, Tobie nu pricepea boabă din ce îi citea lui taică-său. În primele trei săptămâni, dosarul despre „Tectonica scoarţelor" rămase pentru el ceva de neînţeles, chiar dacă tatăl lui lăsa să se audă uneori câte un oftat de satisfacţie sau un uşor mârâit care dovedea că profesorul Lolness asculta acele lecturi savante ca pe nişte istorisiri ale unor aventuri.

Tobie se concentră aşadar tot mai mult. Era foarte bucuros când recunoştea un termen ca de pildă „lumină" sau „alunecare". Astfel că, încetul cu încetul, sensul începu să se arate pe bucăţele. Al doilea dosar se numea „Psihosociologia hymenopterelor", iar Tobie pricepu repede că vorbea despre furnici. Vocea lui devenea mai sigură. Uneori Maia, care se reapucase de tricotat, îşi ridica ochii de pe împletitură, foarte atentă la rândul ei.

Toate dosarele alea conţineau principalele cercetări ale profesorului Lolness, iar soţia lui îşi aducea aminte perfect de momentul când fiecare fusese alcătuit. De pildă, lucrarea despre „Crisalida cuculiilor" îi amintea de primii lor ani ca tânără pereche, când Sim se întorcea seara, cu basca aşezată strâmb, bucuros de o descoperire pe care se grăbea s-o povestească soţiei lui.

Până în luna aprilie, nu văzură absolut pe nimeni şi nu se îndepărtară la mai mult de zece minute distanţă de casă. Dar în cea dintâi săptămână a lui aprilie, când în jurul lor mugurii enormi începeau să se umfle şi să plesnească sub presiunea sevei, auziră zgomot.

Tobie crezu la început că visase. Cineva le bătea în geam. Crezu

că era vorba de o ultimă ploicică înainte să vină vremea frumoasă. Dar toc-toc-ul reîncepu. Se întoarse atunci spre fereastră şi descoperi un chip bărbos care se uita la el. Îi făcu semn lui taică-său, care se opri o clipă, surprins, şi se duse apoi să deschidă uşa.

Un om bătrân stătea în faţa casei.

— Sunt vecinul vostru, Vigo Tornett.

— Sim Lolness, încântat să te cunosc.

Numele de Tornett îi spunea parcă ceva. Adăugă:

— Iartă-mă, am impresia că te cunosc…

— Eu sunt cel care te cunoaşte, profesore. Am o mare admiraţie pentru munca dumitale. Ţi-am citit cartea despre origini. Am venit să te salut, ca între vecini.

— Vecini?

Sim aruncă o privire peste umărul lui Tornett. Nu vedea cum puteau exista vecini într-un colţ pierdut ca Onessa. Bătrânul Tornett îi explică:

— Locuiesc în prima casă, la distanţă de trei ore de mers spre soare-apune.

Făcu un pas spre interiorul casei şi scoase din bocceluţa lui un pachet de hârtie brună.

— Locuiesc împreună cu nepotul meu care e îngrijitor de larve. V-am adus nişte caltaboşi.

Maia veni spre el şi luă pachetul.

Caltaboşul de larvă era o mâncare de sărbătoare, iar sus pe Creste era îngrozitor de scump. Dar era produs în regiunea Crengilor – Joase, zona cea mai săracă şi mai puţin dezvoltată din copac. Maia deschise pachetul în care luceau frumos opt caltaboşi pe cinste.

— Dar, bine, domnule Tornett, cum putem accepta…

— Vă rog, doamnă, între vecini, ne putem ajuta un pic.

— Rămâneţi măcar să luaţi prânzul cu noi.

— Îmi pare rău, scumpă doamnă, dar trebuie să mă întorc acasă. Dar nu voiam să las să treacă nicio zi mai mult fără să vin să vă văd. Reumatismul deja mă înţepeneşte cât e iarna de lungă, suport, din păcate, foarte greu clima asta. Iertaţi-mă. N-am fost până acum un vecin prea primitor.

Strânse mâna fiecăruia şi o luă din loc.

Cu vizita asta începu vara.

Ceea ce se numeşte vară pe Crengile-Joase e pur şi simplu un anotim ceva mai puţin umed, ceva mai puţin îngheţat, ceva mai puţin întunecat decât în restul anului. Dar veşmintele tot umede rămân, picioarele şi mâinile îţi amorţesc de cum ieşi afară…

Tobie puse atunci punct lecturilor lui savante şi porni să exploreze regiunea. Pleca dimineaţa, după ce bea un castronaş negru de suc de scoarţă, şi se întorcea seara, murdar şi ud, cu părul ciufulit cu ochii obosiţi, dar strălucitori.

Curând făcu o expediţie spre casa Tornett.

Se rătăci de cinci ori până ce se pomeni nas în nas cu trei larve uriaşe care sforăiau în cuiburile lor. Vigo Tornett le vorbise despre nepotul lui care îngrijea larvele. Tobie ghici aşadar că nu se afla departe de ţintă. Descoperi în cele din urmă casa. Două încăperi simple, fără ferestre, cu o uşă mare. Un omuleţ ciudat era aşezat pe prag. Văzându-l pe Tobie, omuleţul se sculă şi se făcu nevăzut. Bătrânul Tornett ieşi atunci din casă şi îi zâmbi lui Tobie.

— Ce plăcere să te văd, băiete. Cum ai descoperit drumul până aici?

Celălalt personaj se ivi în spatele lui Vigo Tornett. Aşadar Tobie nu visase. Tornett dădu explicaţii:

— Acesta e nepotul meu, Plum. Suntem aici la el acasă. Are amabilitatea de a-l găzdui, de vreo câţiva ani, pe bătrânul lui unchi. Plum, ţi-l prezint pe…

— Tobie, spuse Tobie întinzându-i mâna.

— Da, Tobie Lolness, reluă Tornett… Ţi-am vorbit despre el. Tobie este fiul unui om de seamă, al unui minunat savant: Sim Lolness…

Plum scoase un mârâit liniştit şi intră din nou în casă.

— Plum e mut. De douăzeci de ani e îngrijitor de larve. Are acum treizeci şi cinci de ani.

Tobie i-ar fi dat doisprezece ani şi jumătate.

Deschizându-şi trăistuţa, îşi împărţi biscuiţii cu domnul Tornett. Era uimit că e tratat ca de la bărbat la bărbat, în calitate de prieten. Vigo Tornett era extrem de simpatic. Vorbea despre regiune cu o anume tandreţe, spunea că începea să se ataşeze. Doar picioarele se cam plângeau că se află în zona aceea şi-l făceau să sufere din pricina umidităţii.

— Am fost un zăpăcit în tinereţe. Am făcut tot soiul de prostii. Acum, sunt bătrân, bolnav, dar am ochii ageri. Am impresia că în sfârşit am crescut.

Plum îşi scotea uneori capul pe uşă, se uita la tânărul oaspete. Tobie îi făcea atunci un semn prietenesc, iar Plum se făcea pe dată nevăzut.

— Câţi ani ai, tinere? îl întrebă Tornett în cele din urmă.

— Şapte ani, răspunse Tobie.

Tornett muşcă din biscuit şi dădu din cap.

— La fel ca micuţa Lee…

— Care micuţă?

— Micuţa Lee, la hotar.

— Care hotar?

— Hotarul Pleşuv, la patru sau cinci ceasuri distanţă de casa ta.

Tobie ştia foarte bine de existenţa Pleşuvilor, dar era prima oară când se vorbea deschis despre ei în faţa lui. Cuvântul „Pleşuv" era un fel de cuvânt grosolan care nu se rosteşte în faţa copiilor.

Conversaţia se opri aici pentru că Vigo Tornett, dându-şi seama cât era de târziu, îl zori pe Tobie să se întoarcă acasă înainte de căderea nopţii.

Când Tobie se culcă în pătuţul lui în seara aceea, ascultând sfârâitul jărateculuişi clinchetul andrelelor mamei lui, i se păru ca vede desenându-se pe pânza nădragilor albi din perdea siluetele misterioase ale Pleşuvilor, în timp ce îşi aducea aminte de numele micuţei Lee.

Când un băiat de şapte ani, izolat, singuratic află că la o distanţă de mai puţin de o zi de mers există un alt copil de vârsta lui, e în stare de orice ca să-l găsească. E ca magia magnetului, pe care copiii o cunosc bine.

Ca şi îndrăgostiţii.

S-a scurs totuşi o lună întreagă până ce a sosit ziua cea mare.

4. Elisha

În ziua aceea, ca să fim sinceri, Tobie se rătăcise cu adevărat. Nu încurcase drumul aşa, un pic, după cum se întâmpla în fiecare zi: ici un mic ocoliş, dincolo o şerpuitură inutilă, trei paşi înainte, trei paşi înapoi…

— Crengile-Joase, fiule, sunt o adevărată fundătură şi o treabă încâlcită! zicea taică-său, care nu se aventura nici măcar până la capătul grădinii.

Tobie se rătăcea de câte zece ori pe zi în labirintul lianelor, al munţilor de scoarţă şi al pădurilor de muşchi cenuşiu, însă începuse să capete un al naibii de precis simţ de orientare. Astfel că, în ziua aceea, multe ceasuri trecură până să recunoască de voie de nevoie că se afla într-o situaţie mult mai neliniştitoare.

Există regula amară a hoinarului care se rătăceşte:

l) Când te-ai pierdut, mergi mai iute.

2) Dar fiecare pas pe care-l faci te îndepărtează de casă.

3) Deci te pierzi şi mai mult.

După patru-cinci ceasuri, Tobie se opri, gâfâind, asudat, neînstare aproape să mai desluşească ce e sus de ce e jos.

Făcu bilanţul pe care s-ar fi cuvenit să-l facă mai devreme. Sincer vorbind, era într-o situaţie foarte proastă. Se lăsa noaptea. Părinţii lui nu ştiau pe unde umbla, şi oricum tatăl lui n-ar fi parcurs nici zece centimetri afară din casă fără să alunece într-o băltoacă sau să nimerească într-o groapă. Bătrânul Tornett era mai mult sau mai puţin paralizat de reumatism. Plum cel scund nu se îndepărta niciodată de larvele lui. Ce mai încoace şi-ncolo, împrejurările nu erau deloc vesele. Nu putea aştepta mare lucru din partea nimănui.

Singur pe lume, îşi spuse în sinea lui: „Sunt pierdut…”

Tobie se aşează pe creanga cea groasă, acolo unde tocmai se oprise. Începu să-şi stoarcă şosetele, ceea ce era întotdeauna modul lui de a sta şi de a face bilanţul. Şoseta udă încurcă ideile şi face rău la moral.

Strângând şoseta în mâinile lui mici, privi cum se scurge un firicel de apă nu tocmai limpede. Îl urmări din ochi, observă că apa cădea într-o crăpătură a scoarţei, curgând apoi mai departe, îşi puse iarăşi ciorapii, mereu concentrat asupra traiectoriei firicelului de apă.

Nu se gândea la nimic. Se ridică şi, pas cu pas, visător, urmări micul pârâiaş care se formase.

Un fir de muşchi cenuşiu naviga acum pe micul val. Tobie se uită la el cu privirea lui pierdută.

Alte infiltrări se alăturaseră apei adunate în şosete, aşa că Tobie era nevoit să umble mai iute pentru a-şi urmări corăbioara din muşchi cenuşiu care aluneca de-a lungul giganticei crengi. Într-un moment de

spaimă, redevenise copil fără să ştie cum. Nu mai era tânărul descurcăreţ care se vede tratat ca un adult. Avea iarăşi cu adevărat şapte ani. Vârsta devenea refugiul lui, împreună cu jocurile şi lipsa de griji…

Streaşina forma deja un adevărat pârâu pe care Tobie îl urma alergând. Se căţăra pe aşchiile de lemn care îi barau drumul, ocolea codiţele frunzelor moarte, cu inima bătându-i tare în piept. Tot mai atent la mica lui corăbioară, nu băgă de seamă că, ceva mai departe, apa cădea în gol. Tobie cobora în goană panta de scoarţă şi s-ar fi aruncat în gol odată cu firul de muşchi dacă un muguraş nu l-ar fi făcut să se poticnească la ţanc…

Căzu de la înălţimea lui de un milimetru şi jumătate, cu capul înainte, cu trei sferturi din corp atârnând în gol.

Rămase astfel câtva timp, iar când murmură: „Sunt pierdut!”, cuvintele astea avură un alt sens decât mai înainte.

Viaţa lui atârna de un fir. Piciorul îi rămăsese agăţat de mugurele lipicios de primăvară, care îl reţinea.

Foarte repede, o senzaţie cumplită puse stăpânire pe el. Începea să simtă cum alunecă din şosete. Mereu punctul ăsta sensibil: şosetele… În timp ce pantofii îi rămâneau agăţaţi de mugure, Tobie aluneca încet spre vid.

Vidul? Tobie avu curajul să privească direct prăpastia de sub el. I se părea ceva ciudat în masa aceea imensă şi întunecată. Vedea pe alocuri reflexe albăstrui care îl intrigau. Abia după un minut întreg înţelese, orbit cum era de epuizare şi de ameţeală, cu ce semăna vidul acela.

La o sută de picioare sub el, în mijlocul unei uriaşe crengi noduroase, se întindea un lac mare.

Un lac suspendat la mijlocul copacului. O minune.

Probabil că o creangă fusese smulsă şi lăsase în locul ei o groapă largă în scoarţă, unde lucea acum un lac cu apă limpede. Crânguri de muşchi înalt coborau până pe mal şi Tobie vedea până şi nişte plaje cu scoarţă albă, nişte golfuri încântătoare unde ar fi putut să-şi aşeze cortul.

Pârâul pe care-l urmase se vărsa în lac. Forma o cascadă ameţitoare care transforma în spumă apa transparentă a lacului. Frumos destin pentru zeama lui din şosete.

Tobie îşi trăgea acum sufletul, inima îi bătea ceva mai încet şi,

mai ales, el însuşi nu mai aluneca. Stătea nemişcat, atârnat de picioare de faleză.

Se gândi la o frază a bunicului Alnorell: „Teama te face să cazi”. Tobie nu înţelesese niciodată fraza aceea pe care i-o tot repeta mama lui. Credea că voia să însemne că, atunci când sperii pe cineva făcându-l să tresară, acela riscă să se pomenească pe jos.

De acum, înţelegea perfect.

Când trăieşti cu teamă, cazi la fiecare pas. Teama e ceea ce te face să cazi. Acum, când se ştia pe sine însuşi atârnat deasupra unui lac, nu se mai temea că va aluneca: apa îi va amortiza căderea. Şi cum nu mai simţea teamă, nu mai aluneca.

Tobie îşi duse mâinile în sus de-a lungul corpului, se agăţă de o bucată de scoarţă aspră şi se trase în sus cu ajutorul braţelor, în câteva secunde, capul lui ajunsese deja în dreptul picioarelor, încă un mic efort şi îşi restabili poziţia sprijinindu-se pe antebraţe. O lună de du-te-vino petrecută în regiunea Crengilor – Joase îl transformase într-un mic acrobat.

Tobie stătea acum în picioare, înălţat deasupra acelui peisaj de vis, foarte hotărât să se ducă să-l exploreze. Începu să se aventureze spre dreapta, unde un loc de trecere râpos cobora până la lac.

De jos, totul era încă şi mai frumos. Pădurile înalte de muşchi se reflectau pe suprafaţa lacului, unde ţopăiau uneori purici mari de apă. Lacul era imens, suspendat între crengile copacului. I-ar fi trebuit un ceas ca să-l străbată înot. Tobie nu mai văzuse aşa ceva sus pe înălţimi şi încă şi mai puţin pe Creste, care îi apăreau acum ca un soi de temniţă fără acoperiş. Nu mai stătu mult pe gânduri. În câteva secunde îşi scosese deja toate hăinuţele. Iar în clipa următoare, plonja în apă.

O ultimă rază de lumină izbutise chiar să se strecoare până acolo. Tobie tocmai înota bras, cam stângaci, stropind totul în jur. Apa era rece, iar el respira repede. Se întoarse iute în locul unde atingea fundul lacului cu piciorul. Se opri astfel cu apa până la gât ca să privească oglinda aceea mare de un albastru ca noaptea.

Rămase acolo câtva timp.

— E frumos.

— Da, răspunse Tobie, e frumos.

— E frumos…

— Da, nu cunosc nimic de felul ăsta.

Tobie rămase nemişcat încă o clipă. Oare cu cine vorbea? Se

întoarse foarte încet. Tocmai vorbise cu cineva. Da, tocmai îi răspunsese cuiva.

Acel cineva avea codiţe brune şi se uita la el cu mare atenţie. Stătea aşezată alături de hainele lui Tobie, pe o aşchie de lemn. Cu siguranţă nu era mai mare ca el, dar privirea ei părea mai întunecată şi mai sigură. Tobie nu scosese decât capul afară din apă, simţindu-se foarte surprins şi un pic stingherit. Nemişcat, cu ochii holbaţi, cugeta la o modalitate abilă de a-şi recupera hainele. Numai că ea nu se clintea din loc.

Fata spuse:

— Mai există doar un singur loc la fel de frumos.

— E departe? întrebă Tobie.

Fata nu răspunse. Nu i se vedeau mâinile, ascunse sub o pelerină maronie. Tobie mai încercă o întrebare.

— Eşti micuţa Lee?

Ea zâmbi, iar asta îi plăcu mult lui Tobie, fiind ceva nou. Zâmbea nemaipomenit de frumos pentru vârsta ei. În principiu, cam de pe la patru-cinci ani, oamenii zâmbesc mai puţin frumos. Iar acest lucru se tot strică cu vârsta. Numai că ea părea să zâmbească pentru prima oară.

— Pe mine mă cheamă Elisha.

Lui Tobie începea să i se facă frig în apă, dar totuşi continuă:

— O caut pe micuţa Lee.

Ea zâmbi iarăşi, cu acelaşi talent.

— Cine ţi-a vorbit de ea?

— Bătrânul Tornett.

— O să ţi se facă frig.

— Da, spuse Tobie, dârdâind.

— Ar trebui să ieşi.

— Da.

— Ai să te îmbolnăveşti.

— Da, repetă Tobie.

— Atunci ieşi odată! lansă ea, ţipând şi râzând în acelaşi timp.

Tobie era extreme de necăjit, dar făcu totuşi un pas spre mal, apoi un altul, apoi încă unul. Mergea stângaci pe plaja de scoarţă albă, gol puşcă, până ce ajunse la hăinuţele lui pe care şi le îmbrăcă una câte una.

Elisha nu părea nici stingherită, nici batjocoritoare şi nu arăta nimic; altceva de soiul ăsta. Părea doar mulţumită că el îşi pune veşminte călduroase. Tobie rămase în picioare lângă ea. Priveau amândoi un reflex îndepărtat de pe suprafaţa lacului.

Nu mai ştiu cum să mă întorc la mine acasă, spuse Tobie cu simplitate.

Ea întoarse capul spre el şi-l cercetă cu privirea. Avea un chip toarte deosebit. Un obraz plat, destul de palid, cu ochi un pic prea mari pentru faţa ei. Părul brun îi venea până la genunchi când stătea jos.

— Am să-ţi arăt mâine, răspunse Elisha.

— Mâine?

— O să plecăm devreme.

— Tu ştii unde locuiesc eu? o întrebă Tobie.

— Firește.

— Trebuie să plec în seara asta.

— Se face noapte. Nu trebuie să umbli noaptea. Vino. Se sculă de jos şi atunci îi ieşiră la iveală şi mâinile, care erau potrivite cu vârsta ei. Nişte mânuţe de fetiţă. Tobie se ţinu după ea mergând pe marginea lacului.

— Unde ne ducem?

— La mine acasă.

Merseră în tăcere vreme îndelungată, mai întâi de-a lungul plajei, apoi căţărându-se pe un lemn. Tobie băgă de seamă că era mai mică decât el în înălţime şi că umbla desculţă prin hăţişuri. În penumbră, se putea vedea un soi de lumină albăstrie sub tălpile ei.

Ajunsă sus pe coastă, Elisha se opri. Tobie era mulţumit de pauza asta, pentru că ea urcase cu viteza unei furnici războinice, iar lui îi venea destul de greu să se ţină după ea. Îşi potoli respiraţia gâfâită. Lacul începea să se piardă într-un soi de negură. Noaptea care se lăsase ştergea umbrele. Elisha se uita în zare. Nu părea să se sature de frumuseţea aceea. Porniră iarăşi la drum. După un sfert de ceas, o aromă plăcută începu să se facă simţită în preajma lor. Tobie, care de dimineaţă nu mai îmbucase nimic, simţi că stomacul începe să-i ghiorăie de foame. Nu îndrăzni să scoată vreo vorbă, dar foamea îi dădea ghes.

— Am ajuns, spuse Elisha. Aşteaptă-mă aici.

Tobie nu remarcase o deschizătură rotundă scobită în scoarţă, de unde ieşea mirosul acela îmbătător. Rămase locului în vreme ce

Elisha dădea fuga spre uşă, făcându-se nevăzută înăuntru. Câteva clipe mai târziu, se ivi în cadrul uşii şi strigă:

— Ei, ce faci? Nu vii?

Tobie urcă micul dâmb. Dădu peste o încăpere rotundă fără ferestre şi fără vatră, doar cu un foc mic în mijloc şi cu nişte petice mari de pânză întinse ici-colo. Peticele astea foarte colorate îi atraseră de la bun început atenţia lui Tobie, astfel că abia peste câtva timp băgă de seamă că se afla acolo o doamnă foarte tânără, care stătea ghemuită lângă foc şi se uita la el zâmbind.

— Bună ziua.

— Bună ziua, răspunse Tobie.

— Ţi-e foame?

— Un pic, minţi Tobie, care simţea o foame de lup.

O imită pe Elisha care se aşeză lângă foc. Doamna le întinse o farfurie acoperită cu un şerveţel. Elisha ridică un colţ al şerveţelului şi, într-un nor de aburi, Tobie văzu ivindu-se nişte clătite zdravene, şiroind de unt şi de miere.

Poate că Tobie nu mâncă chiar atât de curat cum scrie la carte, dar mâncă oricum cu mare poftă, iar celor două spectatoare li se păru asta destul de nostim de privit. În cele din urmă, lăsă jos farfuria, bău dintr-o sorbitură apa dintr-un castronaş pe care i-l întindea Elisha şi spuse:

— Pe mine mă cheamă Tobie.

Vestea asta nu părea să fie chiar ceva cu totul nou pentru ele. Se pare că-l cunoşteau foarte bine, aşa că atunci adăugă:

— O caut pe micuţa Lee.

Fraza asta avu mult mai mare efect: Elisha şi fata cea tânără izbucniră în râs. Râse şi el un pic laolaltă cu ele fără să ştie exact de ce.

— O cunoaşteţi?

De data asta, Elisha răspunse:

— Eu sunt.

Tobie tresări. Ea continuă:

— Eu sunt Elisha Lee şi aceasta e mama mea.

Tobie fu cât pe ce să cadă pe spate de uimire. Doamna aceea de douăzeci şi cinci de ani era mama Elishei… Părea atât de tânără. Avea acelaşi obraz plat, codiţe urcate ca nişte macaroane răsucite pe creştetul capului, parcă ar fi fost sora ei.

Seara se scurse extrem de plăcut, ca într-un vis. Stătură îndelung în faţa focului, iar Tobie continuă să le facă să râdă.

Noaptea, ţinând în mână nişte lumânări groase de pe care se scurgea ceara, Elisha îl duse să vadă coşenilele pe care le creşteau. Mama ei vindea ouă şi ceară de coşenile. Trebuia să aibă mare grijă de acele enorme animale nemişcate, albe ca zăpada, care erau de două ori mai mari decât Tobie.

— Nu par să fie rele, spuse Tobie, dând uşor cu palma peste burta uneia din coşenile.

— Nu sunt rele. Pe asta o cheamă Lina. Celălalt e Gary.

— Nu locuiţi departe de hotarul cel mare, zise Tobie, nu vă e teamă de Pleşuvii care capturează turme?

Tobie auzise vorbindu-se despre ei pe vremea când locuia pe înălţimi. Surprinsese discuţia dintre doi crescători care vorbeau despre Pleşuvi. Nu repeta spusele acestora decât pentru a face pe grozavul.

Elisha şi mama ei nici măcar nu-i dădură atenţie.

— Trebuie doar să ne ferim de buburuze, explică Elisha Lee.

— De buburuze?

— Coşenilele sunt mâncate de buburuze, singurii lor duşmani.

Când se întoarseră lângă foc, Tobie le istorisi poveşti cu buburuze. Tatăl lui era un mare specialist în domeniu. Tobie vorbi îndelung despre buburuza cu treisprezece punctişoare, care era foarte rară. Le puse să repete, în joacă, numele savant al buburuzei cu paisprezece punctişoare.

— Quatuordecim-pustulata!

Mama Elishei încercă bâlbâindu-se:

— Quaduorte… tis… Quatuomdecir… putsulana…

Dar Elisha izbuti să-l rostească foarte corect de la bun început, în vreme ce Tobie se pierdea în explicaţii despre libelule, ceea ce nu avea nicio legătură cu buburuzele. Când îi doborî oboseala, se târâră până la nişte saltele ascunse îndărătul bucăţilor de pânză colorate. Elisha o alese pe cea galbenă, iar Tobie pe cea roşie. Când închise ochii, uitase complet de părinţi, care desigur că-l aşteptau de ore întregi. O auzi doar pe micuţa Lee care fredona în somn:

— Quatuor-de-cim-pus-tu-la-ta…

A doua zi, Elisha îl conduse înapoi la el acasă şi-apoi se volatiliză

în tufişuri mai înainte ca Sim şi Maia s-o fi putut zări.

Aşa începu o prietenie unică în felul ei, care făcu să înflorească Crengile-Joase în sufletul lui Tobie, în cursul acelor lungi ani de surghiun.

5. Fluture de noapte

Când Tobie se trezi în scobitura lui din scoarţă, avu nevoie de ceva timp ca să-şi dea seama unde se odihnise. Evadase timp de ore îndelungate în visele lui, retrăindu-şi amintirile din regiunea Crengilor – Joase şi întâlnirea cu Elisha.

Zorii zilei îşi proiectau acum primele clipiri de lumină peste copac. Tobie încercă să se mişte un pic. Piciorul stâng îl durea, dar continua să-i dea ascultare. Restul trupului părea snopit în bătaie.

Adesea, când ne trezim dintr-un coşmar, ne bucurăm să vedem în jur o realitate blândă şi lipsită de primejdii, o dâră de lumină pe sub uşă.

Dar Tobie, când îşi deschise ochii după o noapte în stare de inconştienţă, se pomeni, dimpotrivă, asaltat de coşmarul vieţii lui. Îşi aminti dintr-odată de hăituiala care fusese lansată împotriva lui. Îşi mai aminti, de asemenea, că pierduse totul. Mai retrăi şi venirea hăituitorilor care fuseseră cât pe ce să-l dibuiască în ascunziş.

Ar fi putut să recadă în acel sentiment de mâhnire şi de nelinişte, dar simţi în sinea lui o chemare şi mai puternică: foamea.

Tatăl lui îi repeta întruna:

— Fiecare creier are secretul lui. Al meu e odihna în pat. Al tău e farfuria cu mâncare. Mănâncă înainte de a gândi, altfel ai să gândeşti anapoda.

Că doar spusese într-o zi în care Tobie era lipsit de energie: „Nu e în farfuria lui", ceea ce voia să zică „Nu e în apele lui".

Şi, ca tot ce spunea profesorul Lolness, expresia fusese reluată în limbajul curent, fără ca nimeni să ştie de unde venea.

Tobie îşi întinse gâtul înainte sprijinindu-se un pic în coate şi ajunse la deschizătura din crăpătura scoarţei. Se uită atent jur-împrejur.

Se gândi dintr-odată la vânătorul care stătea poate tupilat ceva mai departe. Tobie stătu o clipă la pândă.

Chiar şi înfometat, creierul lui Tobie izbuti să se controleze: dacă vânătorul ar fi fost acolo, ar fi sărit deja asupra lui. Aşadar, scoase fără teamă capul afară, se agăţă de o mică ieşitură a lemnului şi încercă să-şi dezmorţească restul corpului.

Avea impresia că e o marionetă din lemn. Braţele şi picioarele îi erau ţepene ca nişte beţe agăţate de un butuc. Şi pentru că nasul i se cam umflase din cauza căderilor, se gândi la o paiaţă celebră a cărei poveste era istorisită copiilor din copac.

Rănile îi trăgeau pielea ca nişte agrafe. Alergase vreme de zece ore la rând, în ziua precedentă, se lovise, căzuse de vreo douăzeci de ori, se ridicase de tot atâtea ori până ce nimerise în crăpătura aceea unde îşi petrecuse noaptea.

Prima veste bună a zilei era că putea totuşi să meargă. Primul pas fu însoţit de un mic geamăt care părea a fi de durere, dar care era de fapt un strigăt de bucurie. Putea încă să meargă, chiar avea poftă să umble iarăşi după o noapte petrecută în nemişcare.

Făcu cea de-a doua descoperire frumoasă dibuind, la câţiva paşi mai încolo, o ciupercă mare de frunză, de culoare cafenie, care avea să-i servească drept mic-dejun. Lui Tobie nu-i plăcea în mod deosebit soiul acela de ciuperci de frunză, plate, în care trăiau uneori nimfe de insecte. În mod normal, trebuia să le fierbi îndelung înainte de a putea face o mâncare gratinată sau ceva prăjit.

Dar Tobie desprinse o bucată mare de ciupercă şi o devoră crudă. Mai găsise şi o minusculă băltoacă într-o scobitură a scoarţei, din care hălpăi ca o furnică înainte de a se întoarce în scorbura lui. Aici, după masa asta improvizată, simţi că maşinăria creierului i se pune iarăşi în mişcare.

Cugetă la planul pe care şi-l făcuse.

De când fugise, urmaşe din instinct aceeaşi direcţie. Părăsind Crestele pe drumuri lăturalnice, ajungând pe înălţimile unde se afla acum, credea că nu ştie încotro se îndreaptă. Însă tot corpul îi arăta direcţia, astfel că pricepu curând că ţinta erau Crengile-Joase. Toate reflexele lui de supravieţuire îl atrăgeau într-acolo. Cunoştea regiunea Crengilor – Joase ca pe liniile din propria-i palmă. Niciun urmăritor nu i-ar fi putut lua urma odată ajuns în zona aceea care îi aparţinea.

Taică-său încercase să-i spună:

— Pleacă. Nu te opri niciodată.

Dar Tobie voia să creadă că undeva în copac exista totuşi un

refugiu.

Şi apoi, era Elisha. Singura fiinţă care îi rămânea, singura care nu-l va trăda. Elisha avea să-l ajute. Infernul se oprea la porţile regiunii Crengilor – Joase. Era suficient să ajungă până acolo.

Era suficient… dar teritoriile din Onessa începeau la cel puţin cinci zile de mers, şi sute de oameni înarmaţi se porniseră să-l caute. Trebuia aşadar să călătorească după căderea nopţii, fără lumină, la ceasul la care alţi prăduitori, insecte sau păsări de noapte, plecau la vânătoare.

Tobie îşi petrecu deci ziua în refugiu, dormind şi oblojindu-şi rănile cu fâşii de frunză proaspătă. De trei ori fu trezit de vibraţia iscată de nişte trupe zgomotoase care treceau în dezordine. De trei ori stătu încremenit, cu sufletul la gură, rămânând aşa vreme îndelungată după trecerea hăituitorilor.

Tot îl mai căutau. Mai abitir ca înainte.

Nicicând nu se desfăşurase luptă mai inegală în copac: un copil împotriva restului lumii.

Spre ceasurile nouă ale serii, în septembrie, copacul e deja învăluit de beznă. Tobie ieşi definitiv din ascunzătoare. Cunoştea direcţia. O simţea chiar în lăuntrul lui de parcă ar fi înghiţit o busolă.

Începu să meargă, iar după câţiva paşi instinctul de supravieţuire îi alină durerile, astfel că începu să alerge pe crengi la fel ca odinioară.

Merita să-l vezi pe Tobie alergând pe crengi. Era ca un fluture. Tăcut, precis, imprevizibil. Învăţase totul în regiunea Crengilor – Joase. Copacul era grădina lui.

Tobie cunoştea colţurile locuite şi se ferea de ele. Ocolea mai cu seamă cartierele mari din lemn măcinat, care se înmulţeau în copac.

Dar diferitele grupuri de urmăritori, care luaseră avans faţă de el, se instalau uneori pe durata nopţii în zona sălbatică. Tobie supraveghea aşadar şi luminile focurilor de tabără.

Deodată, mai înainte să fi văzut că vine cineva, auzi glasuri.

Era la o răspântie pe care n-o putea ocoli fără să piardă un preţios timp. Trebuia să încerce să se strecoare.

Târându-se de-a buşilea, începu să se apropie. Vreo zece oameni stăteau prăvăliţi în jurul unui foc aproape stins, peste care se învârtea

o frigare cu câteva felii zdravene de greiere. Să tot fi fost cam o jumătate de greiere pentru nici zece vânători, iar alcoolul curgea gârlă.

Lui Tobie îi era foame. Le ascultă cântecele. Erau frumoase. Adevărate cântece de vânătoare. Frumuseţea se strecoară uneori până şi în inimile înăsprite. Tobie recunoştea cântecele care îi marcaseră copilăria.

Pe moşiile de pe Creste unde-şi petrecea verile, nu se mai ţineau uriaşele vânători care fuseseră bucuria bunicului. Însă doicile îl însoţeau uneori la vânătorile ţărăneşti cu gonaci care se mai ţineau încă în regiunea crengilor vecine. Tobie, agăţat pe spatele vânătorilor, le devia acestora săgeţile. Îi gâdila pe cei mai buni arcaşi. I se trecea cu vederea totul datorită vârstei lui atât de fragede. Odată, ţinu chiar o zi întreagă un purice-de-frunză ascuns în cămaşă, ca să-i dea drumul la căderea serii, departe de vânători.

Cu toate astea, îi plăcea să stea în amurg lungit sub masa locului de popas. Acolo, ascultând cântecele şi baladele, având pe atunci cam cinci-şase anişori, se simţea mai vânător decât oricine altcineva. Se dădea în vânt după cântece, poveşti vânătoreşti şi după mirosul de carne friptă amestecat cu cel de cizme, care îi venea în nări pe sub masă.

Dar în noaptea asta, venind cam imprudent să asculte cântecele urmăritorilor lui, nu mai era micul Tobie pe care şi-l treceau din mână-n mână în jurul mesei şi care făcea pe toată lumea să râdă. Se afla în pielea unui vânat ajuns la capătul puterilor şi care se apropie de tabăra vânătorilor.

Stătu o bună bucată de vreme lungit pe pământ. Un fâsâit îi atrase brusc atenţia. Zgomotul venea dinspre dreapta, foarte aproape de el. Întoarse capul şi îşi înăbuşi un ţipăt. Sângele îi îngheţă în vine.

Doi ochi roşii căutau ţintă la el în beznă.

Se rostogoli pe o parte. Vânătorii continuau acum cu cântece de leagăn. Tobie, ridicând capul pe care-l ţinea ascuns sub braţe, cuteză să se uite din nou spre ochii aceia. Mârâitul devenea mai agresiv.

Era o furnică de luptă.

Un ţarc o ţinea să nu fugă. Dar începuse să se agite şi să izbească bariera. Tobie mai băgă de seamă încă o pereche de ochi care se aţintiră asupra lui. Şi mai era şi o a treia furnică în întuneric. Trei dihănii enorme, roşii ca jăratecul, pe care le trezise mirosul lui Tobie.

Vânătorii nu erau deci singuri. Acele teribile animale le fuseseră încredinţate. Tobie se pregătea s-o şteargă, dar zgomotul şezătorii se întrerupsese brusc. Nervozitatea furnicilor atrăsese atenţia vânătorilor. Un uriaş bărbos, de cel puţin doi milimetri şi jumătate se sculase şi se apropia deja de ţarc.

— Ia mai potoliţi-vă acolo!

Tobie se rostogoli ceva mai aproape de zona de întuneric. Furnicile erau toate grupate în apropierea lui, iar omul căuta motivul agitaţiei.

— Falko! Enok! N-aveţi de gând să vă potoliţi?

Omul începu să dea ocol ţarcului. Le vorbea animalelor. Tobie căuta o soluţie. Trebuia să se întâmple ceva. Orice. Se scotoci prin buzunare după un obiect care să-l ajute să provoace o diversiune. Nu găsi nimic. Nici măcar o bucăţică de lemn pe care s-o azvârle într-o altă direcţie. Vânătorul continua să înainteze de-a lungul ţarcului. În urma lui, alţii se pregăteau să-l urmeze. Oare ce le putea atrage pe animale spre colţul acela întunecat?

Tobie îşi privi pansamentele. Gestul care îl salvă nu ţinu nici măcar o clipă. Smulgându-şi bandajele înnegrite de sânge, le făcu ghem şi le aruncă peste barieră. În clipa următoare, furnicile se năpustiseră deja asupra lor. Sângele le aducea în stare de transă. Se băteau între ele.

— O biată bucată de frunză! Se ceartă pentru o frunză!

Omul lovi cu piciorul în barieră şi se întoarse la locul lui lângă foc spre a-şi linişti însoţitorii.

Un minut mai târziu, Tobie era deja departe. Izbutise să treacă. Nu se mai oprea. Era o goană nestăvilită, de parcă furnicile ar fi fost pe urmele lui.

Lăsându-se cu totul în voia chemării Crengilor – Joase, îşi lăsa gândurile slobode. Acţiunea eliberează mintea. Mai cunoscuse câte o goană de soiul ăsta pe vremea surghiunului la Onessa. Zile petrecute pe crengi, unde distanţele nu mai aveau importanţă.

Îşi amintea, de pildă, de dimineaţa când micul Plum Tornett venise acasă la familia Lolness, având o înfăţişare de nerecunoscut. Cu chipul mânjit de noroi, tot gemea arătând în direcţia de unde se ivise. Sim Lolness încercase să-l liniştească, dar Plum începuse să urle tot

mai tare. Arătând mereu înspre asfinţit, se agăţa de bărbia profesorului. Tobie pricepu foarte repede. Pentru băiatul mut, gestul spre bărbie amintea de barba unchiului său.

I se întâmplase ceva lui Vigo Tornett.

Tobie se hotărî să plece singur ca să afle mai iute ce se întâmplase. Prea târziu pentru a mai cere ajutorul familiei Asseldor, sau al familiei Olmech, care locuiau mai sus. Părinţii îl lăsară s-o şteargă fără prea mare tragere de inimă şi-l luară pe bietul Plum în casă.

Era al treilea an petrecut de Tobie în regiunea Crengilor – Joase. Se duse acasă la Tornett într-un răstimp de două ori mai scurt decât făcuse prima dată. Cunoştea nişte locuri primejdioase de trecere printre frunze, scurtături de rămurele aruncate printre ramuri, care-l scuteau de numeroase ocoluri, iar acum gonea din creangă în creangă, ţâşnind de pe o frunză pe alta.

Când ajunse la casa lui Tornett, nu remarcă nimic deosebit. Focul era stins în vatră, iar masa era pusă pentru două persoane.

Abia când dădu ocol crengii, îndreptându-se spre cuiburile larvelor, îl descoperi pe bătrân.

Arăta jalnic.

Tornett zăcea pe scoarţă, neînsufleţit, cu veşmintele smulse.

Tobie avea pe atunci zece ani, trecuse prin destule încercări, dar nu se pomenise niciodată în faţa unui om în starea aceea. Se aruncă spre el.

— Tornett! Domnule Tornett!

Cuprinse capul bărbos în mâini.

— Răspundeţi-mi, vă implor!

Omul nu se mişca. Era prea târziu. Lăsă jos capul vechiului său prieten. Un curent rece îl făcu să se înfioare.

— Adio, Tornett, declară el ca la teatru.

Simţi atunci apăsarea degetelor rănitului pe braţul lui. Era chiar mai mult decât o apăsare. Tornett îşi înfigea unghiile în carnea lui Tobie. Încă un pic şi ar fi ieşit pe partea cealaltă. Copilul nu-şi putea imagina o asemenea forţă la un om atât de bătrân. Până la urmă Tobie începu să urle de durere, ceea ce îl trezi cu totul pe Tornett, care îi dădu drumul.

Un ceas mai târziu, Tobie trecea un burete îmbibat cu apă peste trupul chinuit al bravului Tornett. Acesta, cât se poate de viu, nu părea

să aibă răni grave, doar o sumedenie de julituri care-l acopereau în întregime cu dâre roşietice. În nădragi lungi, întins pe pat, bătrânul Vigo Tornett semăna cu omul-păianjen. Tobie se străduia să nu râdă, dar tabloul avea ceva comic.

Când putu să vorbească, Vigo Tornett începu să spună:

— La Tomble… Mă aduceau în halul ăsta pentru o nimica toată… Laâomble… loveau atât de…

Tobie nu preaînţelegea. Tornett nu părea conştient decât pe jumătate. Probabil că şocul scotea la suprafaţă amintiri mai vechi. Amintiri din cealaltă viaţă a lui Tornett, de pe vremea când era băiat rău. Îi vorbise lui Tobie de perioada aceea. Stătuse zece ani în temniţa de la Tomble. Iar anii aceia cumpliţi nu puteau fi uitaţi.

Vigo Tornett deschise complet ochii. După câtva timp, el povesti ce i se întâmplase.

Meseria de îngrijitor de larve cerea o mare precizie. Acţiunea de îngrijire în sine, adică strânsul laptelui, nu era decât o problemă de îndemânare. O pânză albă servea drept batistă. Pânza era apoi stoarsă într-un lighean pentru a strânge laptele. Dar sarcina cea mai delicată a îngrijitorului era supravegherea larvei.

Oricine ştie că o larvă e menită să devină insectă. Totuşi, nici cel mai bun îngrijitor nu deosebeşte neapărat o larvă de o alta. Trebuia aşadar să fie urmărită cu atenţie maturaţia larvei pentru a se putea debarasa de ea la timp. Drăguţul de Plum cel cu inima curată se ataşa uneori atât de tare de larvele lui, încât le păstra mai mult decât timpul necesar. Nu o dată unchiul lui îl ajutase în mare grabă să împingă în gol o larvă care deja se crăpa şi dădea la iveală antene agitate sau mandibule.

Dar, de data asta, Vigo Tornett se pomeni nas în nas, în miez de noapte, cu un scarabeu-rinocer. Scarabeul încă mai avea nişte fâşii albe lipicioase pe carapace. Surprinsă de această primă întâlnire, abia ieşită din larvă, insecta nu părea să fie într-o dispoziţie paşnică. L-ar fi putut sfâşia cu uşurinţă pe Tornett. Omul se aruncă vitejeşte împotriva scarabeului. Agăţat zdravăn de unicul corn al acestuia, se pomeni zgâlţâit în fel şi chip, biciuit de crengi şi lăsat aproape mort acolo unde îl găsise Tobie.

Începând din ziua aceea, Tornett nu mai dădu voie nepotului să îngrijească decât larve mărunte de nosodendroni.

Tobie se gândea din nou la ceea ce i se păruse la vremea respectivă drept o mare aventură. I-o povestise Elishei a doua zi, lăsând-o să creadă că îl pusese el însuşi pe fugă pe scarabeul-rinocer, „care era de cincizeci de ori mai mare ca mine". Elisha îl ascultă şi şopti:

— Şi Plum ce-a făcut?

Elisha se simţea foarte înduioşată de Plum, nepotul cel mut al lui Tornett. Tobie se întreba uneori dacă nu cumva Elisha ar fi preferat un Tobie mut… Îl avea în faţa ei pe eroul care îl salvase pe Vigo Tornett, iar ea îi cerea veşti despre Plum!

— Plum al tău? S-a bătut vreodată cu un scarabeu-rinocer? o întrebă el.

— Nu, dar nici tu.

Începând de atunci, Tobie pricepu că n-o va mai minţi niciodată pe Elisha.

Acum, în bezna asta pe care o străbătea sărind, ar fi fost gata să se bată cu mâinile goale cu orice insectă, fie şi cu o călugăriţă manta religioasă – însetată de sânge, mai degrabă decât să fugă astfel de ura poporului său.

Îşi petrecu a doua noapte ca fugar într-o scobitură îngustă, din care alungă un cariu amorţit. Se făcu ghem ca să doarmă. Începea să se crape de ziuă. Era timpul să dispară, precum acele animale de noapte, anonime, invizibile, din al căror clan începuse să facă şi el parte.

6. Secretul Balainei

— Ce faci?

Elisha se aruncase în lac, iar Tobie întorsese pudic capul, cât să se facă ea nevăzută sub apă.

— Ce faci, Tobie, nu vii?

— Nu…

Ea făcuse deja câteva mişcări în direcţia cascadei care-i cădea acum deasupra capului. Abia de i se mai auzea glasul sub vuietul căderii de apă.

— Haide, Tobie!

Dar Tobie rămase pe plajă.

Uneori, Elisha plonja sub oglinda azurie ca să atingă fundul apei. Picioarele îi dispăreau ultimele. Reapărea gâfâind, cu genele strălucitoare de la picăturile de apă, luminoasă toată.

În dimineaţa aceea, în mod excepţional, Tobie abia de se uita la ea. Cu chipul posomorât, era pierdut în gânduri.

Era al patrulea an al lungii şederi în regiunea Crengilor – Joase. Viaţa căpătase aici un ritm plăcut.

În perioada marilor geruri, fiecare hiberna la el acasă. Tobie uita de existenţa luminii şi se închidea în casă, lucrând cu tatăl lui. Trupul îi devenea un soi de crenguţă adormită, în timp ce mintea îi înmugurea.

Învăţa cu poftă, iar catastifele lui Sim Lolness erau parcurse, devorate într-un timp-record… Uneori Sim îl silea pe Tobie să lucreze din nou de mai multe ori asupra unui subiect, pentru ca rezerva de ştiinţă să nu se termine prea repede. Însă profesorul Lolness ştia bine că lumea cunoaşterii îşi extinde necontenit limitele. Uneori, el compara cunoaşterea cu copacul însuşi.

Căci tatăl lui Tobie apăra ideea nebunească potrivit căreia copacul creştea.

Era una dintre temele cel mai puţin cunoscute, adevărata pasiune a profesorului. Toţi savanţii se certau pe tema asta. Oare copacul se schimbă? Este cumva veşnic? Care e originea lui? Va exista un sfârşit al lumii? Şi mai cu seamă: mai există cumva viaţă în afara copacului? Aceste întrebări iscau o mare dezbatere, în legătură cu care Sim Lolness nu împărtăşea ideile la modă.

Cartea sa despre origini fusese mai degrabă prost primită. Înfăţişa acolo istoria copacului ca fiind istoria unei fiinţe vii. Spunea că frunzele nu erau plante independente, ci reprezentau extremităţile unei imense forţe de viaţă.

Ceea ce îi şocase pe cititori era faptul că acea carte despre origini vorbea de fapt despre viitor. Dacă într-adevăr copacul era viu ca o pădure de muşchi, el era teribil de fragil. Trebuia să aibă toţi grijă de această fiinţă care le deschidea braţele.

De cum îşi arăta primăvara nasul, Tobie scotea şi el nasul afară.

Atunci nu mai gândea, ci doar simţea.

Nu mai cugeta, ci respira.

Îşi lăsa baltă terfeloagele cele grele şi încerca să se ţină după Elisha, care se pierdea într-un vârtej de proiecte şi descoperiri.

Explorau împreună regiunea Crengilor – Joase, se duceau să atingă trunchiul principal şi să ridice cortul în zonele acelea obscure. Se aventurau până la hotarul cel mare, care o atrăgea atât de mult pe Elisha. Se afundau în zone cu mlaştini sau în grotele luminoase ale cuiburilor de viespi părăsite.

— Vino la scăldat, îi spuse Elisha lui Tobie.

De data asta, cuvintele ei aduceau a poruncă, dar Tobie tot nu se clinti de pe plajă. Avea sufletul învăluit într-o tristeţe pe care n-o pricepea. Se uita fix la o rămurică pe jumătate căzută în apă. Pentru prima oară, Tobie se gândea la viaţa lui de mai înainte. Crengile-Joase îl învăţaseră totul, dar brusc, la unsprezece ani fără un sfert, nostalgia copilăriei se dovedea mai puternică.

Se gândea la Leo. Nu mai avea nicio veste de la el.

Ce se petrece oare cu o prietenie ruptă în două între cele două capete ale lumii? Tobie nu-şi mai pusese până atunci întrebarea asta. Pentru el, Leo Blue era ca o parte din fiinţa lui. Tobeleo. Nimic nu-i putea despărţi. Făcuseră un pact, cu frunţile lipite unul de celălalt, într-o seară de toamnă, sus, pe Creste. Tobie ştia că tatăl lui şi cel al lui Leo semnaseră acelaşi pact de prietenie cu patruzeci de ani în urmă. Nici măcar moartea lui El Blue nu-l rupsese.

Blue & Lolness, prieteni din tată-n fiu, pe veci.

Se scurseseră patru ani fără ca Leo şi Tobie să poată schimba măcar un singur mesaj. Dar Tobie nu uita nimic. Se trezea uneori cu violenţă în cursul nopţii, când îşi visase prietenul.

În visul lui, regăsindu-l pe Leo, nici măcar nu-l recunoştea. Se transformase într-un bătrânel îmbrăcat cu pantalonii scurţi ai lui Leo, cu cipilica lui Leo pe cap şi cu dintele ăla rupt care îl făcuse mereu să zâmbească de parcă ar fi făcut cu ochiul. Lui Tobie nu-i plăcea coşmarul ăsta.

Aşezat pe malul lacului, se cufunda în viaţa de odinioară. Ar fi vrut atât de mult să dea ocol vechii lui case de pe înălţimi. Se numea Coroana copacului. Nu avea decât o grădiniţă, dar întreţinută într-o ordine desăvârşită, cu două alei bine greblate. În fundul grădinii atârna o creangă mică şi scorburoasă unde n-avea voie să se ducă. O creangă scorburoasă deasupra vidului. Locul de trecere era prea îngust pentru un adult, dar Tobie se putea strecura lesne. Tatăl lui îl prinsese de un picior într-o zi în care voise să se aventureze acolo. Tobie se rănise la

obraz. Din ziua aceea avea cicatricea orizontală de pe faţă, în prelungirea buzelor.

Tobie se plictisise îndelung în grădina şi în casa numită Coroana copacului, dar, patru ani mai târziu, timpul acesta dispărut îl făcea acum să viseze. Până şi bunica Alnorell, pe care o cunoştea puţin şi n-o iubea deloc, se alătura sumedeniei de amintiri plăcute, alături de gustările de sus de pe Creste, jocurile copiilor şi colibele lor.

Elisha ieşi din apă, iar Tobie se azvârli în lac cu capul întors ca să n-o vadă. Când avea ea de gând să priceapă că nu voia s-o vadă afară din apă? Ea nu se sinchisea deloc şi zăbovea cu îmbrăcatul. Se arătase chiar foarte uimită când Tobie îi dăduse explicaţii în legătură cu pudoarea. Spusese doar atât:

— Asta nu se face.

Ea nu înţelesese boabă din fraza aia ciudată: „Asta nu se face”. Iată genul de motiv care nu corespundea cu nimic în firea Elishei. Făcea haz acum când îl punea să stea ceasuri întregi cu ochii închişi, când de fapt era de mult încotoşmănată în pelerina ei.

Dar, în după-amiaza asta, ea pricepu de ce Tobie nu avea chef să intre în joc. Îmbrăcată din cap până-n picioare, cu părul încă ud căzându-i pe umeri, se aşeză lângă el.

— Nu te simţi bine?

— Nu…

— Eşti supărat?

— Nu…

— Eşti trist?

Tobie nu răspunse. Se gândea intens „DA”, dar nu avea curajul s-o spună. Rămase tăcut.

— Am auzit, mormăi ea.

Tobie o privi, căci el chiar credea că nu-i răspunsese cu voce tare. După o nouă pauză spuse:

— Nu ţi-am povestit niciodată de ce am venit în regiunea Crengilor – Joase.

— Nu erai obligat să-mi spui.

Nu, nu era obligat. Nu eşti niciodată obligat să spui lucrurile importante prietenilor, dar în ziua când o faci, viaţa devine mai plăcută. Aşadar, Tobie îşi dădu drumul.

— Tu nu i-ai văzut niciodată pe părinţii mei, Elisha… Fugi de

fiecare dată când ne apropiem de casă. Dar eu ştiu că ai putea să ţii la ei. Mama spune poveşti ca o carte plină de poze. Face pâinişoare cu polen. Tala are nişte mâini foarte mari. Îmi spune „melcuşorul meu". Capul meu încape în mâinile lui.

Mai e încă ceva: e un foarte mare învăţat. N-o spun pentru că e tatăl meu. O spun pentru că e adevărat.

Tata a făcut descoperiri pe care nimeni nu şi le închipuise înaintea lui. Hârtia, de pildă, aproape că a inventat hârtia. Până atunci ne foloseam de pasta din lemn, iar hârtia se rupea uşor. Dar luând doar celuloza din lemnul copacului, se face hârtie de bună calitate… Îţi vorbesc despre invenţia asta, dar ţi-aş putea spune că a mai descoperit că lichenul care creşte pe scoarţă este în realitate un amestec de algă cu ciupercă: două plante care au hotărât să nu se mai despartă. Şi-a mai dat seama şi că arborele transpiră: cincizeci de litri pe zi! Secretele mugurilor, ale muştelor, ale cerului, ale ploii, ale stelelor… Mi-a dăruit chiar o stea care se numeşte Altair…

— Ţi-a dăruit?

În faţa aerului neîncrezător al Elishei, Tobie îi explică:

— Da. Mi-a arătat-o şi mi-a spus că e a mea. Gata acum… Dacă vrei, am să-ţi-o împrumut pe Altair într-o seară…

Elisha mai vru să-i pună încă o întrebare, dar Tobie reluase deja firul povestirii:

— Tata a făcut cercetări despre absolut tot şi a găsit răspunsuri la aproape tot. Oamenii îl admirau pentru asta. Dar există o descoperire pe care ar fi preferat să n-o facă. Cea care ne-a schimbat viaţa…

Priveau amândoi spre capătul lacului unde se înălţau falezele de scoarţă. Tobie trase adânc aer în piept şi îşi începu povestea.

— În ziua aceea, tata ar fi făcut mai bine să nu se scoale şi să-şi lase neuronii să doarmă. Numai că el, dimpotrivă, s-a sculat de dimineaţă, s-a dus în atelier şi a început să facă experienţe.

Îmi amintesc că era ziua mea de naştere şi că, pentru întâia oară, el uitase de ea… A stat închis o zi şi o noapte. Nici măcar asistentul lui, Toni Sireno, nu avea dreptul să intre.

Glumeam cu mama: „Face cumva dulceaţă?" E adevărat că mirosea a zahăr ars… Numai că lui Sireno asta nu i se părea deloc amuzant. Nu-i plăcea să fie dat la o parte de la lucrările patronului.

A doua zi dimineaţă, tata a ieşit din atelier. Sireno nu venise

încă. Tata zâmbea frumos. S-a aşezat la masă, a băut o ceaşcă de suc de scoarţă negru. Lovea uşor cu unghiile în tavă. Părea foarte mulţumit chiar dacă îi cădeau pleoapele de somn ca două pernuţe peste obraji. Şi-a scos basca şi ochelarii, s-a scărpinat în cap şi a spus:

— N-auziţi un zgomot ciudat?

Mama şi cu mine am ciulit urechile. Da, se auzea un uşor zgomot neobişnuit care venea dinspre atelier. Am intrat acolo: ceva se mişca pe parchetul biroului. Ştiam bine ce era. Era Balaina.

Când, alături de mama, am văzut-o pe Balaina mergând singură, am fost cât pe ce să cădem pe spate…

Elisha făcuse ochii mari.

Nu ţi-am vorbit niciodată despre Balaina, continuă Tobie… E un model redus de gândăcel, o insectă pe care eu am meşterit-o când eram mic. O bucăţică de lemn cu câteva picioruşe. Asta e tot.

În dimineaţa aia, Balaina începuse să meargă prin încăpere. Avea pe spate o cutie neagră şi o sticluţă. Nu-mi credeam ochilor. Ăsta da cadou de aniversare…

A sosit şi Toni Sireno. Tata l-a prins taman când se prăbuşea de uimire. Sireno o ştia perfect pe Balaina, îi reparase un picioruş în anul precedent. Iar în dimineaţa aia, o vedea mergând fără ajutorul nimănui.

Când Sireno şi-a venit în fire, a auzit zgomotul paşilor făcuţi de Balaina şi iar a leşinat. Mama i-a turnat în cele din urmă o găleată cu apă în cap.

N-am înţeles pe moment importanţa descoperirii. Dacă tata o putea face pe Balaina să meargă pentru ziua mea de naştere, o va putea face la fel de bine să zboare pe albina mea făcută din muşchi, anul viitor. Asta deja mi se părea un lucru extraordinar. Dar profesorul şi asistentul lui se uitau acum unul la altul cu un aer ciudat. Tata a luat-o pe Balaina în mână şi a pus-o într-un dulap pe care l-a închis cu cheia. N-am îndrăznit să-i amintesc că era cadoul pentru mine… Cred că Sireno s-a întors acasă tot atât de aţâţat pe cât de dezamăgit, căci nu ştia prin ce minune începuse Balaina să meargă.

Lui Toni Sireno chiar nu-i plăcea să fie ţinut deoparte.

Apoi, totul a mers foarte repede.

În săptămâna următoare, Balaina a fost prezentată Marelui Sfat al Copacului. Sala era plină ochi. Venisem cu mama şi luaserăm loc sus

de tot, la ultima galerie. Mama era foarte mândră că se află acolo. Îmi strângea mâna într-a ei. Îşi pusese pălărioara roşie cu voaletă. Eu aveam la gât o cravată tricotată, pentru că împlinisem totuşi şapte ani în săptămâna precedentă. Aveam o pălărie neagră pe care trebuia s-o ţin în mână. Nu izbutesc să pricep la ce sunt bune pălăriile pe care nu le poţi pune pe cap.

Oamenii aşteptau sporovăind.

L-am văzut pe Sireno intrând. Era tot sus la cucurigu, la fel ca noi, în ultimul balcon al sălii, dar de cealaltă parte. Îi tot împingea pe oameni ca să ajungă în rândul întâi. Era roşu la faţă şi asudat. Nu părea mulţumit că se află acolo.

Jos, l-am văzut pe tata îndreptându-se spre estradă şi cerând să se facă linişte. Ţinea o lădiţă în mâini. Nimeni n-a mai scos o vorbă. El a început să vorbească, iar mama mi-a strâns mâna şi mai tare.

— Când vin aici, dragi prieteni, vă vorbesc mereu despre copac. Vă vorbesc despre forţa copacului nostru. Dacă vă descriu ploşniţa, o fac pentru că ea îi suge seva. Dacă vă vorbesc despre apa de ploaie, e pentru că dă viaţă. Astăzi, am să v-o prezint pe Balaina. Dar copacul rămâne în inima acestei descoperiri. Abia săptămâna viitoare vă voi spune secretul lui…

A ridicat ochii spre cer. Sala Sfatului era amenajată într-o scobitură făcută de ciocănitoare la mijlocul unei crengi orizontale. Plafonul rămânea întotdeauna deschis, lăsând să se vadă crengile întreţesute şi cerul de deasupra, pentru că ne aflam foarte aproape de Creste. O rază de soare străbătea sala, luminând în trecere un praf fin în suspensie. Ridicându-şi ochii spre lumină, tata ne-a zărit acolo, sus, pe mama şi pe mine. Ne-a făcut un mic semn strâmbându-şi nările, semn pe care nimeni nu-l putea remarca, dar care era semnul nostru de recunoaştere. Mulţimea era tăcută.

El a pus jos lădiţa minusculă, i-a scos una din laturi şi toată lumea a văzut-o pe Balaina ieşind singură. Cadoul meu se plimba pe sol cu pas regulat, având mereu cutioara neagră şi sticluţa fixate pe spate. Un fior a trecut ca un val peste adunare. Oamenii erau fermecaţi… Am văzut chiar un bătrân înţelept din Sfat începând să plângă. Oare cum putea Balaina mea să producă acest efect? Balaina era pe cale să dea peste cap istoria copacului.

Atunci s-au auzit ovaţii în sala Sfatului, nişte urale grozave care au trecut ca o mângâiere peste capul mamei, l-au făcut pe Toni Sireno

să devină roşu de enervare şi au făcut să unduiască frunzele copacului până la cea din urmă creangă.

Săptămâna de după povestea asta a fost un infern.

În fiecare zi, douăzeci, treizeci sau chiar cincizeci de persoane făceau coadă la noi acasă ca să stea de vorbă cu tata. Le lăsam să aştepte în bucătărie, servindu-le băuturi calde. Mama era zâmbitoare cu fiecare în parte, dar îşi făcea griji pentru soţul ei care se schimba puţin câte puţin la faţă.

Sim nu mai vorbea. Nu mai mânca. Nu mai dormea.

În doar cinci zile, îmbătrânise cu treizeci de ani. Iar în a şasea zi, toţi cei care-l aşteptau n-au mai văzut deloc deschizându-se uşa biroului tatii. Mama le-a cerut scuze în numele soţului ei şi i-a rugat să se întoarcă la casele lor. Cu greu s-au lăsat convinşi.

Am văzut-o pe mama dispărând în atelier. Eram ocupat să-mi meşteresc o muscă din pastă de clorofilă, pentru ca într-o bună zi tata s-o facă să zboare. Mă murdărisem zdravăn pe degete.

Câteva ceasuri mai târziu, mama a ieşit. Avea chipul senin. Mi-a spus simplu:

— Mâine, tatăl tău va vorbi în faţa Marelui Sfat.

A doua zi, sala Sfatului era încă şi mai plină şi mai zgomotoasă decât săptămâna precedentă. De data asta, tata ne îngăduise să coborâm alături de el, lângă estradă. De acolo, puteam vedea un parter plin cu personaje de vază în mare ţinută, iar la diferitele balcoane care se etajau jur-împrejurul sălii, o mulţime de oameni din popor, veseli, veniţi la spectacol.

Toată lumea ştia că tata avea să explice metoda Balaina. Nimeni nu trăgea cu adevărat nădejde să priceapă ceva din demonstraţia aia ştiinţifică şi complicată, dar fiecare voia să fie de faţă. Ştiu că sute de oameni nu putuseră pătrunde înăuntru şi probabil că acum se înghesuiau în jurul crengii cu pricina. Se vedeau capete care se aplecau peste deschizătura mare din tavan. Iar unul dintre acei oameni se lăsase chiar să atârne deasupra mulţimii, agăţat de un trapez din lemn. Spectatorii îi aruncau râzând diverse dulciuri pe bara pe care stătea cocoţat, iar el era încântat că atrage atenţia.

Am văzut că tata îl adusese pe asistentul lui, Toni Sireno, alături de noi. Omuleţul părea ceva mai puţin furios decât săptămâna trecută;

era îmbrăcat într-o cămaşă ridicol de strâmtă şi stătea foarte drept, în rândul întâi. Era mulţumit: de data asta, nu mai fusese uitat.

Se anunţă că tata avea să vorbească. Îmi aduc aminte de momentul acela. Oamenii ne zâmbeau, mamei şi mie. Acelea au fost ultimele zâmbete care ne-au mai fost adresate sus pe înălţimi. Ultimele.

Tobie o privi pe Elisha. Ea îi zâmbea. Din fericire, existau în regiunea Crengilor – Joase asemenea zâmbete care făceau cât toate cele de sus, de pe înălţimi. Tobie şovăi câteva secunde…

Când reîncepu să istorisească, glasul nici măcar nu-i tremura.

7. Ura

Tatăl meu se plasase în mijlocul acelei mulţimi tăcute, reculese. Mama avea mâinile reci. Se uita la profesorul Lolness, soţul ei, şi se simţea ceva ca o legătură între ei doi. Ceva ce numai eu vedeam. Ca un curcubeu transparent.

Îmi amintesc de fiecare din cuvintele lui. Oamenii se aşteptau la o explicaţie tehnică un pic aridă. Cred că întreg publicul a fost surprins să audă că, la fel ca de obicei, cuvintele tatălui meu erau simple.

— Cunoaşteţi cu toţii seva. Ea se află în miezul vieţii voastre de zi cu zi. Uneori o auziţi chiar foşnind sub picioarele voastre. Faceţi din ea ceşti, farfurii, mobile, scoateţi din ea zahăr pentru bomboane, faceţi clei, ochiuri de geam, jucării, ciment pentru case… Ea este aici, în orice moment, sub scoarţă. E de ajuns să faceţi o găurică, precum puricele-de-frunză care se hrăneşte cu sevă. Da, precum puricele-de-frunză. Eu unul ador puricii-de-frunză. Am să vă spun un secret. Aş fi vrut să fiu un astfel de purice-de-frunză. Uneori noaptea, mă deghizez în purice-de-frunză şi încep să ţopăi…

Râsul timid care începea să se audă la unele niveluri ale publicului se răspândi până la urmă în toată sala. Doar grasul de Jo Mitch, care stătea aşezat pe două scaune în primele rânduri, continua să sforăie. De-o parte şi de alta a lui, cei doi complici, Pilitorul şi Torn, se străduiau să nu scoată nici măcar un zâmbet. Tata, cu un gest ferm, ceru iarăşi linişte.

— Lăsaţi-mă să mă întorc la poveştile mele… Poveştile mele despre sevă… Cum sunt un purice-de-frunză ratat, am făcut şi eu

găurica asta în scoarţă şi am privit înăuntru. Atunci am văzut un lucru care până atunci nu-mi trezise interesul. Am văzut că seva coboară… Nimic extraordinar… în ajun, seva cobora deja, acum o sută de ani seva cobora tot aşa, iar anul viitor, dacă lucrurile merg bine, ea va coborî. Dar ca un purice-de-frunză miop ce mă aflu, nu cugetasem la acest lucru…

A ridicat privirea şi s-a uitat la spectatorul agăţat de trapez.

— Ascultaţi cu atenţie ce am să vă spun. Ascultaţi-mi raţionamentul… Dacă domnul clovn de colo de sus cade de pe prăjină… Dacă oamenii care se apleacă de sus de la tavan cad şi ei… Dacă toată lumea sare de la balcoane… Asta va însemna o mişcare care coboară. O mişcare de sus în jos, ca aceea a sevei. Aş spune chiar o frumoasă mişcare, dacă sare şi micuţa domnişoară cu umbreluţă…

O fată de la galeria a treia de sus a început să roşească. Am auzit câţiva băieţi fluierând. Tata a zâmbit spre mama.

— Aşadar, câtva timp, totul va coborî. Dar, după un ceas-două, când toată lumea va sta înghesuită în sala asta a Sfatului, nu va mai fi nimeni care să cadă. Mişcarea se va opri. În timpul ăsta, seva continuă să coboare. Fără oprire, ea coboară de-a lungul copacului. Atunci eu mi-am pus întrebarea pe care v-o puneţi cu toţii acum: de unde vine ea? Ea nu se poate crea singură pornind de la nimic sus pe Creste. De unde vine seva care coboară?

O tăcere perplexă a răspuns întrebării.

— Ca şi voi, n-am găsit nici eu imediat răspunsul. La început, m-am gândit că frunzele de pe Creste erau cele care beau ploaia, ce cobora apoi sub formă de sevă, dar am descoperit că, dimpotrivă, frunzele respingeau umiditatea… Vă mai amintiţi poate de discursul meu despre transpiraţia copacului…

Un zâmbet a luminat câteva chipuri. Cred că toată lumea îşi amintea de acea prezentare în cursul căreia tata, cu un zgomot de oală care fierbe, imitase frunza care transpiră.

— Am ajuns la această concluzie: din moment ce nu cade din cer seva urcă undeva pentru a coborî din nou apoi sub scoarţă. De unde urcă? Mi-a venit ideea să mă duc să văd în adâncimea crengii şi a trunchiului.

A făcut o scurtă pauză.

— Ştiţi că m-am opus de la bun început marelui tunel care se sapă acum în trunchiul principal. Găsesc că acest proiect e ridiol şi

iresponsabil. Dar, din moment ce acest tunel există, m-am dus să-l văd. Când am ajuns acolo, mi s-a spus că lucrările erau întrerupte. Surpriză! Nu mai putea lucra nimeni. La o anumită adâncime, enorme cantităţi de lichid ţâşneau din sol. Imposibil să mai continue săpatul. Cred că erau cam cincizeci de gărgăriţe care lucrau pe acel şantier, cincizeci de gărgăriţe crescute special pentru acel proiect. Sunt animale mari, extrem de lacome. De când cu oprirea şantierului, cum nu mai mâncau lemnul tunelului, nu mai ştia nimeni ce să le dea de mâncare. Fuseseră aduse pe lume aceste cincizeci de animale, iar acum nimeni nu le mai putea hrăni! Rar am văzut spectacol mai îngrozitor decât acela al gărgăriţelor înfometate în cuştile lor. Închid paranteza, dar vă repet că lumea noastră merge în cap.

Se auzeau câteva şuşoteli. Nimeni nu-şi închipuise că cineva putea critica tunelul. Dovada: el se numea „ecotunelul progresului”…

Dar toată lumea stătea mai ales cu ochii pe Jo Mitch. Grasul de Jo Mitch se trezise brusc şi rostogolea ochi umezi în toate părţile, rânjind. Lângă el, Pilitorul şi Torn, cei doi slăbănogi cu chip ascuţit ca o frunză tăioasă, nu ştiau cum să reacţioneze. Jo Mitch e un enorm crescător de gărgăriţe, care e la originea tuturor lucrărilor de săpare din ultimii ani. A critica tunelul înseamnă a-l critica pe Mitch, iar asta îl poate face foarte primejdios.

Tata a înclinat din cap în direcţia lui, adresându-i un zâmbet politicos. Şi-a reluat apoi discursul:

— Mi-am pus o cască şi m-am băgat în tunel. Ajuns la locul inundat, am văzut exact ce speram să văd. Lichidul ieşea cu bulbuci mari din sol. Da, mergea de jos în sus. Nu era chiar apă, nici seva pe care o cunoaştem. M-am uitat bine la pereţii tunelului, lichidul urca cu viteză mare în fibra lemnului. După calculele mele, creştea cam cât e înălţimea fiului meu la fiecare secundă. Cinci metri pe oră aproximativ. Am pus un pic într-o sticlă şi m-am întors acasă.

De data asta, tata s-a oprit un moment destul de lung. Toată lumea îi sorbea cuvintele. Aproape că uitaseră de aventurile Balainei. Ne aflam în plin mister al copacului.

— M-am întors acasă şi m-am spălat pe mâini.

Publicul protestă, voia urmarea aventurii.

— Mi-am îmbrăţişat soţia şi fiul, pe Tobie.

Nou protest. Tata păru agasat de nerăbdarea asta.

— E foarte important să-ţi îmbrăţişezi soţia şi fiul. Nu e o

paranteză, e miezul poveştii.

Se făcu iarăşi linişte. Eu îmi bombam pieptul sub cravată, răsucindu-mi pălăria în mâini. Vocea tatii umplea iarăşi sala.

— M-am pus aşadar din nou pe treabă. Am înţeles iute că tocmai descoperisem în ce loc urcă seva înainte să coboare. În lemnul copacului, în ceea ce se numeşte alburn, adică straturile tinere între scoarţă şi inima trunchiului, urcă seva brută. Toată energia copacului sălăşluieşte aici. Viaţa copacului. Ea va fi transformată de frunze, de aer, de lumină şi va coborî iarăşi sub forma acelei seve diferite care curge pe sub scoarţă. Dar originea e în seva urcătoare, seva aceea brută pe care tocmai o descoperisem eu în inima copacului.

Publicul începea să înţeleagă ceva mai bine unde voia tata să ajungă. Tatăl meu reîncepu să vorbească, făcând pauze între frazele lui.

— Singurul meu scop este de a dovedi că într-adevăr copacul este viu. Că seva e sângele lui. Că noi suntem trecători prin această lume vie. Ştiţi că toate cercetările mele au acest obiectiv. Arătând energia conţinută în sevă, puteam ajunge la ţelul meu… Am născocit aşadar o mică maşinărie care foloseşte seva brută pentru a produce energie, precum frunza copacului. E ceva foarte simplu, care încape într-o cutiuţă neagră. Pentru a o fabrica, am privit doar un mugure, o frunză… Mi-am pus frumoasa mea cutiuţă magică pe spatele Balainei, cu un mic baril de sevă brută, şi am legat-o de picioarele ei. Asta e tot. Balaina a început să meargă.

Eu, de pe banca mea, am simţit că publicul era cam dezamăgit. Profesorul încă nu explicase adevăratul secret al invenţiei lui. Mâna mamei, într-a mea, devenea nervoasă, rece şi umedă. Cred acum că ea ştia ce avea să se întâmple. Tata a luat din nou cuvântul pentru a spune:

— În săptămâna asta, sute de persoane au venit la mine acasă. Toţi voiau să-mi prezinte o utilizare posibilă a invenţiei mele. Toţi erau foarte şireţi, uneori foarte sinceri. Îmi vorbeau despre sisteme de a face pâinea mai repede, de a călători mai repede, de a produce frigul, de a tăia, săpa, transporta, comunica, amesteca şi chiar sisteme de a gândi. Metoda Balaina avea să schimbe viaţa.

Mulţimea a aplaudat. Da, metoda Balaina avea să le schimbe viaţa. Erau cu toţii gata să-l ducă pe tata pe sus în triumf.

Dar el continuă:

— Singurul necaz e că eu unul iubesc mult viaţa asta şi că nu am

în mod deosebit chef s-o schimb. Singurul necaz e că vreau doar să dovedesc faptul că într-adevăr copacul este viu. Pot oare livra sevă brută la toată lumea pentru a face maşini de împăturit ziarul sau maşini de gândit fără efort?

Oamenii nu s-au clintit. Atmosfera era încărcată. Tata s-a făcut foarte palid. Simţeam că avea să spună esenţialul.

— Ieri am stat de vorbă cu soţia mea. Am hotărât să nu dezvălui cum merge cutioara mea neagră. Cred că seva brută aparţine copacului nostru. Cred că acesta trăieşte datorită ei. A-i utiliza sângele înseamnă a pune lumea în pericol. Fiecare e liber să caute pentru a găsi ceea ce am găsit eu. Nu voi împiedica pe nimeni să caute secretul Balainei. Vă repet că e suficient să priviţi o floare sau un mugure pentru a înţelege cum funcţionează. Dar eu prefer să nu spun nimic mai mult, pentru ca fiul fiului meu să mai poată într-o bună zi să se aplece asupra unei flori sau a unui mugure.

Am rămas încremenit pe bancă. Nu pricepusem bine de ce vorbea de fiul meu, când eu abia împlinisem şapte ani. Nu pricepeam despre ce fiu vorbea, dar m-am gândit ca această mică minciună de a lăsa să se creadă că am un fiu îi era de folos pentru explicaţia lui. Ca atunci când spunea în faţa tuturor că se deghiza în purice de-frunză, fără ca eu să-l fi văzut nici măcar o singură dată deghizându-se în vreo insectă.

Cât priveşte restul, cred că am înţeles totul şi mi se părea minunat. Cum se făcuse tăcere, mi-a venit ideea să încep să aplaud ca să dau semnalul. Dar m-am pomenit aplaudând de unul singur în tăcerea generală. Până la urmă, mi-am pus mâinile pe genunchi.

Ceva a venit de sus, aproape cu încetinitorul. S-a strivit de obrazul tatii.

Era o clătită cu fructe făcute terci.

Apoi nu-mi mai aduc aminte de prea multe lucruri. Un soi de sminteală a pus stăpânire pe toată lumea. Oamenii zbierau, azvârleau cu obiecte spre scenă, îl insultau pe tata, mă împingeau pe mine în faţă, ţipau în urechile mamei. Mi-amintesc că Toni Sireno, asistentul tatii, se îndepărtase discret de noi.

Tata, dimpotrivă, s-a năpustit spre banca unde stăteam. Ne-a ocrotit făcând scut cu braţele şi ne-am îndreptat spre ieşire. Până şi bătrânii bărboşi de la parter, aţâţaţi de oamenii lui Jo Mitch, urlau cuvinte pe care nu le-aş fi putut rosti fără să încasez o scatoalcă, atât

erau de prost-crescuţi. Înjurăturile sporeau, iar primele lovituri cădeau ploaie asupra noastră.

Începeam să-mi spun că tata n-ar fi trebuit să lase să se creadă că am un fiu, dacă asta îi aducea în asemenea hal.

Când mama a primit o lovitură peste umăr, tata şi-a scos ochelarii, pe care i-a învelit în bască, şi s-a înfuriat aşa cum nu-l mai văzusem niciodată până atunci. Urla, împărţea lovituri cu mâinile şi cu picioarele în toate direcţiile. Mulţimea se dăduse înapoi în faţa vociferărilor profesorului Lolness. Am izbutit să ieşim şi să ne întoarcem acasă, în casa numită Coroana copacului. Am încuiat uşa cu cheia. Nişte oameni scotociseră prin toată casa. Mobilele fuseseră răsturnate, vesela zăcea făcută cioburi pe parchet. Tata ne-a strâns la pieptul lui.

Eu am zis:

— Cred că au descoperit că eu n-am avut niciodată vreun fiu.

Tata a râs printre lacrimi.

— Poate că o să ai într-o bună zi. Asta voiam să spun, Tobie. Trag nădejde că vei avea un fiu sau o fiică atunci când vei fi mare.

Cum părea foarte trist, am preferat să nu-i scot ideea asta din cap.

Am stat închişi în casă mai multe zile. Mama o rugase pe bunica mea, doamna Alnorell, să ne găzduiască timp de câteva săptămâni într-una din proprietăţile ei de pe Creste.

Bunica răspunse printr-un bilet scris pe un cartonaş frumos:

„Evident, draga mea fiică, în situaţia voastră, fii sigură că nici nu se pune problema".

Cartonaşul era semnat: Radegonde Alnorell.

Tata a glumit mult pe seama acestui prenume. Dar mama plângea. Gândindu-se la ce ni se întâmplase, repeta întruna: O să treacă.

Dar n-a trecut.

Era cu neputinţă să ieşim din casă fără să ni se arunce în cap obiecte sau insulte. Începusem să fac o colecţie de ciuperci putrede şi de proiectile de tot soiul, care cădeau în faţa uşii noastre de cum se deschidea.

Într-o zi, tata a fost convocat de Marele Sfat. Şi s-a dus. Mama şi cu mine am rămas acasă. Când s-a înapoiat, umbla în ciorapi, cu

obrazul palid, descompus ca un nor de primăvară. Avea coji de zarzavaturi pe umerii frumoasei lui haine cenuşii.

Am priceput că Marele Sfat al copacului îi retrăsese pantofii. Acesta era cel mai mare blam posibil. Li se retrăgeau pantofii criminalilor şi hoţilor de copii. Tatăl meu fusese pedepsit pentru „disimulare de informaţie capitală". Nu pricepeam nimic din cuvintele astea.

I-a spus mamei că urma să plecăm foarte departe. Ni se confiscase casa Coroana copacului. Urma să ni se dea în schimb un mic teren la Onessa, în regiunea Crengilor – Joase. În seara aia m-am dus să-l caut pe prietenul meu Leo Blue. De când începuse afacerea Balaina, ne fixam întâlniri în taină, în fiecare zi, într-un mugure uscat. De data asta, am stat acolo două zile şi trei nopţi. Leo Blue era prietenul meu, făcuserăm un pact împreună. Eu nu voiam să plec. Până la urmă tata ne-a găsit. Leo se agăţa de hainele mele.

Totul s-a petrecut atât de repede. Lumea se prăbuşea…

Elisha ascultase aşa de bine, că cineva ar fi putut să urmărească toate episoadele întâmplării în camera obscură a ochilor ei. Ea nu ştia nimic din aventura aceea. Vigo Tornett îi explicase doar că familia Lolness nu alesese să trăiască acolo. Iar familia Asseldor, care locuia în partea cea mai de sus a regiunii Crengilor – Joase, spunea întruna „Bieţii Lolness!", luându-şi o înfăţişare tragică.

— Dacă vrei să dormi la noi în seara asta, mama are printre provizii un enorm copan de greiere pe care i l-a dat familia Olmech. O să-l frigem la grătar. Cu sos de miere.

Fraza asta care putea să pară stângace, adresată unui băieţel necăjit, era taman ceea ce îi putea face bine lui Tobie. Că doar Elisha îl cunoştea bine pe Tobie. Îl cunoştea chiar atât de bine, încât spuse:

— Am s-o ajut pe mama să-l pregătească. Poţi să te duci la scăldat înainte de a veni.

Şi îşi puse mâna pe păr, ceea ce ea nu făcea niciodată. Se făcu nevăzută în pădure. Tobie rămase singur. În faţa lui se întindea lacul unde se întâlniseră.

Câteva clipe mai târziu, făcea pluta, privind bolta de crengi de deasupra lui. Frunzele aveau o culoare verde-deschis şi erau uriaşe, o singură frunză ar fi putut adăposti de ploaie o sută de persoane.

Tobie simţea clipocitul valurilor peste picioarele lui. Apa i se părea un pic sărată. Cu toate astea, el nu plângea.

8. Nils Amen

Trebuie să părăsim acum amintirile, fericite sau nefericite, pentru a ne întoarce la prezent, la lungile nopţi pe care Tobie le petrecu, în chip de fugar, în drumul lui spre Crengile-Joase.

Pleca pentru a doua oară spre crengile situate în partea de jos a copacului, luând-o pe drumul pe care-l parcursese în acelaşi sens, cu ani în urmă, împreună cu părinţii şi cu cei doi cărăuşi morocănoşi. Numai că de data asta era singur, urmărit de sute de oameni şi de câteva furnici de luptă, dihănii de temut. Trebuia să pună la socoteală cinci sau chiar şase nopţi de la plecarea de pe Creste pentru a ajunge în regiunea aceea sălbatică, a se simţi în siguranţă şi a da de prieteni care aveau să-l ajute.

Tobie mersese deja vreme de două nopţi întregi, iar cea de-a treia noapte ar fi trebuit să fie cea mai calmă. Putuse să ajungă la trunchiul principal şi cobora acum în pădurile de licheni ale căror lăstari erau de trei ori mai mari ca el. Scoarţa devenea muntoasă, mai puţin locuită, cu trecători şi canioane adânci. Păduri de licheni se prăvăleau de pe acele reliefuri ameţitoare.

Trupa urmăritorilor voise să evite regiunea. Trecuseră prin alte crengi, mai puţin accidentate. Tobie nu întâlnea aşadar decât cătune de tăietori de lemne şi câteva colibe de vânători, dintre cei care puneau capcane.

I se întâmplă să treacă foarte aproape de o plantaţie care aparţinea bunicii lui. Chiar dacă bătrâna trăia sus pe Creste, proprietăţile doamnei Alnorell se întindeau până spre crengile destul de jos situate. Cea de aici se numea pădurea Amen din cauza numelui plantatorilor care se ocupau de ea. Tobie îl cunoştea pe fiul tăietorului de lemne. Se jucase cu el când era mic.

Tobie şovăi mult până să bată la uşa colibei. Se întreba dacă cei de acolo erau la curent cu hăituiala lansată împotriva lui. Mai exista oare în copac o singură persoană care să-l ajute?

Cum îi era foame, Tobie bătu până la urmă de trei ori cu timiditate. Nu deschise nimeni. Stărui, dar coliba era tăcută. Putea el avea încredere în acel prieten care împărţise cu el o vacanţă de vară,

cu mult timp în urmă?

Tobie împinse uşa. Casa era cufundată în întuneric, dar o urmă de foc, pe fundul vetrei, îi îngădui lui Tobie să desluşească pereţii încăperii. Era o colibă modestă, în care trăiau tăietorul de lemne cu fiul lui, Nils Amen.

Tobie nu venise niciodată în acele locuri îndepărtate, dar, cinci ani în urmă, în timpul verii de dinainte de afacerea Balaina, tatăl şi fiul Amen urcaseră să muncească pe o proprietate de pe Creste, unde Tobie îşi petrecea luna iulie. Era acolo un şantier de tăieri de copaci într-o pădure de muşchi. Cei doi copii se împrieteniseră imediat. Şi cu siguranţă că s-ar fi revăzut dacă n-ar fi fost acei cinci ani de surghiun ai familiei Lolness.

Tobie făcu un pas spre masă şi rosti:

— Nils…

Deprins cu întunericul, Tobie reuşea acum să vadă că încăperea era pustie. Pe scaun, în stânga mesei, atârna o legăturică din pânză albastră. Tobie veni mai aproape. În traistă se găseau un codru zdravăn de pâine, câteva felii de carne uscată şi pesmeţi. Tobie nu mai stătu mult pe gânduri. Luă traista, petrecându-şi-o pe după umăr şi, înainte de a se pierde în întuneric, scrise două cuvinte pe o foaie de aritmetică de pe masă:

„Mulţumesc”.

Tobie.

Aceste două cuvinte aveau să se dovedească de ajuns spre a strânge şi mai mult laţul în jurul lui Tobie.

La câteva minute de la plecarea lui, patru oameni şi doi băieţi de treisprezece – paisprezece ani intrară la rândul lor în colibă.

— Vreau doar să iau ceva de mâncare.

— Grăbeşte-te, Nils, idiotule!

— Traista e gata, tată…

Băiatul care vorbise era lângă masă. Aprinse o lumânare de la un tăciune. Nils, căci de el era vorba, rămase încremenit.

— Traista nu mai e aici.

— Eşti sigur că ai pregătit-o?

— O lăsasem pe scaun.

Un alt om îl zorea:

— Am eu tot ce trebuie, am să împart cu voi. Grăbiţi-vă, suntem

aşteptaţi.

— Dar… ştiu că o pusesem aici, repetă Nils.

— Las-o baltă, boule. Trebuie să păzim pădurile, chiar dacă suntem siguri că micul Lolness n-o să dea pe aici.

Ieşiseră deja toţi. Nils stătea lângă scaun, îngândurat. În cele din urmă, se hotărî s-o ia pe urmele cetei. Ajuns la uşă, îşi dădu seama că nu stinsese lumânarea. Nils se întoarse lângă masă, trase aer în piept ca să stingă făclia… Dar se opri brusc.

În faţa lui lucea biletul lui Tobie.

Trecură câteva clipe în cursul cărora inima lui şovăi. Da, Tobie tocmai trecuse pe acolo. Trebuia cumva să dea alarma? Nils revăzu preţ de o secundă în amintire chipul prietenului său şi, de asemenea, tot ce îi apropiase vreme de câteva zile petrecute împreună sus pe Creste.

Erau cu siguranţă cele mai frumoase amintiri ale lui Nils. Era plăcerea cu totul nouă de a sta de vorbă cu cineva. De a pălăvrăgi pur şi simplu.

Dar se gândi imediat la taică-său, care îl numea „fetiţă" în faţa celorlalţi pentru că i se părea că e prea moale şi visător pentru o odraslă de tăietor de lemne. Îşi închipui pe data ce mândru avea să fie dacă descoperea el urma fugarului. El, Nils, în care tatăl lui credea atât de puţin, el avea să fie eroul copacului.

Atunci Nils scoase un strigăt. Silueta uriaşă a tatălui se ivi pe dată. Acesta văzu mesajul de la Tobie, îl dădu pe Nils la o parte dându-i un brânci cu cotul şi zbieră: – Nu puteai spune mai iute, fetiţo!

Tatăl ţâşni afară din colibă fluturând biletul şi strigând: Nu e departe! O să-l înhăţăm noi!

Ghemuit în colţul încăperii, Nils plângea amar. Scotea gemete slabe şi dureroase, lovindu-şi fruntea cu mâna: Iartă-mă… Iartă-mă… Tobie…

Un curent de aer stinse făclia.

Tobie avea o oră avans faţă de ei, dar toată lumea ştia de acum că el urma axa trunchiului principal. Micul fugar habar n-avea că fusese reperat.

Se hotărî s-o taie uşor spre versantul de nord, foarte umed, unde experienţa dobândită în regiunea Crengilor – Joase îi dădea un avans. Nu se temea de zonele alunecoase, unde se aventura desculţ, cu

pantofii legaţi de curea, cum făcea Elisha.

Mâncase o parte din provizii şi căpătase multă energie. Tobie îi mulţumea în gând lui Nils pentru cina pe care i-o oferise fără să vrea.

Ceva mai sus, în rămuriş, Nils, cuprins de disperare, tocmai se ridicase în picioare, cu chipul livid.

Noii urmăritori se strânseră într-o poiană unde li se dădură semnalmentele. Pilitorul, mâna dreaptă a lui Jo Mitch, luă cuvântul. Fugarul măsura un milimetru şi jumătate înălţime, avea treisprezece ani şi o mică cicatrice orizontală pe obraz. Trebuia prins viu. O primă de un milion fusese promisă aceluia care îl va captura.

Descoperind la cât se urca recompensa, tăietorii de lemne se uitau unii la alţii. O sută de ani ar fi trebuit să muncească în pădurile de licheni ca să câştige jumătate din bănetul ăla.

— Şi ce-a făcut Tobie ăsta? cuteză să întrebe un tăietor cu păr alb scurt.

— Crimă împotriva copacului, zise simplu Pilitorul.

Un murmur se făcu auzit la acest răspuns. Nimeni nu ştia ce voia să însemne chestia aia, dar trebuie că era tare grav dacă atâtea străduanii şi parale erau puse în joc.

Tăietorii de lemne plecară în grupuri de câte doi în toate direcţiile. Aceşti paşnici oameni ai pădurilor se pomeneau dintr-odată într-o stare de mare violenţă, aţâţaţi de recompensa promisă. Unii aveau cu ei securea cu care munceau, alţii aveau bâta cu vârf ascuţit a hăitaşilor.

Ceilalţi urmăritori, cei care veniseră de sus de pe Creste, se odihneau într-un alt luminiş ceva mai sus, în pădurile de licheni. Toţi dormeau şi se auzea un sforăit surd, care se înălţa pe deasupra sutelor de trupuri lungite pe jos.

Cel care primise sarcina să-i pună să-l hăituiască pe Tobie era oribilul Torn, mâna stângă a lui Jo Mitch. El se apropie de un mic grup care stătea de pază în jurul unui foc.

— Tăietorii tocmai au plecat…

— E adevărat?

— Da, aşa mi s-a spus, îi asigură Torn.

— Îl caută pe băiat?

— Au să pună ăştia mâna pe el, când de fapt voi l-aţi istovit încă de sus. Trebuie să vă duceţi să daţi de urma lui mai înainte să-l dibuiască ei. Un milion! Vă daţi voi seama? La treabă, băieţi!

Unul din oameni încuviinţă. Apoi încă unul. Tot acel aur strălucea deja în ochii lor osteniţi.

Urmăritorii de pe înălţimi începeau să-şi transmită mesajul. Se ridicau unii după alţii în ciuda oboselii şi porneau iar la drum. Torn câştigase.

Competiţia între cele două grupuri de vânători începu.

Urmăritorii veniţi de pe înălţimi nu şovăiau să-şi lanseze furnicile împotriva tăietorilor de lemne care le stăteau în cale. Aceştia, la rândul lor, profitau de faptul că ei cunoşteau pădurea pentru a le pune piedici sau pentru a sabota locurile de trecere peste crengi. Războiul era de acum declarat.

Rivalitatea asta dintre ei, precum şi marea agilitate a lui Tobie ar fi trebuit să-i îngăduie să ajungă în regiunea Crengilor – Joase înaintea urmăritorilor lui.

Dar el nu se putea deplasa decât noaptea, pe câtă vreme ceilalţi nu se opreau aproape niciodată.

Tăietorii aveau o rezistenţă excepţională, erau deprinşi să străbată pădurea, să se caţăre pe munţii aceia de scoarţă care constituie peisajul obişnuit al trunchiului principal. Erau de asemenea mai odihniţi, pentru că ei nu urmau hăituiala decât de o noapte şi o zi. Tăietorii aveau aşadar certitudinea că vor fi primii care-l vor dibui pe Tobie.

Atunci, cum să exprimăm mânia care îi cuprinse şi uimirea pe care o simţiră când aflară vestea taman în toiul celei de-a doua nopţi?

Vânătoarea s-a sfârşit!

— Cum?

— L-au prins.

Omul care vestea acest lucru era un tăietor cu ochi cenuşii. Ceilalţi îl întrebară:

— Cine l-a prins?

— Cei veniţi de pe înălţimi. L-au prins după o urmărire de trei ceasuri. E vai de capul lui…

— Cum au dat de el?

— Era la căderea nopţii. Mergea pe fundul unei văi de scoarţă. Părăsise tufişurile de licheni, nesăbuitul. Mai era încă un pic de lumină. Un comando de patru oameni mergea pe creastă. Micuţul a fost văzut pe la ora opt seara.

— Şi noi? Cum de l-am scăpat?

— În orice caz, i-a cam făcut să alerge, spuse omul zâmbind. Eu unul n-aş fi vrut să fiu în locul lor. Au urcat şi au coborât vârfuri vreme de trei ceasuri bătute pe muchie. Când în cele din urmă l-au încolţit, l-au adus în poiana cea mare. Erau atât de enervaţi, încât l-au târât legat de o funie ceasuri întregi până să ajungă acolo. Băiatul era în ultimul hal. Se zice că aduce cu o imensă jupuitură.

— Ordinul era să fie găsit viu, dar nu neapărat în plină formă!

Tatăl lui Nils spusese fraza asta râzând. Se numea Norz Amen.

Îşi pierduse soţia la naşterea lui Nils şi nu ştiuse niciodată cum să se poarte cu fiul lui. Oamenii îl credeau pe Norz rău la suflet, în realitate, era o namilă de tăietor de lemne stângaci şi, mai cu seamă, nefericit. Dar asta nu-l împiedica s-o facă pe bruta repetând printre hohote de râs:

— Ah! Pe micul Lolness l-au făcut caltaboş!

Norz Amen îşi puse securea pe umăr şi porni iarăşi spre poiana cea mare cu cei doi fârtaţi ai lui. Aveau de mers câteva ceasuri bune. Potrivit informaţiilor care circulau, Jo Mitch, grasul de Jo Mitch, avea să înmâneze recompensa celor patru vânători care-l găsiseră pe Tobie. Ceremonia urma să aibă loc în poiană, aproape de coliba lui Norz şi Nils.

Norz se gândea de altfel la Nils.

Simţea nişte ciudate păreri de rău.

Îşi spunea că n-ar fi trebuit să se înfurie atunci când Nils găsise mesajul lui Tobie. Norz nu izbutea să se poarte frumos cu fiul lui. Îşi dădea seama de asta în timp ce mergea şi întorcea capul pentru ca cei doi amici să nu vadă că avea ochii înceţoşaţi.

Se gândea la nevasta lui. Fusese o fată mai uşoară decât era securea de pe umăr. Nu pricepea cum de se îndrăgostise de el, un tăietor de lemne necioplit care nici nu ştia să vorbească.

Mai presus de orice, nu pricepea cum de izbutise el să supravieţuiască morţii ei.

Pentru prima oară îşi spunea că Nils semăna cu maică-sa, în dragostea lui pentru cuvinte. Norz prefera limbajul gesturilor mai aspre. O palmă pe spate ca să spună „te iubesc", o alta peste obraz ca să spună „nu-s de acord".

Tot pentru prima oară, Norz îşi dădu seama că îi purta pică fiului său. Îi reproşa în taină că o făcuse pe mama lui să moară când îl adusese pe lume.

De ce, în noaptea asta, mergând spre poiana cea mare, Norz pricepu în sfârşit că Nils nu avea nicio vină în drama aceea? Cum de îi veni convingerea că Nils era un fel de parte din ea care supravieţuia?

Tot ce ştim e că uriaşul Norz Amen începu dintr-odată să-şi iubească fiul. Ca şi cum o punte din mătase fină fusese aruncată între ei doi de un păianjen din cer. Era tare ciudat ce simţea el: o zbatere necunoscută în fiinţa lui. Îi era chiar dor să revadă chipul lui Nils după toate acele lungi ceasuri de hăituială.

Dacă ceilalţi doi tăietori de lemne ar fi auzit gândurile uriaşului Norz, pe drumul spre poiana cea mare, şi-ar fi bătut joc de el şi cu siguranţă l-ar fi numit „fetiţă" la rândul lor.

Pe limba tăietorilor de lemne, atunci când o pădure a fost tăiată cu străşnicie, se vorbeşte de „tăiere limpede", deoarece scoarţa apare ca o pată limpede în întinderea întunecată a pădurilor. Dar în zorii acelei zile, în chiar inima crengilor copacului, poiana cea mare din pădurea de muşchi era neagră de lume. Tăietorii se amestecau cu hăituitorii veniţi de pe înălţimi. Voiau cu toţii să-l vadă pe cel care îi făcuse să gonească pe coclauri, pe duşmanul numărul unu, pe criminalul de treisprezece ani, Tobie Lolness.

Zdrahonul de Norz Amen stătea rezemat de o buturugă de lichen la marginea poienii. Încerca să-l desluşească pe Nils în gloata aceea. Se hotărâse să-i vorbească, să i se adreseze ca unui fiu. Nu izbutea încă să-l vadă. Îşi căuta cuvintele pe care voia să i le spună. Ar fi început cam aşa: „Ştii, Nils…" Restul era ceva prea intim ca să cuteze să se gândească mai înainte.

Îl văzură pe Jo Mitch făcându-şi apariţia, încadrat ca de obicei de Pilitor şi de Torn. Torn căra o valiză care era desigur plină cu banii pentru primă. Jo Mitch stătea cu mâinile aşezate peste pântece. Nu reuşea să şi le împreuneze peste burtă. Era una din puţinele persoane care nici nu-şi văzuseră, nici nu-şi atinseseră vreodată buricul, atât de departe era acesta situat faţă de ochii lui Jo Mitch, dincolo de muntele propriul burdihan.

Jo Mitch se uita fix la un mic grup care venea spre el.

Erau aşadar patru. Îl puseseră acum pe Tobie într-un sac pe care-l tărau. Cei patru hăituitori încercaseră să apară cât mai frumoşi pentru clipa când aveau să capete răsplata. Îşi lipiseră părul udându-l cu apă şi asta făcea ca fiecare dintre ei să aibă câte o cărare

caraghioasă care le acoperea un ochi.

Unul dintre ei începu să-i vorbească lui Jo Mitch cât putea de tare, aşa ca să audă toată poiana. Glasul îi tremura de emoţie.

— Prea-înalte Vecin…

Tuşi. Jo Mitch cerea să fie numit „Prea-Înaltul Vecin".

— Prea-înalte Vecin, iată vânatul pe care-l urmărim de zile întregi. Vreau numai să-mi cer iertare pentru starea mărfii, care nu mai e destul de proaspătă… Am cam stricat-o pe drumul de întoarcere…

Publicul râdea, iar Norz se crezu obligat să facă la fel.

Jo Mitch, care avea un chiştoc de ţigară stinsă în colţul gurii, începu să-l morfolească de parcă ar fi fost gumă de mestecat.

Aşa făcea mereu Jo Mitch. „Îmi aprind chiştocul, îl morfolesc, îl înghit, după aia îl scuip când sughiţ, apoi iar îl aprind, îl mai mozolesc un pic, iar îl înghit". Tot lucruri apetisante şi elegante.

De data asta, îl scoase iar la iveală în colţul gurii, îl apucă cu degetele lui groase ca nişte cârnăciori şi se folosi de el ca să se scarpine după ureche. Îl puse apoi iar în gură, iar chiştocul se făcu nevăzut pentru o bună bucată de timp.

Unul dintre cei patru hăituitori vru să-i strângă mâna, dar Mitch nici măcar nu se uită la el. Stătea aşezat pe un scăunel atât de mic, încât nici nu putea fi desluşit sub posteriorul lui astronomic. Pilitorul se dăduse chiar un pic la o parte pentru ca patronul lui să nu-l sufoce dacă scăunelul s-ar fi rupt cumva sub greutatea acestuia.

— Ce facem, Prea-înalte Vecin? întrebă vânătorul.

Jo Mitch aruncă o privire lui Torn şi valizei lui. Privirile alea lunecoase erau felul lui de a da porunci. Torn zise atunci cu o voce scârţâită:

— Deschideţi sacul.

Cei patru vânători se aplecară peste sac tremurând. Stătură o clipă înainte de a-l deschide. Unul din ei luă din nou cuvântul ca să spună:

— V-am prevenit că nu mai e aşa de proaspăt. Dar încă mai suflă…

Chiar şi de departe, Norz Amen recunoscu trupuşorul pe care îl traseră afară din sac.

Era Nils.

9. Craterul

Urletul lui Norz Amen sparse tihna acelei dimineţi de toamnă.

Mulţimea se ridică cu brutalitate.

Norz se năpusti spre mijlocul poienii, îmbrâncindu-i pe toţi cei care-i stăteau în cale. Nu putea exprima altceva în afară de strigătul de durere şi violenţă care strivea parcă totul.

— Niiilllls!…

Majoritatea tăietorilor de lemne îl recunoscuseră şi ei pe micul Amen, fiul unuia dintre ei. Dar ei nu înţelegeau tragedia care se desfăşura sub ochii lor. Se uitau la namila aia de om care parcă înnebunise şi care alerga acum spre un copil plin de sânge.

Cei patru vânători nu mai pricepeau nimic. Era mai bine pentru ei. Când urmează să fii făcut terci, nu e neapărat necesar s-o ştii dinainte.

Cât despre Jo Mitch, Pilitorul şi Torn, aceştia rămăseseră total nemişcaţi, cu gura căscată, holbându-se în neştire la sac şi la copil, îşi dădeau seama doar că acela nu era Tobie.

Norz se aruncă la pământ şi-l luă pe Nils în braţe. Băiatul ţinea ochii deschişi. Se uita la taică-său. Norz nu se mai ruşina acum de propriile lui lacrimi care veneau să spele rănile fiului.

— Nils, Nils al meu…

Nils avea o dâră orizontală în prelungirea buzelor. Nu o cicatrice precum Tobie, ci o linie desenată cu vopsea. O linie maronie. Norz se gândi la descrierea făcută: treisprezece ani, o cicatrice pe obraz. Da, cu linia aia maronie putea fi luat drept Tobie.

— Pentru ce? gemea Norz Amen. Pentru ce?

Se ridicase şi ducea băiatul pe braţe.

— Pentru ce?…

Atunci îşi plecă urechea spre chipul fiului său. Nils încerca să spună ceva. Gura lui se mişca uşor. Se auzi abia un murmur, o suflare care scăpă de pe buzele lui învineţite:

— Pentru… Tobie…

Norz pricepu dintr-odată. Nils voise să-l salveze pe Tobie. Îşi desenase cicatricea aia pe faţă. Se dăduse drept Tobie. Întrerupsese hăituirea organizată de mii de oameni. Se lăsase târât vreme de trei ceasuri peste scoarţa aspră ca să-l facă pe Tobie să câştige timp. Îşi pusese pielea la bătaie pentru a o salva pe aceea a prietenului său.

Ceea ce simţi atunci Norz era ceva încă nou pentru el. Ceva ce făcu să-i contenească urletele şi lacrimile.

Norz deveni conştient de curajul fiului său.

Copilul acela la care nu se uitase niciodată cu adevărat, pe care nu-l ascultase niciodată, propriul lui fiu, era pur şi simplu un erou.

Un erou.

Norz Amen rămăsese în picioare, un uriaş în mijlocul poienii. Mulţimea păstra cea mai desăvârşită tăcere.

Doar un clinchet mic îi atrase atenţia lui Norz. Întoarse capul. Erau dinţii celor patru hăituitori care clănţăneau. Un zgomot mai curând moale însoţea clănţănitul. Genunchii celor patru nefericiţi băteau ritmul tremurând de spaimă.

Dacă şi Norz Amen ar fi fost un erou, ar fi trecut pe lângă ei. Le-ar fi zis: „Acesta e fiul meu", uitându-se la ei urât şi s-ar fi întors acasă ducându-l pe Nils în braţe.

Numai că Norz nu era decât tatăl eroului, aşa că îşi îngădui un lucru mărunt. Îl lăsă pe Nils pentru câteva clipe în grija braţelor unui amic. Se apropie de şeful celor patru care se bâţâiau în ritm de castaniete. Se uită la el îndelung. Omul continua să tremure şi începură chiar să-i curgă balele, dar izbuti să îngaime:

— Cred… că… ne-am înşelat…

— Aşa cred şi eu, răspunse Norz.

Oamenii povestesc de acum câteva versiuni ale clipei care urmă.

Una din ele zice că Norz îl înşfăcă pe şef de ceafă ca să-i snopească astfel pe ceilalţi doi. Alta spune că îi izbi doi câte doi ca pe chimvale. O a treia versiune zice că îi apucă pe tuspatru în mână ca pe un buchet şi se puse să le care pumni cu mâna rămasă liberă. În fine, o a patra versiune zice că se făcură terci pe jos ca o balegă de melc mai înainte ca Norz să fi ridicat mâna asupra lor.

Multă vreme mai apoi Norz se jură că ultima variantă era cea bună. Dar prima e cu siguranţă cea mai aproape de adevăr.

Norz Amen îşi luă apoi din nou fiul în braţe şi se pierdu în mulţime.

Chiştocul lui Jo Mitch îşi făcu din nou apariţia între buzele lui, foarte târziu. Oamenii îl văzură chiar ieşindu-i preţ de o clipă printr-o nară. Mitch părea să fie cuprins de o furie încă adormită. Torn pusese valiza sub braţ. Pilitorul nu se putu împiedica să nu se ducă să dea cu laşitate o lovitură cu piciorul într-unul din hăituitorii striviţi pe jos.

Nu se auziră decât două vorbe în legătură cu Tobie, două vorbe pe care Jo Mitch le azvârli ca pe un scuipat care sări peste bărbia-i triplă:

— Îl vreau!

Numai că în dimineaţa aceea tăietorii de lemne deciseră să nu-l mai urmărească pe Tobie, deoarece fiul lui Amen căzuse victimă urmăririi.

Ziua aceea a rămas în istorie sub numele de „dimineaţa lui Nils Amen". Pentru prima oară tăietorii de lemne se hotărâră să nu-i mai dea ascultare lui Jo Mitch, Prea-Înaltul Vecin. Se întoarseră pe la casele lor.

Fie că a supravieţuit sau nu rănilor căpătate, Nils a schimbat ceva în istoria copacului şi în aceea a lui Tobie.

Întâmplarea a făcut ca Nils Amen să trăiască. Misiunea lui nu se încheiase.

Tăietorii de lemne plecară aşadar îndărăt în pădurile lor. Ceilalţi, aceia care îl urmăreau pe Tobie încă de pe înălţimi, porniră iar la vânătoare pe urmele micului criminal. Părăsind poiana, priveau cu jind spre valiza cu bani de sub braţul lui Torn. Banii. Voiau banii aceia.

Niciunul din ei nu-şi putea închipui că în valiză nu se afla nici măcar o singură bancnotă. Jo Mitch, pe cât de crud, pe atât de mincinos, nu avusese niciodată de gând să dea vreun sfanţ cuiva. Nu se găseau în valiza aia decât câteva cumplite unelte menite să-l silească pe Tobie să vorbească atunci când avea să fie prins.

Jo Mitch habar n-avea că Tobie, în dimineaţa de după a patra noapte, ajunsese în regiunea umedă a Coloniilor inferioare, adică într-un mare hăţiş de crengi care aparţineau în totalitate Prea-Înaltului Vecin. Tobie pătrunsese fără să-şi dea seama în acel teritoriu interzis. Era acasă la Jo Mitch.

Jo Mitch avea o bandă de o sută cincizeci de oameni în slujba lui, pe lângă miile de oameni care îl urmau pentru că n-aveau de ales. Aceşti o sută cincizeci de oameni erau cei mai mari ticăloşi pe care îi găzduise copacul vreodată. O sută cincizeci de bandiţi care făceau cât o sută de mii în materie de cruzime şi prostie. Majoritatea lucrau pe uriaşa proprietate a lui Jo Mitch.

Tobie risca în orice clipă să dea nas în nas cu vreunul dintre ei şi să fie făcut pe loc tocătură pentru gărgăriţe. Dar el nu ştia nimic şi

mergea liniştit în peisajul acela posac, în care scoarţa atârna în fâşii cu aspect bolnăvicios. Tobie nu mai trecuse niciodată prin colţul acela în drumurile lui spre Crengile-Joase. Dar descoperea că regiunea Crengilor – Joase părea a fi într-adevăr un rai faţă de acele zone intermediare, cenuşii şi pline de pete urâte.

Tobie ţâşni într-o parte şi se piti în spatele unei coji de scoarţă.

Auzise zgomot în urma lui. Era pentru prima oară că încerca să umble după ora şase dimineaţa, dar nerăbdarea îl făcea să-şi asume riscuri. A doua zi avea să fie la Onessa, la el acasă. Gândul ăsta îl făcea să uite de pericol.

Bine ascuns, privi trecând un cortegiu lugubru.

Văzu mai întâi gărgăriţa. Era una dintre cele mai mari gărgăriţe întâlnite vreodată. Era împiedicată cu funii pe care le ţineau în jurul ei vreo zece oameni cu pălării pe cap. Oamenii aceştia aveau pe spate literele JMA imprimate pe mantaua lor de piele.

Tobie îşi dădu iute seama unde se afla. Chiar şi după cinci ani de surghiun, se putea recunoaşte firma Jo Mitch Arbor, întreprinderea de săpături care îi aparţinea Prea-Înaltului Vecin.

Oamenii se strigau între ei, trăgând de funii de fiecare parte.

— Nu-i daţi drumul, strigă unul din ei.

— În fiecare noapte scapă câteva… N-ar fi decât încă una în plus în natură…

— Dacă sunt numărate, se va vedea că lipseşte o gărgăriţă…

Un altul bombăni:

— Patronul are atâtea, că nici nu le mai ştie numărul!

Tobie se găsea aşadar lângă crescătoria lui Jo Mitch. Se hotărî să se ţină după micul grup care însoţea animalul fugit înapoi la ţarc. Ştia că evadările gărgăriţelor constituiau o mare primejdie pentru copac. O gărgăriţă scobeşte o cantitate de lemn mai mare de zece ori ca volumul ei într-o singură zi. În ritmul ăsta, în scurt timp, copacul putea fi transformat în rumeguş.

Micul grup ajunse la o barieră care dădea ocol crengii. Se opriră ca să deschidă imensa poartă şi să lase să treacă gărgăriţa legată fedeleş în funii.

Tobie, care se ţinea după ei de la distanţă, se gândi că văzuse îndeajuns. Făcându-se cât mai mic la nivelul solului, era gata să se întoarcă din drum, când un alt om purtând pălăria şi mantaua cu însemnele Jo Mitch Arbor se ivi în spatele lui. Noroc că omul era

nervos şi nu-l bagă în seamă pe Tobie. Le strigă colegilor lui:

— Vin încoace cam o sută de vânători. Vin de sus de pe înălţimi, îl caută pe băiat. Nu trebuie să vadă gărgăriţa scăpată.

Unul din cei ce trăgeau animalul îşi ridică pălăria cu degetul. Tobie îl recunoscu pe dată.

Pe omul acela îl mai văzuse cu câteva săptămâni în urmă. Amintirea îl făcu pe Tobie să se înfioare.

Nu era mai înalt ca Tobie, dar avea un chip zbârcit, galben, pe care nu-l poţi uita uşor. Avea mai cu seamă un cap tare mic, iar pălăria îi cădea mereu peste ochi. El le spuse celorlalţi:

— Deschideţi bariera, liotă de nepricepuţi!

Tobie nu avea timp să mai stea pe gânduri. Era încolţit între împrejmuire şi vânătorii care urmau să sosească. Singura lui nădejde era să ajungă dincolo de împrejmuire. Trebuia să treacă de ea. Omul cu capul mic le zbiera ordine celorlalţi.

În locul acela din zona Coloniilor inferioare, scoarţa e udă, putredă şi te afunzi uneori în ea până la genunchi. Tobie, mergând târâş, putea aşadar să scoată capul din noroiul de lemn descompus. Profită de agitaţia oamenilor care zoreau în jurul barierei şi încercau s-o deschidă bălăcindu-se în noroi.

În urletele şefului cu cap mic şi chip galben, Tobie înaintă ca un viermişor prin noroi.

Aluneca drept spre enorma gărgăriţă, care era de zece ori mai mare ca el. Doar ochii şi fruntea lui Tobie ieşeau afară din materia vâscoasă. Trecu la un milimetru de Cap-Mic, care continua să zbiere la oameni. Tobie se târî printre labele gărgăriţei. Înălţându-se un pic, se agăţă de o funie care strângea burta animalului. Se ridică prin forţa braţelor şi îşi petrecu apoi picioarele printr-o altă funie din spate. Chiar în clipa aceea, bariera se deschise scârţâind şi alaiul se puse iar în mişcare.

Tobie stătea agăţat sub gărgăriţa care începea să se cam agite.

Pătrunseră astfel în ţarc. Tobie, plin de noroi, se confunda cu trupul animalului. Cap-Mic dădea mereu porunci tot ridicându-şi pălăria care-i cădea peste nas.

Închiseră poarta în urma lor.

Pălăriile şi gărgăriţa merseră astfel cam un sfert de ceas, când Cap-Mic zbieră:

— Opriţi!

Înaintă încet spre animal, îi dădu pe oameni îndărăt şi îşi trecu mâna pe sub burta gărgăriţei.

Apucă funia în mână şi trase brusc.

Animalul se văzu liber.

Tobie îşi dăduse drumul o clipă mai înainte în noroi. Era şi timpul. Văzu de departe animalul care pleca plescăind prin noroi în direcţia pantei. Oamenii urcaseră coasta în direcţia opusă.

Tobie rămase o vreme nemişcat în mlaştină. Era aproape amiaza. Un miros nesuferit plutea în aer în dreptul nărilor lui Tobie.

Tânărul fugar începu să regrete că pătrunsese în locul acela.

Cu câteva ceasuri în urmă, se credea aproape de ţintă. Dar acum se pomenea într-un ţarc, împresurat de garduri şi de sârmă ghimpată. Cum avea să mai iasă de acolo?

Două căi păreau că pot fi folosite. De-o parte, s-o ia în direcţia în care o luaseră oamenii. De cealaltă parte, s-o ia în direcţia gărgăriţei. Alese s-o ia pe unde o luase gărgăriţa şi nu fu dezamăgit de cele descoperite după ce se târî un ceas întreg prin noroi.

Există imagini ce nu pot fi uitate. Există, de asemenea, imagini care sunt un soi de prefigurări ale viitorului. Ceea ce se afla în faţa ochilor lui Tobie avea acest dublu efect. O viziune monstruoasă care se întipăreşte pe veci în minte.

Tobie se oprise la marginea unei gropi imense, un crater gigantic sub cerul liber în lemnul crengii. Dar craterul ăsta părea viu, forfotea, unduia. Dădea impresia unui clocotit duhnitor. O armată de gărgăriţe scobea şi răscolea lemnul fraged, cu labele încleiate în glod. Pe carapacea lor, marcate cu fierul roşu, se puteau citi însemnele firmei Jo Mitch Arbor.

Din această crescătorie veneau sutele de animale care distrugeau crengile de ani de zile, scobind acele sordide cartiere JMA care aveau pretenţia că salvează copacul de suprapopulaţie.

Ceea ce era cu adevărat impresionant era faptul că Tobie citise în dosarele tatălui său o descriere care semăna grozav cu spectacolul pe care-l vedea el acum.

Sim Lolness prezisese această degradare în cele mai mici detalii. Până şi craterul era descris într-o carte apărută cu opt ani în urmă şi care se numea Ronţăirea lumii, apoi într-un articol intitulat Splendoare şi ronţăire. În urma acelor două texte, Jo Mitch propusese Marelui Sfat

o lege care să interzică hârtia, cărţile şi ziarele. Era aşa-zis o lege ecologică pentru respectarea copacului. Dar era mai ales pentru a face să amuţească o dată pentru totdeauna glasul profesorului Lolness. Din fericire, legea nu fusese votată de data aceea.

Tobie stătu o bună bucată de vreme în faţa cumplitei privelişti, înţelegea acum motivele îmbolnăvirii copacului pe care tatăl lui o observase vreme de cinci ani în regiunea Crengilor – Joase. Studiind pur şi simplu curba temperaturilor, profesorul Lolness descoperise o încălzire pe timpul verilor. Tobie se bucura de verile acelea mai lungi şi luminoase, dar tatăl lui părea preocupat.

— Lucrurile nu se schimbă aşa, de florile mărului, repeta el. Fraza asta era regula sa de aur.

Explica schimbarea aceea prin găurile în stratul de frunze din creştetul copacului.

Chiar şi la zeci de metri mai jos de Creste, Sim Lolness era în stare să ghicească schimbările care se produceau în vârf.

Tobie, lungit pe burtă în noroi, ieşi din visare. Vru să reînceapă să meargă târâş pentru a putea ocoli craterul, dar se simţea parca lipit de sol, incapabil să mai facă vreo mişcare. Stărui, crezând că l-a apucat o crampă care îl ţintuia locului. Stând în continuare tot pe burtă, îşi trecu mâna pe sub picioare ca să şi le maseze şi să le pună iar în mişcare.

Atinse atunci ceva tare care apăsa direct asupra lui. Ceva tare, plăcut la pipăit şi rotunjit…

Întoarse cu greu capul ca să se dumirească despre ce era vorba şi dădu peste o cizmă. O cizmă îl ţinea strivit în noroi. Făcând un gest cu braţul, Tobie încercă să dea cizma la o parte, dar aceasta nu era singură. Mai era încă o cizmă alături. Tobie căzu cu faţa în jos, în clisă.

Când te pomeneşti în faţa unei perechi de cizme, în plin noroi, şi când alături începe să scârţâie un rânjet stupid, poţi fi aproape sigur că e cineva în cizmele alea.

După cizme, după râs, auzi şi un glas. Glasul ăla fi recunoştea. Era glasul lui Cap-Mic, dezgustătorul personaj care condusese operaţia de reîntoarcere a gărgăriţei în ţarc.

— Ei, puştiulică? Ai venit în vizită?

De data asta, Tobie pricepu că era sfârşitul.

Se gândi o clipă să se lase înăbuşit de noroi ca să scape de oamenii lui Jo Mitch.

10. Un mesager

Marea putere a lui Jo Mitch şi a oamenilor lui nu încetase să crească în cursul celor cinci ani de surghiun ai familiei Lolness. Dar lui Tobie şi părinţilor lui nu le ajunsese niciodată nimic la urechi. În regiunea Crengilor – Joase, era cu neputinţă să te ţii la curent cu evoluţia restului copacului.

În cursul acelor ani, nu sosise pentru ei nici măcar o singură scrisoare, nici măcar un singur ziar. Veştile pe care le puteau căpăta veneau toate de la familia Asseldor.

Familia asta locuia de vreme îndelungată în regiunea Crengilor – Joase. Puţinele persoane care populau regiunea sosiseră relativ recent, dar cei din familia Asseldor trăiau acolo de câteva generaţii. Tatăl Asseldor se născuse chiar în regiunea Crengilor – Joase. Soţia lui venea de mai sus, dar cei trei fii ai lor, precum şi cele două fiice crescuseră în ferma Seldor, care îl fascina pe Tobie.

Ferma marca începutul Crengilor – Joase. Era o casă veche, scobită după moda de demult, cu încăperi mari cu tavan boltit. Bunicul Asseldor clădise totul cu mâinile sale. Sosise acolo cu un vis de Creangă-Nouă. Voia să trăiască cu toţii împreună, uniţi, ca să se simtă bine. Crease Seldor, un colţ de rai într-o lume care i se părea ostilă.

Bunicul murise de mult, dar tatăl, mama şi cei cinci copii făceau să dureze visul unei Crengi-Noi.

Ferma lor era minunată. Familia reuşea să producă toate cele necesare. Niciodată mai mult. Scopul celor din familia Asseldor era să nu depindă de nimeni. Nu vindeau nimic, nu cumpărau nimic de la nimeni. Dar, din fericire, ştiau să împartă.

Tobie putea sosi la ei fără să anunţe, după cinci sau şase ore de mers. Avea întotdeauna impresia că era aşteptat. Tacâmul lui era pus pe masa cea mare alături de celelalte şapte. În cursul acelor mese atmosfera era nemaipomenită. Se cânta, se glumea, se bea fără măsură. Băieţii, în vârstă de vreo douăzeci de ani, aveau o solidă poftă de mâncare. Cele două fete, ceva mai tinere, mâncau aproape la fel de mult. Se îmbrăcau pentru fiecare masă ca pentru o sărbătoare sau o nuntă. Erau cu zece ani mai mari ca Tobie, dar lui i se păreau grozav de frumoase, inteligente şi amuzante, îi povestea despre ele Elishei, căreia

nu-i prea plăcea subiectul ăsta de conversaţie.

Familia Asseldor era un soi de familie de adopţie pentru Tobie, care era singur la părinţi. Astfel că avu impresia că vede plecând un frate atunci când al treilea copil, Mano, se hotărî să-şi ia lumea în cap.

Mano fusese întotdeauna diferit de ceilalţi copii Asseldor. Chiar şi fizic el părea mai fragil decât cei doi fraţi mai mari, mai puţin trandafiriu şi mai puţin viguros ca surorile lui. La masă, era mai puţin vorbăreţ, râdea mai puţin, mânca fără poftă.

Lucrul cel mai grav: nu ştia să cânte la niciun instrument.

Era ca şi cum o făptură lipsită de cochilie s-ar naşte într-o familie de melci. Muzica reprezenta jumătate din viaţa familiei Asseldor. Toţi cântau minunat din gură şi la instrumente. Toţi, în afară de Mano, care abia ştia să bată ritmul dând cu palma peste genunchi.

Ce nu încercaseră cu el, de la banjo la acordeon, dar se îndărătnicise şi până la urmă refuzase să mai încerce.

Când făceau câte o şezătoare, Tobie îl vedea adesea cum părăsea pe furiş sala, în timp ce surorile lui cântau coruri îngereşti, iar ceilalţi imitau o întreagă orchestră cântând doar din gură. Până şi Tobie era solicitat ca să cânte la bile. Fusese consacrat cel mai bun interpret la bile din Seldor. Era de ajuns să frece două bile una de cealaltă ca să scoată sunete. Dar Mano nici măcar cu bilele nu era în stare să se descurce.

Într-o seară, Tobie îl văzuse pe tatăl Asseldor luându-se după Mano în faţa casei.

— Unde te duci? spuse tatăl.

— Nu ştiu, răspunse Mano.

— Ce ai? Nu vrei să încerci să faci şi tu ca ceilalţi?

— Nu, spuse Mano.

— Ce e cu tine, Mano? Uită-te la fraţii tăi, la surorile tale… Nu par ei fericiţi?

— Ba da.

— Păi, atunci fă şi tu ca ei! Mano se înfuriase:

— Ne aflăm aici pentru că bunicul a hotărât să nu facem ca ceilalţi şi să venim să întemeiem ferma Seldor… Iar acum tu îmi ceri să fac la fel ca ceilalţi?

Tobie stătuse pitit ca să tragă cu urechea. Tatăl îi spuse atunci fiului:

— Tu nu vorbeşti ca un Asseldor, Mano. Nu faci nimic ca un

adevărat Asseldor.

— Ştiu. Aşa că mă duc, tată.

Tatăl nu zisese nimic. Credea doar că fiul lui voia să se ducă să respire câteva minute afară. Îi spuse:

— Nu zăbovi, mâine dimineaţă trebuie să recoltăm mierea.

Mano nu întoarse capul. Tatăl Asseldor îl zări pe Tobie:

— Are nevoie de aer, explică el.

— Da, zise Tobie.

Când, peste o lună, Tobie veni iarăşi la familia Asseldor, atmosfera era diferită în jurul mesei. Tobie îşi făcu apariţia chiar la mijlocul cinei, într-o seară de iunie. Mia, cea de-a doua fiică, se ridică să-i aducă o farfurie. Încerca să pară vesela, dai ei a o veselie cam forţată faţă de cum era de obicei.

— Domnule Lolness, nu v-am pus farfuria.

Mia îl numea pe Tobie „domnul Lolness", deşi el avea pe atunci doar nouă ani. Nimic nu-l putea face pe băiat să se umfle mai mult în pene. Spuse:

— Domnişoară Mia, vă iert doar pentru că v-aţi pieptănat aşa cum îmi place mie, cu panglici.

Bărbaţii fluierau batjocoritor, dar nu păreau prea convingători.

În mod normal, se găsea mereu câte unul din băieţi gata să sară pe masă şi să-l provoace pe Tobie la duel pentru că îi făcuse avansuri surorii lui. Tobie punea atunci mâna pe un băţ, începea să se dueleze şi totul se încheia în hohote de râs.

Numai că, în seara aceea, nu tu duel, nu tu scenă de gelozie din partea celeilalte surori, May, care şi ea se putea preface că izbucneşte în lacrimi. Prima oară când se întâmplase una ca asta, Tobie se lăsase păcălit şi îi şoptise la ureche fetei care avea aproape de două ori vârsta lui:

— Şi pe tine te iubesc, domnişoară May.

Urmase un hohot de râs general. Fusese singura dată când Tobie se simţise cam stingherit în casa de la Seldor.

În seara aceea de iunie, nu Tobie se simţea stingherit, ci toţi ceilalţi. Ceva suna a gol în jurul mesei aceleia tăcute a familiei Asseldor.

Tobie pricepu repede. Aruncă o privire asupra familiei reunite.

Locul gol era cel al lui Mano.

Nu mai era acolo.

Iată de ce nu mai puseseră o farfurie în plus pentru un oaspete

aflat în trecere. Pentru că farfuria aia goală ar fi amintit dureros de absenţa lui Mano. Tatăl Asseldor trase cu och lui spre Tobie, care stătea nemişcat în faţa farfuriei cu supă.

— Mano a plecat. S-a dus sus pe înălţimi. Spune că vrea să-şi încerce norocul. Asta e.

Mama Asseldor mai adăugă:

— Cred că poate reuşi acolo sus. Nu era făcut pentru Seldor. Trag nădejde doar că va scrie.

May şi Mia aveau ochii roşii şi nu se prefăceau. Cei doi fraţi îşi plecară şi ei privirile în farfurie. Tobie pricepu că cei doi aveau să ierte cu greu plecarea lui Mano.

Dorinţa doamnei Asseldor se împlini. După două luni, primiră o scrisoare. Era o epistolă plină de speranţă. Mano spunea că găsise de lucru în branşa vânzărilor, că era slujbaşul preferat al patronului şi că nădăjduia să facă rapid progrese.

Toată familia citi şi răsciti scrisoarea venită de pe Creste, ca pe un mesaj al cerului. Bărbaţii nu voiau să se lase prea iute înduioşaţi, dar femeile se bucurară imediat. Doamna Asseldor spunea întruna:

— V-am spus eu… Fiecare are soarta lui…

Primirea scrisorilor de la Mano deveni aşadar prilej de momente deosebite în viaţa fermei de la Seldor. Familia se aduna în jurul mesei. Doamna Asseldor îşi punea ochelarii pe nas. La fiecare scrisoare mâinile îi tremurau mai puţin, iar glasul i se făcea mai limpede.

Căci aceste scrisori povesteau despre un succes fulgerător. Patronul, om vârstnic, îi încredinţase lui Mano conducerea întreprinderii. Mano mai crease încă una, care avea s-o depăşească pe prima. El conducea aşadar două firme care se ocupau de vânzări. Mano mai spunea că se va întoarce curând să-i vadă, că aştepta momentul potrivit, că avea un dulap cu cincizeci şi şapte de cravate. Familia Asseldor nu prea înţelegea ce era cu acele vânzări, nici la ce putea fi de folos o cravată, dar învăţară cu toţii să-şi repete „fiecare cu drumul său".

Tobie le povestea adesea părinţilor lui aventurile lui Mano. Erai i singurele veşti care veneau de pe înălţimi. Maia Lolness era foarte impresionată, ca toată lumea de altfel, de reuşita f lui ui familiei Asseldor.

Dar tatăl lui Tobie îşi lua mereu un aer grav pentru a spune:

— E ciudat ce-mi povesteşti tu… Prietenul tău Mano nu vorbeşte şi despre altceva? Despre viaţa pe înălţimi, despre situaţia oamenilor care trăiesc acolo?

— Spune că cei care vor să reuşească au toate posibilităţile. Zice că totul merge foarte repede.

Profesorului Lolness nu-i plăcea ceea ce merge prea repede, aşa că îşi păstra înfăţişarea lui mai posacă. Îi tot repeta lui Tobie bombănind:

— Eu cred mai departe că, în afară de micul Asseldor şi de alţi câţiva, sunt tot mai puţini oameni fericiţi acolo sus. N-am nicio informaţie, dar am impresia asta.

— Sim! striga atunci Maia, fiul tău vine să-ţi aducă veşti bune de sus de pe înălţimi, iar tu continui să te încrunţi. N-ai de gând să te bucuri niciodată?

— Ba mi-ar plăcea într-adevăr, conchidea Sim, întorcându-se la birouaşul lui.

Veştile de la Mano erau aşadar singurele informaţii care parveneau în regiunea Crengilor – Joase.

Ne putem închipui ce surpriză a fost când a sosit scrisoarea din partea Sfatului copacului.

Scrisoarea a ajuns la Onessa, la familia Lolness, la începutul lunii august. Aducătorul zâmbea ştirb, avea un chip galben ca polenul şi un cap foarte mic. Era prima oară când Tobie şi părinţii lui vedeau pălăria, mantaua şi cizmele unuia din oamenii lui Jo Mitch. Cap-Mic le întinse scrisoarea.

— Am să aştept răspunsul colo, tataie.

Omul i se adresa lui Sim Lolness. Îl numise „tataie". Tot el înşfăcă de pe masă sticluţa cu alcool de nuci a profesorului.

Tatăl lui Tobie venise la Onessa cu sticla aia cu cinci ani în urmă. Lua din ea câte o picătură după fiecare cină, când stătea în faţa focului.

Alcoolul de nuci era foarte rar. Putea fi extras din cele câteva nuci uitate de veverițe în scorburile copacului. Sim scrisese o cărticică intitulată: De unde provin nucile? un eseu poetic despre o posibilă viaţă în afara copacului. Îşi închipuia că exista pe undeva un copac care dădea nuci. Nişte colegi agasaţi îi ceruseră lui Sim să aleagă între poezie şi ştiinţă.

Profesorul nu îndrăznise să spună că alegerea era deja făcută.

Cei trei Lolness îl văzură aşadar pe Cap-Mic îndepărtându-se cu

sticla cu alcool de nuci. Acesta se aşează mai încolo şi începu să soarbă din sticlă.

Asta e sticla ta, tăticule, zise Tobie.

— Lasă-l, fiule. Nu e grav. Omul a făcut cale lungă…

De ani de zile nu mai deschiseseră cei din familia Lolness vreo scrisoare, aşa că profesorul o suci pe toate părţile ca şi cum încerca să-şi dea seama pe unde s-o atace.

— Hai, Tobie, spuse Maia trăgându-şi fiul afară.

— Nu, puteţi rămâne amândoi.

Sim se instală cu spatele la fereastră şi începu să citească cu voce tare:

„Excelenţă, domnule profesor, în cadrul reînnoirii noastre ştiinţifice, am fi foarte onoraţi să vă vedem reintegrându-vă în Sfatul nostru. A trecut timp de la erorile dumneavoastră de odinioară, a sosit momentul ca ştiinţa copacului să-şi regăsească spiritul. Casa dumneavoastră, Coroana copacului, vă aşteaptă, la fel ca şi demna noastră adunare".

Sim Lolness se opri din citit. Soţia şi fiul îl priveau. Încercau să citească vreo impresie pe trăsăturile lui, dar în clipa aceea, chipul lui Sim nu putea fi descifrat. Treceau peste el atâtea idei şi sentimente contrarii, încât semăna cu o carte întreagă uitată în ploaie, ale cărei pagini îşi amestecă cerneala. Scenele de bucurie, mânie, tristeţe, nelinişte, speranţă, revoltă, ruşine, dragoste şi ură se suprapuneau ca într-o băltoacă întunecată.

Pentru Tobie şi Maia primul sentiment fu acela de mândrie. Se pregăteau să sară în braţele lui Sim.

Dar Sim îşi continuă lectura:

Pentru a consolida bazele noului dumneavoastră început, vă veţi alătura, doar pentru un an, sub observaţie, serviciilor Comitetelor de vecinătate, sub înalta conducere a Domnului Prea-înalt Vecin Jo Mitch.

Această ultimă frază mai trimise încă o aversă peste pachetul de mesaje contrarii ce se puteau citi pe chipul profesorului. Un duş în plus care mătură totul în cale şi nu mai lăsă decât o singură expresie, scânteietoare, în ochii lui Sim: furia.

Începu să clocotească, săbodogăne, să blesteme… Nici Tobie, nici părinţii lui nu ştiau ce erau acele Comitete de vecinătate, dar Tobie îşi văzu tatăl ridicându-se dintr-un salt.

Jo Mitch. Acest singur nume îl înnebunea pe profesor.

Sim făcu din epistolă un cocoloş zdravăn. Fugi spre uşă, pe care o deschise cu o lovitură de picior şi se duse cu paşi mari spre mesagerul lui Jo Mitch care stătea în picioare, pe jumătate beat, în faţa casei. Cap-Mic, cu ochii lui tulburi, se uita cum se apropie Sim. Îşi scosese pălăria, iar acum capul lui părea într-adevăr minuscul. Ţinea sticla în mână. Zâmbea, clătinându-se când pe un picior, când pe celălalt.

— Ei, tataie, o pornim la drum cu nevestica şi cu pic lui? Te-ai hotărât?

Cap-Mic stătea cu gura larg deschisă şi chicotea ca un netot.

Tobie îl văzu atunci pa taică-său azvârlind cu un gest abil cocoloşul de hârtie care ateriză fix în gura oribilului personaj. Până ce Cap-Mic îşi dădu seama ce se întâmplă, gura i se închisese deja.

Cu ochii ieşiţi din orbite, se văzu scuturat de spasme şi de sughiţuri. Din galben ca polenul, omul lui Jo Mitch se făcu verde palid, trecând apoi prin tot soiul de culori necunoscute în copac. Până la urmă se făcu alb ca un nor cumulo-nimbus când pricepu că tocmai înghiţise mesajul.

Sim Lolness îl privi cum îşi ridică pălăria de pe jos. Sim era mult mai înalt decât el. Omul nu îndrăzni să riposteze, cu atât mai mult cu cât cocoloşul din stomac începea să-i producă greaţă.

— Cu mult timp în urmă, spuse profesorul, exista un obicei barbar. Li se deschidea stomacul gângăniilor pentru a se afla răspunsul la întrebări. Asta se numea a consulta augurii. Vei putea povesti chestia asta şefilor dumitale. Răspunsul îl ai în burtă.

Cap-Mic izbuti să spună doar atât, opintindu-se:

— Am să mă răzbun.

Şi dispăru şchiopătând.

Tobie şi părinţii lui rămaseră un lung moment în faţa casei. Sim îşi scoase ochelarii şi îşi şterse obrazul. Tobie se duse să recupereze sticla. O întinse tatălui.

— E goală.

— Cu atât mai bine, spuse Sim, nu-mi făcea bine la inimă.

Se aşeză în faţa uşii. Se auzi un trosnet. Se aşezase peste ochelari.

Tobie îşi spunea pentru prima dată că tatăl lui avea să îmbătrânească într-o bună zi. Avea doar cincizeci şi cinci de ani, dar tipul îl numise „tataie”, iar acum, aşezat pe prag, părea sfârşit de

puteri. Maia Lolness se strânse lângă soţul ei şi-l sărută pe obraz:

— Sim, dragul meu, ţi-am spus să nu te iei la harţă cu camarazii tăi, spuse ea pe un ton drăgăstos.

Sim Lolness îşi vârî obrazul în îndoitura gâtului soţiei lui şi mormăi, ca un copil:

— Păi, el a început.

Tobie se îndepărtă ca să-i lase împreună. Mergând printr-o fisură a scoarţei, ceva mai departe pe creangă, se gândi iarăşi la ultimele cuvinte ale aducătorului răvaşului: „Am să mă răzbun".

Iată de ce Tobie, câteva săptămâni mai târziu, ar fi preferat să se afle oriunde în altă parte decât sub cizma tare şi rece ca gheaţa a lui Cap-Mic. Noroiul începea să-i intre în gură şi în nări.

11. W.C. Rolok

Omul slăbi uşor apăsarea piciorului, iar Tobie putu să scoată capul afară preţ de o secundă. Dar, imediat, Cap-Mic reîncepu să-l afunde în mlaştină.

Când îi dădu drumul din nou, Tobie simţi că omul voia să-i spună ceva.

— Ce mi-a făcut taică-tu… N-am prea înghiţit…

— …înghiţit… cocoloşul? întrebă Tobie cu impertinenţă.

Iar Cap-Mic îl afundă atunci brutal cu capul în mâl.

De data asta îl lăsă aproape un minut fără să respire. Dar Tobie ghicea că nu-l va lăsa să moară înainte de a-i mai aplica alte câteva pedepse suplimentare. În mod bizar, aceste pedepse reprezentau şansa lui Tobie de a câştiga timp. Avea o singură speranţă: ca numitul Cap-Mic să vrea să se dovedească şi mai rău încă.

Este exact ceea ce se întâmplă. Cap-Mic îl trase pe Tobie până la o movilă de scoarţă care domina craterul. Îl legă fedeleş, cu mâinile şi picioarele complet imobilizate. Gărgăriţele începeau să se apropie în grupuri de câte două-trei. Cap-Mic scosese un bici lung din care plesnea ca să le ţină la distanţă. Tobie se uita la faţa aia ilară, urâţită de bucuria de a face rău.

La adăpostul stratului de noroi care-i acoperea obrazul, Tobie îşi păstra un anume calm. Se linişti gândindu-se mai întâi că răutatea poate face pe cineva bogat şi puternic, dar întotdeauna urât. Apoi se

întrebă ce avea să mai născocească piticania în materie de lucruri cât mai oribile şi mai monstruoase. Avea oare de gând să-l abandoneze printre insecte? Voia cumva să scape de el în mlaştina aia?

Ideea care-i dăduse prin minte lui Cap-Mic era încă şi mai rea. Era ceva respingător, o idee pe măsura urâţeniei lui.

Scoase din buzunarul mantalei două capsule mici albe şi toate gărgăriţele întoarseră capul spre el.

— Ia te uită aici, ţâncule, să ştii că gărgăriţele se dau în vânt după chestia asta. Biluţele astea de sevă concentrată sunt date celor care muncesc cel mai bine. Le adulmecă de la kilometri distanţă. Uneori e pusă câte una în nodurile de lemn tare. Gărgăriţele fac să explodeze nodul doar – doar au să dea de capsulă.

Aruncă una în fundul craterului. Vreo douăzeci de gângănii se năpustiră în acelaşi timp. Un pui şi două femele fură practic striviţi în îmbulzeală. Tobie se uita la Cap-Mic, care-şi învârtea biciul spunând:

— Mi-a mai rămas doar una. Ce-aş putea face cu ea…?

Tobie îşi putea imagina absolut orice, dar nu ceea ce avea să urmeze. Tipul continuă:

— E simplu. Eu nu născocesc nimic. Fac ce-a făcut taică-tu cu mesajul… Te fac să înghiţi capsula, după aia eu plec. Dacă gângăniile astea se duc să caute la zece centimetri sub scoarţă, sunt în stare s-o găsească şi în măruntaiele tale, chiar dacă asta înseamnă că strică un pic de carne proaspătă.

Am să număr până la o sută, lăsând în timpul ăsta gărgăriţele să lucreze. Te recuperez după aia gata aranjat; de suflat ai să mai sufli tu un pic, la fel ca toţi plozii care nu crapă repede. Apoi te duc plocon lui Jo Mitch şi înşfac milionul. Cam ăsta ar fi programul!

Râdea cu putere Tobie îl privea. De la un anumit nivel al ororii, mecanismul fricii se blochează. I se mai întâmplase asta lui Tobie. Cap-Mic îi inspira mai curând milă. Îşi spunea în sinea lui: „Cruzimea e treaba ta, Cap-Mic. Treaba mea e să supravieţuiesc”.

Respira aşadar destul de liniştit. Îi veneau din nou idei. Descoperea că fusese oferită o recompensă pentru el. Tobie costa un milion. Se gândi că un milion merita să fie apărat.

Dar milionul era legat fedeleş ca un colet, de o bucată de scoarţă care îi ferestruia spatele.

Îi ferestruia spatele.

Oare de ce se oprea mintea lui Tobie la cuvintele astea?

Îi ferestruia spatele.

Mama lui, care-l învăţase să citească de la trei ani, îi spunea că toate cuvintele sunt nişte luptători din umbră. Dacă alegem să devenim prietenii lor, ne ajută toată viaţa. Altfel, se pun de-a curmezişul drumului nostru. Maia îi explica de asemenea că din pricina asta se spunea „a cunoaşte un cuvânt sau un limbaj", aşa cum spunem „a cunoaşte pe cineva".

Tobie, după destule strădanii, devenise prietenul cuvintelor, în fiecare zi, vedea miracolele pe care acestea le săvârşesc. Îl salvaseră de singurătate şi de plictiseală. Fuseseră alături de el când studia cu tatăl lui. Şi, mai ales, nu-l abandonaseră în timpul conversaţiilor cu Elisha.

Elisha cunoştea foarte puţine cuvinte, dar le înveşmânta în asemenea mod, încât Tobie risca să cadă lat la fiecare frază. Învăţase aşadar, ascultând-o, să facă în aşa fel, încât cuvintele să trăiască datorită vocii şi tăcerii.

Cuvintele ne şoptesc totuşi adesea multe sfaturi pe care noi nu le pricepem. Tobie, de data asta, le auzi mesajul: „… o bucată de scoarţă care îmi fierăstruieşte spatele…"

O mască de noroi ascunde zâmbetul lui Tobie. O scoarţă care fierăstruieşte spatele mai poate fierăstrui şi altceva…

Câteva clipe sunt suficiente pentru ca, printr-o uşoară mişcare pe muchia scoarţei, funia care îi paraliza mâinile lui Tobie să fie tăiată în două.

Cap-Mic n-a văzut absolut nimic. Tobie nu era acum într-o poziţie mai avantajată, dar făcuse totuşi un progres. Îşi ţinea cu grijă mâinile la spate. Gărgăriţele fuseseră date înapoi prin câteva plesnituri din bici. Cap-Mic venea acum spre Tobie, cu chipul împărţit parcă în două de un zâmbet ce dădea la iveală nişte dinţi rari. Se aplecă spre victimă. Ţinea capsula în mână.

Tobie ştia că, dacă înghiţea capsula, va avea pe urmele lui sute de gărgăriţe gata să-i spintece burta ca s-o recupereze.

Perspectiva asta îl făcea pe Cap-Mic să râdă cât îl ţinea gura. Văzută mai de aproape, gura agresorului său era într-o stare încă şi mai rea decât îşi închipuia Tobie. Un uşor miros de ou stricat se adăuga acestei imagini de infern. Cap-Mic prinse maxilarul lui Tobie, silindu-l să deschidă buzele. Îi strecură capsula între dinţi.

Cu prudenţă, gărgăriţele începeau deja să se apropie. Labele şi cleştii străluceau în lumina amiezii.

Cap-Mic ţinuse gura lui Tobie închisă, cât să înghită acesta capsula. De acum îl putea abandona, dar nu se putu împiedica să nu spună:

— Poftă bună.

Tobie, sfârşit de puteri, izbuti să răspundă:

— Mulţumesc, dar e scârboasă capsula dumitale…

— Nu, nu… le spuneam poftă bună acestor gângănii drăgălaşe, zise omul, făcând un gest spre cele şase-şapte gărgăriţe aflate chiar dincolo de umărul lui.

Lui Cap-Mic gluma i se păru irezistibilă şi izbucni într-un râs infam, care îi dezvălui privirii lui Tobie întreg fundul gâtului. În comparaţie cu starea respingătoare a cerului gurii şi a amigdalelor, dinţii lui Cap-Mic erau într-o stare infinit mai bună.

Tobie alese taman acel moment ca să scuipe din toate puterile capsula pe care izbutise s-o păstreze în interiorul obrazului. Proiectilul pătrunse în mare viteză în gura hlizită a omuleţului. Şi Tobie putu vedea pe rând în ochii acestuia mirarea, stupefacţia, apoi groaza când îşi dădu seama că înghiţise capsula.

Reacţia lui Cap-Mic se dovedi jalnică. Era a doua oară când un Lolness îi făcea figura… Se prăbuşi. Dădea din mâini şi din picioare încercând s-o scuipe, izbea în pământ cu pumnii, se văicărea în noroi ca un copil capricios.

Lui Tobie nu-i fu greu să profite de criză ca să se descotorosească de celelalte legături folosindu-se de mâinile acum libere. Ba mai izbuti şi să-şi dezbrace până la piele duşmanul fără ca acesta să-şi dea seama. Gărgăriţele deveneau ameninţătoare, gândindu-se acum la doar câţiva paşi. Tobie pocni o singură dată din bici, iar animalele se opriră o clipă. Apoi îşi înfăşură torţionarul în cureaua biciului.

Când îşi înălţă capul, ieşind puţin câte puţin din criza de nervi, Cap Mic îşi dădu mai întâi seama că era ţintuit de sol. Apoi văzu gărgăriţele care înaintau, înghesuindu-se unele într-altele. Această a doua imagine avu ca efect nişte triste tremurături care îi scuturară maxilarul, riscând să-l facă să piardă şi ultimii dinţi pe care îl mai avea.

În sfârşit, Cap-Mic descoperi chiar alături de el o pereche de

cizme. Deasupra se înălţa o siluetă care îi amintea parcă de ceva. Silueta unui omuleţ cu manta şi pălărie căzându-i peste ochi şi ascunzându-i jumătate din faţă. Scoase un urlet care le făcu pe gărgăriţe să tropăie de nerăbdare.

Omuleţul ăla era chiar el.

El, Cap-Mic.

Crezu că e un coşmar. Era probabil efectul capsulei cu sevă. Avea o halucinaţie. Erau doi Cap-Mic pe marginea craterului.

Numai că atunci când Cap-Mic-în-manta îşi ridică pălăria cu degetul, Cap-Mic-gol-ca-un-vierme recunoscu doi ochişori sclipitori pe care îi ura din răsputeri.

Astfel înveşmântat, Tobie era leit portretul slugii lui Jo Mitch.

Până şi pe Tobie îl trecură fiorii. Dar el izbutise să-şi transforme cea mai grea dintre încercări într-o şansă de evadare, iar asta îi era de ajuns ca să-şi recapete încrederea.

— Îţi las biciul, spuse Tobie, nodul nu e prea strâns. O s-o scoţi dumneata la capăt. Numai că nu ştiu ce ai să preferi: cleştii gărgăriţelor sau rânjetele oamenilor dumitale când te vor găsi gol puşcă şi le vei spune că eşti un incapabil.

Tobie îl lăsă pe Cap-Mic cu coşmarul lui. O etichetă din căptuşeala mantalei îi dezvălui faptul că tipul se numea W.C. Rolok. Pentru a ieşi din ţarc, Tobie trebuia să poarte numele ăsta.

Se îndepărtă fără regrete de craterul gărgăriţelor şi se căţără spre partea de sus a crengii. Tobie îşi trăsese bine pălăria peste ochi. Se străduia să nu meargă prea repede, imitând paşii mărunţi şi milităroşi ai lui Rolok-Cap-Mic şi felul lui de a-şi trage capul între umeri.

Tobie se pricepea să imite înfăţişările şi atitudinile. Într-o zi, părinţii lui o descoperiseră pe bunica Alnorell jucându-se de-a maronda în spatele casei lor din regiunea Crengilor – Joase. Maronda era un joc de copii, cam idiot, dar dificil, constând în a te juca cu mingea ţinând mâinile aşezate pe labele picioarelor. Părinţii lui Tobie, deja în stare de şoc atunci când o descoperiseră pe doamna Alnorell la ei acasă, la Onessa, după ce nu le dăduse niciun semn de viaţă vreme de patru ani şi jumătate de exil, fură încă şi mai surprinşi când o văzură galopând cu mâinile aşezate pe labele picioarelor în timp ce împingea o minge de lemn scobită pe dinăuntru. Era un lucru de neînchipuit. Bunica nici măcar nu ştia ce înseamnă verbul „a se juca”.

Nu se putură împiedica să nu pufnească în râs la început, apoi să nu râdă în hohote, în cele din urmă sufocându-se de râs, atât era de nemaipomenit spectacolul. Când doamna Alnorell îi băgă în seamă, ei redeveniră cât se poate de serioşi. Dar pomeţii Maiei încă mai tresăreau din pricina râsului greu de stăpânit, iar ochii ei au umezi de la râsul înăbuşit.

Apropiindu-se la câţiva milimetri de bunică, avură un şoc. Îl aveau în faţa lor pe Tobie Lolness, fiul lor, încântat de farsă.

După acest episod, Tobie petrecu seri întregi făcându-i să râdă pe părinţii lui. Putea imita pe oricine, aplecându-se în faţă sau ridicând din umeri. Cel mai bun număr se chema „Jo Mitch în baie". Părinţii erau uluiţi de memoria lui Tobie, care nu-i mai văzuse pe toţi acei oameni de când avea şapte ani.

Îl mai imita şi pe „domnul Peloux dând bani de buzunar". Intendentul bunicii avea însărcinarea să-i dea bani de buzunar lui Tobie în timpul vacanţelor de pe Creste. Sim îi încredinţase câteva monede pe care trebuia să le dea băieţelului în fiecare săptămână. Asta dădea naştere la scene foarte amuzante, în cursul cărora domnul Peloux îi înfăţişa lui Tobie o mică monedă de aur, o lua înapoi în mare grabă, îi dădea apoi un bob de aur pe care se grăbea de asemenea să-l recupereze, de parcă s-ar fi înşelat. Îi întindea o jumătate de bob, dar nu reuşea să-i dea drumul din mână şi-l vâra la loc în buzunar. Până la urmă, domnul Peloux spunea că nu avea moneda la el şi că i-o va da a doua zi.

Imitaţia îi făcea mult să râdă pe Sim şi pe Maia, dar tatăl lui Tobie descoperi cu prilejul ăsta că micile monede de aur pe care le dădea în fiecare vară pentru cheltuielile necesare fiului său nimereau toate în buzunarele Radegondei Alnorell şi ale intendentului ei.

Când Tobie-Rolok se ivi în mijlocul celor patru oameni care stăteau lungiţi în tihnă pe solul umed, era prea târziu ca să mai dea înapoi. Tobie îşi afundă pur şi simplu mâinile în buzunare şi îşi lăsă bărbia în piept.

Cei patru oameni îşi întinseseră mantalele pe jos şi tocmai îşi isprăveau siesta. În clipa în care văzură silueta lui Rolok, săriră în picioare, teribil de stingheriţi.

— Iertare, şefule… Făceam doar o pauză…

— Cinci minute de pauză, şefule… Iertare, şefule…

— Şefu'… Să avem iertare… mai zise şi un al treilea.

Tobie nu putea scoate o vorbă. L-ar fi trădat glasul. Dar tăcerea lui făcea ca fiecare secundă să fie şi mai neliniştitoare pentru ceilalţi. În fundul buzunarului, Tobie simţi ceva ce aducea a carnet şi creion.

Pentru a întări ameninţarea, scoase carnetul, notă două-trei cuvinte, uitându-se la fiecare om în parte, apoi se răsuci pe călcâie.

Acum putea răsufla. În timp ce mergea, aruncă o privire asupra carnetului. Scrisese de patru ori „Curaj, Tobie", ca să-şi insufle putere. Frunzări şi celelalte pagini. Erau acoperite cu un scris sârguincios de copil de cinci ani, cu siguranţă scrisul lui Rolok. Rolok notase pe prima pagină:

Caet de denuţ a lui W.C. Rolok

Mai departe, se puteau citi fraze ca aceasta:

Piero Salag a măcar două sandvişuri în loc de unu, o să fie spânzurat de picerul stâng două ceasuri.

Sau ca aceasta:

Geralt Binu na lovit cum trebe gărgăriţele, o să fie el ăla lovit.

Tobie înţelese că oamenii lui Jo Mitch erau însufleţiţi de o singură energie: frica.

Frica de a fi denunţaţi, de a fi pedepsiţi. A denunţa înainte de a fi denunţat. A lovi tare pentru a nu fi lovit.

După câteva minute, Tobie avu neplăcuta impresie că era urmărit. Aruncă o privire peste umăr. Cei patru oameni se ţineau după el. Tobie încercă să meargă mai repede, atunci oamenii grăbiră şi ei pasul în urma lui. Făcu câteva ocolişuri, dar ei continuau să se ţină după el. În cele din urmă se opri brusc, bine înfipt pe picioarele încălţate în cizme, şi se uită la ei cum veneau spre el. Păreau nişte şcolari prinşi cu fofârlica şi îşi ţineau pălăriile la subsuoară. Unul dintre ei voia să vorbească:

— Şefu', făcusem şi noi o pauză. Vrem să ne cerem scuze.

— Nu voiam, continuă al doilea.

— De acord să-i denunţăm pe ăilalţi dacă poa' să fie de folos…

— Puzi se joacă să arunce mereu cu săgeţi în fundul lui Truc… Iar Truc n-are coraj să zică ceva, că şi-a pierdut biciu în crater…

— Mai e şi namila de Rozbon care a scos ochiu' unei gărgăriţe pe care trebuia s-o păzească…

Tobie plecă de acolo. Denunţurile astea îi făceau silă. Pe urmele lui tropăiau cei patru, continuându-şi jalnicul zel linguşitor:

— Șefu', vă putem spune și altele mai grave…

— Pilu și cu Magne se joacă cu mingea cu Truc…

— Îi zic: „Fă-te ghem, ai să te rostogolești mai bine".

— Iar Truc trebe să-și dea ciorba ălora doi veri, Fleșcăiții…

— Stă de pază noaptea în locu' lor, tocma el care are frică de gărgărițe…

Tobie se sufoca nevoit fiind să asculte toate acele mici atrocități, dar începea să simtă o anumită stingherealã. Din tot ce povesteau ei, căpăta încet chip și formă un personaj: Truc. Truc batjocorit de colegi, înspăimântat de gângăniile pe care trebuia să le supravegheze toată ziua, Truc nefericitul. Soarta lui Truc i se părea dintr-odată mai rea decât a lui.

Din doar câteva confidențe, se crease o legătură cu ființa aceea pe care Tobie n-o văzuse niciodată.

Cei patru ticăloși continuau să denunțe tot ce se putea denunța, dar Tobie nu-i mai asculta, până ce o frază i se întipări adânc în minte:

— Da' ăl mai rău e Vagabondu. Noaptea se duce să-i sperie pe fermierii din zonă. A făcut chiar și o gaură în gard în spatele bidoanelor.

Tobie încremeni. Încet, se întoarse. Cele trei cuvinte: „gaură", „gard", „bidoane", îl interesau mult mai mult decât toate celelalte lucruri. Unul dintre oameni puse taman întrebarea pe care o aștepta:

— Bidoane? Care bidoane?

Tipul cu pâra răspunse:

— Bidoanele de colo… Vă pot arăta, da' să nu-i spuneți Vagabondului că v-am zis să nu spuneți că eu sunt ăla care v-a zis să nu spuneți că eu…

Tobie îl întrerupse cu un ghiont în spate și-l împinse înaintea lui. Se puseră cu toții în mișcare în direcția bidoanelor. Ceilalți trei veneau în urma lor bâzâind de zor:

— Și noi, și noi v-am ajutat, așa e? Și noi!

Idioții mai pierduseră încă vrei doi-trei ani de vârstă mintală. Regresau văzând cu ochii. Încă un efort și aveau să se pomenească înapoi în pântecele maicii lor, ceea ce corespundea cu siguranță cu perioada cea mai puțin dăunătoare a vieții lor de doi bani.

Ajunseră la gardul împrejmuirii. Într-adevăr, zeci și zeci de butoiașe pline se îngrămădeau acolo. Tobie nu fu deloc uimit să constate că era scris „sevă brută" pe fiecare din ele. Așa cum se temea,

Jo Mitch făcuse deja rezerve.

Nu-i mai lipsea decât faimoasa cutie neagră a Balainei pentru a preschimba acest carburant în energie distructivă.

Tobie bătu o dată din palme. Cei patru oameni luară poziţie de drepţi. Trecu prin faţa fiecăruia trăgându-i afectuos de ureche în chip de felicitare. La drept vorbind, cu faţa acoperită de pălărie, nu vedea nimic din ce făcea şi astfel n-a avut niciodată habar dacă îi trăsese de ureche, de nas sau de altă parte a feţei.

Mătură aerul cu mâna ca să le dea de înţeles să se împrăştie. Din fericire, ei pricepură ce voia şi se făcură nevăzuţi în natură, cu un sentiment de uşurare.

Dând la o parte câteva bidoane, Tobie descoperi spărtura din gard şi trecu dincolo.

Cum i-ar mai fi plăcut să-şi lepede hainele lui Rolok şi să fugă de lumea aceea ticăloasă! Cum i-ar mai fi plăcut să se îndepărteze sărind într-un picior ca să-şi salveze pielea!

Dar, trecând de grilaj, Tobie se gândi la Truc. Calul de bătaie al bandei lui Jo Mitch.

Gândul ăsta i se înfipse în minte ca o săgeată otrăvită.

Şi făcu pe dată cale-ntoarsă.

12. Capul lui Truc

Truc stătea aşezat pe o cutie. Vlăjganul de Vagabond îi spusese să stea cu ochii pe cutie, că de va pune cineva mâna pe ea, va fi făcut terci.

Era o cutie în formă de cub. Truc o păzea de un ceas şi jumătate. Începea să fie îngrijorat pentru că, peste puţin timp, trebuia să asigure paza gărgăriţelor şi încă nu ştia ce putea face cu acea cutie cu neputinţă de cărat.

Truc avea o foaie pe genunchi şi scria. Îi scria mamei lui. Era singurul lucru care îl ajuta să trăiască. Scrierea unor scrisori lungi, cu condiţia ca ceilalţi să nu le rupă şi, mai cu seamă, să nu le citească.

Paza cutiei îi dădea un motiv să stea acolo.

Asta le spusese colegilor lui care trecuseră în goană. Cu toţii strigau tot soiul de poveşti imposibile. Zbierau că trebuie să se ducă la

crater, că se petrec acolo nişte lucruri de necrezut.

Truc era sigur că asta era o capcană ca să-l atragă într-acolo. Aşa că nu se clinti de lângă cutie. Avea certitudinea că cineva dorea să-i joace un renghi. Un om chiar strigase:

— E vorba de şefu' Rolok! Se pare că e gol puşcă în crater şi că pocneşte din bici în faţa gărgăriţelor. Hei, Truc, nu vii şi tu? Toţi se duc acolo…

Ei, chestia asta era cam cusută cu aţă albă… Nu era nevoie să-l ia drept un imbecil.

Rămase aşadar singur în faţa marii galerii care servea drept dormitor. Era o vreme plăcută. Parcă ar fi fost o bine-venită pauză în propria-i viaţă cumplită.

Truc fusese imediat dibuit de oamenii lui Jo Mitch. Un băiat sensibil, amabil şi trist; nada ideală spre a fi aruncată unui regiment de furnici. Iar furnicile cu pricina se numeau Fleşcăitu, Vagabondu, Rozbon sau Pilu… Cu toţii nişte vajnici sălbatici pe care grasul de Mitch îi recrutase fără şovăială.

Îngrozitorul personaj făcea ce făcea mereu ca să angajeze în trupele lui ceea ce numea el un „Cap de truc", adică de fapt un „Cap de turc" sau, altfel spus, un cal de bătaie. Cel pe care toată lumea îşi varsă nervii spunând: „Truc, văcsuieşte-mi cizmele… Truc, dă-mi pâinea ta…"

Alesul trebuia atunci să-şi uite adevăratul nume, se numea Truc pentru toată lumea şi pentru totdeauna.

Truc fusese deci ales pentru rolul ăsta tragic de care nimeni nu scăpase până atunci. Povestea celorlalţi Truc era un lung pomelnic de nefericiri.

Ultimul Truc fusese prins când voia să fugă din ţarc. Nu se ştie precis ce i s-a întâmplat mai apoi, dar singura familie care îi rămânea, surioara lui, Lala, primise un bilet care anunţa dispariţia lui. Drept unică explicaţie, puteau fi citite două cuvinte: „plimbare întreruptă".

Truc cel dinainte pierise într-un joc în cursul căruia fusese silit să-şi mănânce în întregime cele două încălţări. Nu suportase uşor ultimul şiret. Cauza oficială era: „indigestie".

Truc trăia pe atunci în febra neliniştii că avea să sfârşească şi el în acelaşi mod. Singurul mijloc de a scăpa era de a face totul cât mai bine. Dădea ascultare oricui, fugea de la o misiune la alta, spăla vasele pentru cincizeci de persoane, stătea şi-n patru labe dacă cineva i-o cerea. Însă colegii lui îşi juraseră să-i vină de hac la fel ca şi celorlalţi,

iar corvezile erau tot mai grele.

Chestia asta devenise un adevărat sport în interiorul ţarcului. Se numea „a da gata un Truc”. Era vorba de a-l aduce pe numitul Truc la ultima sa limită. A-l face să dea ortul popii. Rolok în persoană fusese cel care-i dăduse gata pe ultimii Cap de Truc. Se împăuna cu treaba asta şi cresta o cruce pe fundul pălăriei la fiecare victimă.

Truc făcuse o greşeală, o singură greşeală. Îşi pierduse pe undeva biciul în noroi. Dacă cineva îl pâra şefului, era pierdut. Aşa că se ferea de Rolok cel cumplit.

Când îl zări de departe, o sudoare rece începu să i se prelingă pe gât. Rolok umbla de colo-colo prin faţa galeriei pustii. Nu-l băgase încă de seamă pe Truc, care se întoarse cu spatele şi se aplecă peste cutie ca să nu fie recunoscut.

Truc procedase bine nedând crezare celorlalţi. Povestea lui Rolok găsit gol puşcă în crater era o născocire de la cap la coadă din moment ce el era acolo, chiar în spatele lui, cu pălăria înfundată peste cap. Şi totuşi dăduseră fuga toţi spre afurisitul ăla de crater. Puneau cumva la cale o nouă glumă proastă la adresa lui?

Truc rămase ghemuit îndărătul cutiei, cu capul vârât între umeri. Auzi atunci o voce, cu siguranţă cea a lui Rolok, care zicea taman în spatele lui:

— Îl caut pe un anume Truc.

Truc răspunse cu glas înăbuşit:

— Eu sunt.

Nu se grăbi să se întoarcă.

Minutul următor se petrecu la fel ca în filmele date cu încetinitorul. Dacă ar fi existat un martor deprins cu viaţa în ţarc, nu şi-ar fi putut crede ochilor.

Nicicând o asemenea scenă nu se mai desfăşurase pe acele meleaguri.

Truc întoarse încet capul.

Îl descoperi pe Rolok, stând în picioare în faţa lui, cu pălăria trasă până la bărbie. Truc se chirci. Dar silueta lui Rolok începea să se tragă înapoi pas cu pas, cuprinsă parcă de ameţeală. Truc îşi holba ochii. Ce avea de gând să mai născocească diavolul ăla de Rolok?

Truc văzu atunci piticania rămânând nemişcată şi scoţându-şi pălăria cu un gest brutal. Stupoare! Acolo, sub pălărie, nu era faţa

galbenă a lui Rolok. Era un chip plăcut şi familiar. Chipul unui copil de treisprezece ani: Tobie Lolness, băiatul de pe Crengile-Joase, fugarul cel mai căutat din copac. Tobie!

Truc îşi îndreptă spinarea. Trupul lui părea că se destinde pentru prima dată de când intrase în acel cumplit ţarc. Deschise chiar şi braţele, cât putu de larg.

Dar lucrul cel mai extraordinar nu se petrecuse încă. Tobie rămăsese la început înlemnit de uimire, dar treptat trăsăturile i se însufleţiră. Un zâmbet tulburat îi apăru mai întâi în ochi, apoi se lăţi peste obraji.

Într-un elan, Tobie sări în braţele deschise strigând:

— Mano, Mano, tu eşti?

Truc îl strânse foarte tare la piept.

— Nu, Tobie… Nu mai sunt eu.

Rămaseră o clipă îmbrăţişaţi. Niciunul dintre ei nu mai ţinuse un prieten în braţe de multă vreme. Acest simplu gest îi strângea laolaltă ca într-o sferă de aer azuriu.

Timpul trecu primejdios de repede. Putea să se ivească cineva dintr-o clipă într-alta, dar ei se simţeau ocrotiţi. Tobie murmură în cele din urmă:

— Ce faci aici, Mano Asseldor? Scrisorile tale… Scrisorile tale vorbeau despre…

— Da, zise Mano cu glas sugrumat… Dar scrisorile astea n-au făcut plăcere familiei?

— Dar era ceva fals! strigă Tobie. Eşti robul celor mai răi dintre robii lui Jo Mitch… Ai minţit.

— Tobie! Nu erau ei fericiţi de scrisorile mele?

Tobie nu mai fu în stare să rostească nicio vorbă. Mano născocise totul doar pentru a-şi face familia să viseze. Eşuase în toate, ratăcise săptămâni întregi, cerşise câte o strachină de terci de miez de scoarţă. Iar apoi, se angajase la Jo Mitch. Ultima scăpare ai celor în afara legii şi a ticniţilor.

De-a lungul scrisorilor, îşi inventase o altă viaţă, în branşa vizărilor… O viaţă plină de glorie. Cea pe care i-ar fi plăcut atât de mult s-o trăiască, cea care să le inspire mândrie părinţilor, fraţilor, celor două surori mult-iubite.

— Te iau cu mine. Mano, spuse Tobie.

Mano rămase tăcut.

— Te iau cu mine. Mă întorc în regiunea Crengilor – Joase. Toţi vor fi fericiţi să te revadă.

— E prea târziu, răspunse Mano. Lasă-mă… Nu spune nimănui nimic. Uită-mă…

Tobie se îndepărtă brusc de tânărul Asseldor.

— Niciodată! N-am să te las niciodată. Grăbeşte-te, au să se întoarcă, Rolok o să dea alarma.

— Nu.

— Repede, Mano. Uite-i că vin. Ştiu eu cum să ieşim de aici. Mâine vom fi la Seldor.

— Tu nu ştii ce înseamnă să simţi ruşine, Tobie. E mai rău ca moartea.

— Nu, nu e adevărat! Nimic nu e mai rău ca aici.

Tobie îl trase pe Mano de braţ. Începeau să se facă auzite zgomote dinspre crater. Nu puteau rămâne acolo. Tobie puse mâna pe un ciomag din lemn care se găsea în faţa dormitorului comun, îl apucă cu amândouă mâinile, îl ridică foarte sus şi-l lăsă să cadă peste cutia cea mare a Vagabondului. Cutia se făcu fărâme. Mano se uită uluit la Tobie şi începu să ţipe:

— Cutia! Cutia!

— Din moment ce numai frica te face să te clinteşti…

— Ce-am să-i spun Vagabondului?

— Ai să găseşti tu. Eu plec… Rămas-bun, Mano.

Începu să alerge, dar Mano îl chemă înapoi:

— Tobie! Aşteaptă!

Tobie se opri. Îl văzu pe Mano aplecându-se, luând ciomagul de pe jos şi izbind la rândul lui cu sete în ultimele rămăşiţe ale cutiei Vagabondului. Mano trântea lovitură după lovitură, fără să oprească, pe jos rămăseseră doar bucăţele, dar el se înverşuna să izbească mai departe cu bâta lui din lemn. Tobie îi opri braţul.

— Acum ajunge. Hai.

Plecară amândoi. Strigătele se apropiau din spatele lor. Dar după ce trecură prin spărtura din grilaj, se opriră o clipă.

— Mulţumesc, Tobie, şopti Mano.

Tobie îşi scosese mantaua pe care o azvârlise pe jos. Mano făcu la fel. Îşi azvârliră pălăriile.

— Ne întoarcem acasă, spuse Tobie cu simplitate.

Şi o porniră spre libertate.

Când urmăritorii lui Mano Asseldor şi al lui Tobie Lolness ajunseră la spărtura din gard, primiră ordinul de a întrerupe căutările. Rolok îşi adună trupele.

Formaseră zece rânduri a câte patru sau cinci oameni. Rolok apăru în faţa lor, înveşmântat într-un halat care îi ajungea până la călcâie şi în care se împiedica. Rolok nu mai era galben la faţă, tăcuse transparent. Îşi ţinea buzele vinete strânse cu un aer înţepat.

Trecu prin faţa trupelor cărora le venea tare greu să rămână serioase văzându-l.

Rolok refuzase pur şi simplu să spună cum se pomenise gol puşcă în crater în mijlocul turmei. Fusese doar nevoit să recunoască faptul că Tobie n-avea niciun amestec. Îl scoseseră de acolo în stare de şoc, pe o targă, şi un grup vesel îşi însoţise şeful pană la dormitoarele comune.

Încerca acum să nu leşine de ruşine în faţa oamenilor adunaţi. Şi mai ales nu în faţa lui Jo Mitch, care se ivi la intrarea în galerie, însoţit de cele două umbre, Torn şi Pilitorul.

Jo Mitch tocmai venise din poiana tăietorilor de lemne şi îşi regăsise ţarcul într-o stare vecină cu haosul. Sufocându-se de furie, sufla greu şi s-ar fi simţit bine dacă ar fi putut strânge pe cineva de gât…

Pilitorul îl anunţă că Truc dispăruse şi el. Toată lumea se întoarse spre Vagabond zâmbind. Acesta se tăcuse roşu la faţă şi se tot fâţâia pe loc.

Găsiseră şi cutia făcută zob. Vagabondul lăsase mereu să se creadă că era plină cu arme şi cuţite, dar bucăţile găsite arătau doar nişte urme de jucării pentru copii, un titirez, piese de domino, două păpuşi din muşchi şi o carte poştală semnată „Mama”, cu un scris cu litere mari şi înflorate: „pentru micul meu Vagabond, căruia tare îi mai plac jucăriile”.

Vlăjganul de Vagabond nu le mai lăsa acum aceeaşi impresie colegilor lui. Părea de altfel mai puţin înalt, parcă turtit de ridicol.

Un alt om veni în faţă, ţinând în mână o manta. I-o întinse lui Jo Mitch.

— Am găsit şi asta în spatele împrejmuirii. Tobie Lolness s-o fi folosit de ea ca să scape. E şi o etichetă cu un nume: W.C. Rolok.

Jo Mitch îi făcu semn lui Torn, care luă mantaua. Toţi ochii erau fixaţi asupra lui Rolok, care semăna cu o caramea veche şi îndelung

suptă, rămasă încleiată într-un halat de casă.

Torn îl luă pe Rolok la întrebări:

— Îţi spune ceva chestia asta?

— Eu… eu… Da, e numele meu… Cred…

— Nu, bolborosi Jo Mitch.

Înaintă scuturând din cap, înşfăcă mantaua şi se uită la eticheta care nu-i spunea nimic. Fălcile lui mari şi căzute trosneau când le mişca de la stânga la dreapta.

— Ba da! gemu Rolok. Vă jur că e numele meu.

— Nu, lătră iarăşi Jo Mitch.

— Dar, Prea-înalte Vecin, ştiţi bine, eu sunt Rolok… W.C. Rolok, şeful dumneavoastră de crescătorie.

Jo Mitch se îndepărtase deja. Torn şi cu Pilitorul îl ţineau pe Rolok la distanţă.

— Dar totuşi, se văicări Rolok, vă implor! Eu atuncea cine sunt? Cine sunt eu? Care e numele meu?

Jo Mitch se întoarse o singură dată. Cu un soi de sughiţ cum doar el se pricepea să scoată, răspunse:

— Truc.

Un singur cuvânt fusese suficient. Rolok era terminat.

13. Văduva neagră

Crescătoria Jo Mitch Arbor se situa la doar câteva ceasuri de mers faţă de regiunea Crengilor – Joase. Mano trăise aşadar luni întregi la doi paşi de micul rai de la Seldor şi de familia sa. Era însă despărţit de toate acestea de zidul cel mai înalt cu putinţă: ruşinea.

Acum, mergând spre Crengile-Joase, urmându-l pas cu pas pe Tobie, Mano regăsea un pic de speranţă. Învăţa chiar în preajma tinerei lui călăuze o adevărată lecţie de încredere şi de curaj.

Totuşi, uneori, Mano îl privea ciudat pe băiatul ăsta care ţopăia din creangă-n creangă în faţa lui. Cine era el cu adevărat?

Mano îl cunoscuse pe acel Tobie venit de pe Creste, acel Tobie sosit pe Crengile-Joase când avea abia şapte ani, împreună cu părinţii săi şi cu nimic altceva asupra lui. Îl văzuse apoi crescând pe acel Tobie de pe Crengile-Joase, copilul isteţ, vioi, adevărat spiriduş al copacului, curios de toate şi care sosea la Seldor cu ochii strălucitori.

Dar mai era şi un al treilea Tobie, cel despre care toată lumea

vorbea de câteva săptămâni.

Mano urmărise şi el, prin rumoarea care se răspândea, ultimele episoade din viaţa familiei Lolness. Aflase că urcaseră iarăşi pe Creste, dar nu ştia de ce. Auzise apoi vorbindu-se despre dramă: ceea ce fusese numit „trădarea familiei Lolness". Se vorbea despre un „complot împotriva copacului", de o „crimă ireparabilă". O simplă familie, familia Lolness, trădase restul copacului. Fuseseră condamnaţi la moarte, dar un mic grup din Sfatul copacului izbutise să preschimbe pedeapsa celor trei vinovaţi în temniţă pe viaţă. Dacă avea să fie găsit, Tobie urma să li se alăture părinţilor lui în captivitate. Fiecare se aştepta chiar ca această condamnare să se înăsprească iarăşi. Într-adevăr, Sfatul copacului îşi pierdea încetul cu încetul toate puterile în folosul Comitetelor de vecinătate.

Într-o zi, era lucru sigur, cei din familia Lolness aveau să fie executaţi.

Când se oprea ca să-şi mai tragă sufletul, Mano îşi spunea că se ţinea poate după un primejdios terorist. Dar când îl vedea pe Tobie întorcând capul către el, dădea peste aceiaşi ochi limpezi ai lui Tobie cel dintotdeauna. Un băiat de treisprezece ani care făcea salturi desculţ, atent la fiecare şovăială a coechipierului său, indicându-i locurile primejdioase de trecere printre ramuri, şi care-l lăsa să-şi potolească setea înaintea lui bând din băltoace.

Mai ales, Mano era nevoit să-şi mărturisească sieşi că îi acorda mai multă încredere lui Tobie decât lui Jo Mitch şi faimoaselor lui Comitete de vecinătate.

La sosirea lui pe înălţimi, cu trei ani în urmă, complet pierdut şi fără o leţcaie, Mano putuse fi martor la creşterea puterii Comitetelor de vecinătate.

Nu erau la vremea aceea decât câteva asociaţii de vecini care, văzând cum sporeşte populaţia copacului, se apropiaseră unii de alţii pentru a-şi apăra colţurile lor de creangă.

Jo Mitch îi sprijinise foarte repede. Nu era decât un crescător voinic de gărgăriţe, incapabil să rostească un cuvânt format din mai mult de o silabă. Dar, după şase luni de lecţii, învăţase un cuvânt din şase silabe: „soli-da-ri-ta-te", un cuvânt lung, dar magic. Jo Mitch se târa printre crengi repetând cuvântul „solidaritate" şi strângând mâini.

Toţi erau uluiţi că un om care reuşise atât de bine îşi putea

petrece zilele repetând întruna „solidaritate" celor de pe crengi. De fapt, Jo Mitch spunea cel mai adesea „sodilaritate" sau „sotilaritate" sau chiar „soriladitate", dar, pentru gloată, impresia era aceeaşi.

Mano, după ce tocmai sosise pe înălţimi, reuşise într-o zi să-i strângă mâna lui Jo Mitch. Treaba asta avea, într-adevăr, mult efect. Mano, imigrat de curând, înfometat, strânsese mâna aia mare, moale şi jilavă care încarna reuşita. Da, acest Jo Mitch avea ceva aparte. Era apropiat de oameni.

Apoi Jo Mitch le propusese Comitetelor de vecinătate Planul lui popular de bună vecinătate.

Propunea să sape gratuit, la începutul fiecărei crengi, oraşe mari de primire. Erau de fapt nişte scobituri în serie, de tip lemn mâncat de care, unde erau găzduiţi toţi candidaţii la instalare.

Acest lucru permitea să fie pusă la adăpost viaţa cartierelor tradiţionale. Comitetele de vecinătate aveau să încaseze jumătate din preţul chiriilor, cealaltă jumătate fiind vărsată constructorului, adică firmei Jo Mitch Arbor.

Dacă luăm în considerare rezultatul votului, toată lumea era entuziasmată de generoasa propunere. Cei care nu erau nu fuseseră de altfel invitaţi să voteze.

Gărgăriţele lui Jo Mitch năpădiră crengile spre a scobi oraşele de primire. Mano găsi în acest timp ceva de lucru pe şantiere. Putea mânca un prânz din când în când şi putea dormi într-un loc uscat. Era epoca în care, în scrisorile lui, îşi întemeia cea de-a doua firmă de vânzări şi îşi cumpăra cea de-a patruzeci şi treia cravată. Era epoca în care strecura în scrisori fraze precum: „Mă cheamă asistentul meu, acum trebuie să vă las" sau „Ofer acum găzduire unei tinere cercetătoare în economie care nu-mi displace". Totul era fals. Dacă ar fi fost sincer, ar fi scris: „Astăzi, mi-am pus la fiert un capăt de curea. Nu e chiar aşa de rău la gust. Mi-e dor de voi. Vreau să mă întorc acasă".

Ultima etapă a planului Mitch viza Marele Sfat al copacului, încetul cu încetul făcu el ce făcu pentru a slăbi Sfatul şi a-l ridiculiza. Era de ajuns să presare ici-colo mici jocuri de cuvinte sau să insiste pe primele litere ale cuvântului Sfat. Spunea „sfaaa-rog, boşorog", sau „boşorogul de Rolden care nu mai e în toate minţile", sau „ramoliţii", sau „bătrânele rable".

Cum Jo Mitch făcea el însuşi parte din Sfat, criticile lui erau

considerate ca foarte curajoase. Se spunea: „Jo Mitch vorbeşte în interesul poporului. Îşi asumă riscuri".

Până la urmă îşi dădu demisia din Sfat. Când plecă, îl scuipă pe consilierul Rolden. Şi se găsiră câţiva idioţi care să repete că era într-adevăr un act de curaj să-l scuipe pe un om de nouăzeci şi opt de ani care reprezenta vechea putere.

Pe dată, oamenii încetară să mai dea ascultare Sfatului copacului. Toate privirile se întoarseră către Comitetele de vecinătate care hotărau în fiecare zi noi legi. Atunci fu numit Jo Mitch Prea-înalt Vecin. Prezida totalitatea Comitetelor de vecinătate. Interzicerea cariilor şi a ziarelor a fost în fine votată.

Mano pricepu foarte repede metoda Mitch. Era exact contrariul a tot ce învăţase el la Seldor, în familie. Însă foamea şi frica erau mai puternice decât orice. Aşa că se angajă voluntar la firma Jo Mitch Arbor.

Astfel Mano deveni sclavul fricii.

În comparaţie cu el, tânărul Tobie, hăituit, scos la mezat, urmărit părea mai liber ca un fluture.

Se lăsa noaptea. Într-o zonă atât de joasă, pe crengi, schimbările fazelor de lună sunt foarte puţin sensibile. Dar Tobie ghicea, după lucirea pală care-i lumina drumul, că se ivise luna crai noi. Ultimele nopţi fuseseră complet întunecoase, iar luna avea să tot crească de-a lungul perioadei. Un fulger desenă umbre în jurul lor. Deja luna se ascundea.

Tobie îşi ridică gulerul. Auzi în urma lui: Tobie…

— Da, Mano?

— N-ai cumva o cravată să-mi împrumuţi?

Lui Tobie i se păru că visează.

— O cravată, Mano?

— Când cineva se ocupă de vânzări, trebuie să aibă cravată, trebuie să am o cravată când vin acasă la părinţii mei.

Tobie se opri.

— Mano…

— Am să spun familiei mele că mi-am luat câteva zile libere ca să vin să-i văd, nu vreau să le mărturisesc imediat adevărul.

Tobie trase concluzia simplu:

— Doar n-ai să reîncepi să-i minţi?

— Păi… Eu… Într-o zi, am să le spun totul.

O bubuitură de tunet răsunătoare îl întrerupse. Venea furtuna. Tobie se întorsese spre Mano.

— Vrei să zici că mi-am riscat viaţa pentru un mincinos, că eu ajut un mincinos să se întoarcă acasă? Asta e?

— N-o fac pentru mine, explică Mano. Vreau doar să nu-i şochez.

— Foarte bine, Mano. Ai cu siguranţă dreptate. Noroc!

Mano lăsase capul în jos ca să vadă unde pune piciorul. Când ridică ochii, era singur.

— Tobie…? Eşti aici?

Nu. Tobie nu mai era acolo. Umbra unei gigantice frunze moarte trecu peste Mano. Era singur în mijlocul a nicăieri. Nu ştia nici unde se găsea, nici unde trebuia să meargă. Într-o fracţiune de secundă, Tobie se volatilizase în văzduh.

— Te implor, Tobie, strigă el. Te implor, întoarce-te…

Vocea lui răsună în beznă:

— Tobiiie!

Doar şuierul vântului îi răspunse. Mano se prăbuşi pe scoarţa copacului. Simţi o picătură de ploaie care cădea peste el. Apoi încă una, alături. Mano rămase locului, neînstare să se ridice şi să facă un pas. Ploaia cădea tot mai tare. Furtuna bubuia.

Nu vă puteţi imagina ce înseamnă o picătură de ploaie când măsori mai puţin de doi milimetri. În doar câteva clipe, Mano era bun de stors. Suspina de zor exact unde-l lăsase Tobie.

— Am să spun tot adevărul, Tobie… N-am să mai mint niciodată…

La început, nu auzi vuietul care se apropia.

În jumătate de minut, erau acolo, într-un vacarm bâzâitor. Un nor de ţânţari care îşi căutau un loc de refugiu împotriva furtunii. Zărindu-l pe Mano, lipsit de apărare pe creangă, se îndreptară glonţ spre el ca un ciorchine. Alături de câteva păsări şi insecte, ţânţarii erau printre cei mai primejdioşi prădători din copac. O singură înţepătură era suficientă ca să golească de sânge pe un om viguros.

De data asta, erau cam cincisprezece care se tot învârteau în jurul lui Mano. Nişte ţânţari cu trompa ascuţită ca o lamă, care uitaseră de ploaie şi de vânt, aţâţaţi de sângele cald care curgea în vinele lui Mano.

Pierdut pe creangă, fără nicio apărare, în mijlocul fulgerelor care brăzdau văzduhul, bietul băiat crezu că-i sunase ceasul. Bătăile aripilor ţânţarilor făceau să se spargă cu zgomot picăturile de ploaie. O ceaţă lichidă învăluia această armată setoasă de sânge.

Unde dispăruse Tobie?

Furtuna care revărsa valuri de ploaie nu era de ajuns pentru a împrăştia ţânţarii. Mano mai izbutea încă să-i alunge dând zdravăn din mâini şi din picioare şi scoţând ţipete de spaimă. Unul dintre ţânţari reuşise să-i atingă pântecele, sfâşiindu-i haina şi zgâriindu-i uşor pielea.

Mano văzu atunci rostogolindu-se spre el un val de apă în care se iţea uneori pantalonul roşu al lui Tobie. Ţânţarii se ridicară un pic pentru a lăsa să treacă torentul.

— Agaţă-te, Mano!

Mano abia avu timp să vadă ieşind din apă o mână care-l prinse în trecere şi îl trase după ea în cădere. Tobie şi cu Mano se rostogoliră astfel câteva secunde, pe panta crengii, fără să poată respira.

Apoi nu mai simţiră nimic sub ei. Se pomeniră atârnaţi în aer.

Tobie îşi petrecu acest răstimp rememorându-şi scurta viaţă care se transforma în cădere. Îşi spunea că fusese o viaţă frumoasă, în ciuda necazurilor. La treisprezece ani, trăise multe lucruri. Se gândi la părinţii lui care nu vor mai auzi vorbindu-se despre el. Se gândi la familia Asseldor.

Se gândi la Elisha.

Ea îi spusese la revedere pe malul lacului lor, cu o lună în urmă.

Nu-i plăcea să-şi ia rămas-bun. Era îmbrăcată în rochia ei verde. Cu picioarele în apă până la glezne, îşi ridica un pic poalele rochiei. Tobie îşi suflecase pantalonii până la genunchi. Niciunul dintre ei nu se putea uita la celălalt. Contemplau apa care le desena cercuri în jurul picioarelor. Nu rostise fraze pompoase.

— Pleci?

— Da, dar am să mă întorc, răspunse Tobie.

— O spui doar aşa…

— E adevărat, am să mă întorc, repetă Tobie. Mă urc doar până sus pe Creste, pentru bunica, şi mă întorc.

— O să vedem.

— Nu, nu o să vedem, Elisha. Nu mă crezi?

Elisha dădu drumul rochiei, de parcă nu i-ar mai fi păsat că se

udă, ba chiar mai făcu un pas înainte în apă. Tobie era ceva mai în urmă. Imită ţârâitul greierului. Era semnalul lor de recunoaştere.

— Când am să mă întorc, am să fac acelaşi lucru. O să fie încă un greiere care o să cânte toamna. Eu am să fiu acela.

Elisha răspunse printr-o frază foarte aspră:

— Ştii, începând de vara viitoare, o să fie plin de greieri pe Crengile-Joase… Aşa că… O să trăim mai departe…

Făcea uneori Elisha câte o ispravă de genul ăsta. Rostea vorbe ca nişte lovituri mărunte de pumnal. Asta se întâmpla întotdeauna când era tristă.

Tobie nu mai spuse nimic. Dădu drumul pe apă unei cochilii mici de un roşu viu pe care o găsise şi apoi plecă. Cochilia pluti foarte încet spre Elisha. Ea o culese când aceasta se opri în cutele rochiei care unduia, formând suprafeţe mari de mătase verde.

Elisha nu se întoarse acasă decât foarte târziu, ţinând cochilia roşie în scobitura mâinii.

Tobie se gândi iarăşi la ultimele cuvinte ale Elishei: „O să trăim mai departe”. Şi le tot repeta, acum când nu se oprea din căderea în gol.

Ploaia contenise. Un îndepărtat ecou de furtună încă mai străbătea copacul.

După câteva minute, începu să-şi pună întrebări. Se simţea ca şi cum s-ar fi găsit pe o saltea cu aer. Căderea asta i se părea tare confortabilă. Şi dacă asta ar însemna cumva să nu trăieşti mai departe?

Îşi spunea că nu e chiar aşa de cumplit. Auzi un glas:

— Tobie…

Şi pe deasupra nu era nici singur! Plăcută surpriză…

— Tobie… Sunt eu, Mano. Mă auzi?

— Da, răspunse Tobie. Şi tu cazi?

— Nu, cred că ne-am oprit. Dar nu văd nimic.

Tobie îşi mişcă mâna. Gesturile lui păreau frânate de ceva. Un pic mai încolo, Mano începea să se agite. Mormăia:

— Da’ ce mai e şi chestia asta?

Atunci Tobie urlă:

— Nu mişca, Mano! mai ales nu mişca!

Mano înlemni:

— Ce se întâmplă?

— Nu face niciun gest.

Mano nu mai îndrăzni să scoată o vorbă.

— Suntem într-o pânză de păianjen. Am căzut într-o pânză.

Mano şi Tobie fuseseră opriţi în cădere de pânza aceea care le salvase viaţa. Avea să le devină mormântul dacă nu se vor desprinde înainte de sosirea păianjenului.

Orice mişcare risca să-i încurce şi mai mult în mrejele pânzei. Orice vibraţie putea avertiza păianjenul văduva neagră că două fripturi îl aşteptau în plasa cu provizii.

Tobie privea situaţia cât mai calm cu putinţă. Cunoştea bine păianjenii. Se pricepea să dibuiască pânzele întinse ca nişte capcane ale păianjenului numit văduva neagră. Tatăl lui, Sim Lolness, îşi dăduse doctoratul scriind o teză despre artropode şi consacrând trei capitole văduvei negre, mortal de primejdioasă.

Prin lucrările sale, Sim încurajase în mediul copacului utilizarea firului de mătase de păianjen, mult mai fin şi mai rezistent decât orice fir vegetal.

Dar Tobie învăţase mai cu seamă că o pradă prinsă în capcana pânzei dispunea de maximum câteva minute înainte ca păianjenul să-i descopere prezenţa.

Tobie trase de un fir al pânzei. Îl răsuci pe încheietura mâinii. Trebuia să adune destul fir fără să slăbească structura care îi ţinea, în timp ce lucra, îi dădea instrucţiuni lui Mano:

— Decupează pânza în jurul tău. Rupând fir după fir… Nu le laşi decât pe cele care te susţin.

Mano îl asculta. Mai avea încă la el cuţitaşul de la Jo Mitch Arbor.

Tobie izbuti să adune un mosor gros de fir de mătase. În jurul lui nu rămăseseră acum decât ochiuri foarte largi. Fixă capătul firului pe unul din aceste ochiuri şi dădu drumul mosorului.

În câteva secunde, mosorul reuşise să străbată pânza, iar Tobie se lăsa acum să alunece de-a lungul firului. Auzi glasul lui Mano deasupra lui:

— Tobie, am tăiat aproape tot.

Tobie răspunse:

— Sunt dedesubt. Când am să-ţi spun, te laşi să cazi sub pânză. Să nu pierzi nici măcar o secundă. Când strig, îţi dai drumul.

— Am să cad în gol!

— Fă ce-ţi spun. Am să te prind. Sari la semnalul meu.

— Nu pot.

— Ba poţi, Mano.

— Mi-e frică.

— Da, Mano. În sfârşit un bun motiv să-ţi fie frică. Profită. Ai să sari.

Şi Tobie începu să se legene la capătul firului. La fiecare două secunde, trecea exact pe sub Mano, ca minutarul unui orologiu. Socoti că trebuia să dea semnalul chiar înainte, pentru a-l putea prinde pe Mano în braţe.

Mano se afla deasupra vidului. Ştia că nu va putea sări niciodată. Trebuia să i-o spună lui Tobie. Trebuia să găsească o frază cam în felul ăsta: „Pleacă, Tobie. Prefer să rămân. Spune întreg adevărul familiei mele".

Gemu:

— Tobie…

Mano simţi prezenţa unei umbre chiar în spatele lui. Era ciudat, pentru că ştia că nimeni nu s-ar fi putut apropia fără să facă să vibreze pânza şi să se dea astfel de gol. Nimeni nu avea iscusinţa aeriană de a face acest lucru. Nimeni.

În afară poate de…

Văduva neagră! Se înălţa alături de el.

Mano auzi semnalul lui Tobie.

Se aruncă în gol.

14. Seldor

Era o dimineaţă la fel ca altele la ferma din Seldor.

Mia şi May auziseră cum îşi făcea de cap furtuna în timp ce dormeau. Se treziseră devreme fără să facă zgomot la urechile celor doi fraţi. Băieţii munciseră o parte din noapte împreună cu tatăl lor, pregătind cam vreo sută de conserve pentru iarnă dintr-o ciupercă descoperită la marginea proprietăţii.

După ploaie, fetele se duceau mereu la Iazul Doamnelor. Bunicul Asseldor botezase astfel un şanţ din scoarţă lustruită, care se umplea la fiecare ploaie cu apă transparentă. Era locul doamnelor din familia Asseldor, care veneau aici să facă baie.

Mia se freca în apă cu un burete.

— Peste o lună o să fie prea frig. Aşa că profit acum.

— Cred că Mano are o cadă de baie acoperită în casa lui de pe

Creste, continuă May.

— Are servitoare care îl freacă pe spate, oameni care îi toarnă ligheane cu apă călduţă.

Era jocul lor preferat: să-şi închipuie viaţa fratelui lor Mano.

În familie, nimeni nu avea obiceiul să se împăuneze. Aşa că, dacă scrisorile de la Mano erau atât de entuziaste însemna că realitatea era încă şi mai minunată. Spunea că are două case, probabil că poseda patru. Scria că are o sută şapte perechi de pantofi, asta însemna că avea cel puţin o mie.

— E trist că nu-i putem scrie. Nu dă niciodată adresa, spuse sora mai mare.

— Eu aş vrea să-i vorbesc despre Lex, răspunse Mia.

Lex era singurul fiu al familiei Olmech, o familie vecină din regiunea Crengilor – Joase. Visa şi el acum să se ducă să se ocupe de vânzări acolo sus, ca Mano. Mai visa s-o ia cu el pe Mia, fiica cea mică a familiei Asseldor.

Mia şi Lex se iubeau de un an şi jumătate. Iubirea asta nu mergea mai departe de plimbări mână-n mână, dar era deja un lucru ameţitor pentru amândoi. Trebuie să recunoaştem că era uşor pentru o fată să se îndrăgostească de Lex, care era atât de frumos cu ochii lui catifelaţi, dar că, de asemenea, nu era deloc greu pentru un băiat să se lase sedus de Mia, aproape roşcovană, cu un ten de culoarea lunii, cu mâini ca nişte norişori scămoşaţi. Era o pereche sălbatică şi frumoasă, ca din alte vremi.

Lex nu le vorbise părinţilor lui despre proiectele lui de dragoste şi de călătorie. Cei din familia Olmech se bizuiau de altfel pe fiul lor pentru a relua mica întreprindere a familiei: o moară de frunze care dădea o făină albă renumită.

— Mano le va putea vorbi părinţilor.

— Da, zise May.

Mia o privea pe sora ei mai mare, la fel de strălucitoare ca ea.

— E ciudată dragostea. De ce m-am îndrăgostit de Lex eu şi nu tu? între două persoane se petrece dintr-odată ceva. Lex şi Mia. Mia şi Lex. Iar restul lumii nu mai există.

— Da, zise May.

May înţelegea foarte bine ce spunea sora ei. Între două persoane, dintr-odată… Iar restul lumii nu mai există.

Căci May era şi ea, de cinci ani de zile, nebuneşte îndrăgostită de

Lex.

Nu avusese niciodată curajul de a i-o spune cuiva. Mai cu seamă nu Miei. Mai cu seamă nu lui Lex. Nu ştia cum să rostească prima frază: „Ştii, Lex, cred că…" sau „Lex, vreau să-ţi spun…" sau „Lex, dacă ţi-aş spune că…"

Şi astfel, în decurs de câteva ore, cu un an în urmă, surioara ei pusese stăpânire pe inima frumosului Lex. Pur şi simplu, fără să stea pe gânduri, lăsându-şi inima să zburde. Poate că nu rostise nici măcar o vorbă. Poate că doar îi atinsese mâna lui Lex.

Lui May nu-i era ciudă pe Mia. Nu-i era ciudă pe Lex. Îi era ciudă pe ea însăşi. Dar era prea târziu.

Acum, la Iazul Doamnelor, Mia avea cu siguranţă să înceapă să vorbească despre Lex. Ca şi cum May trebuia convinsă că el era un băiat blând, că era bun, că era puternic şi-aşa mai departe… May ştia toate astea mai bine decât oricine, din moment ce din pricina lor nu mai dormea de cinci ani.

Exclamă ca să schimbe vorba:

— Când o să se întoarcă Mano, cred că nu-l vom mai recunoaşte.

— Poate, zise Mia, visătoare.

Se înfăşurară în ştergare albe şi dădură fuga acasă. Era prima zi de octombrie, era aproape frig. Dârdâiau amândouă. Intrară împreună în încăperea spaţioasă, unde ardea deja focul. Se opriră, uluite.

Toată lumea se ridicase, stând nemişcată, ca într-un tablou vivant.

Mama stătea în picioare, ţinând în mână un ceainic care scotea aburi. Cei doi fraţi erau ceva mai în spate, rezemaţi de perete. Tatăl Asseldor îşi proiecta înalta-i statură împotriva luminii în faţa ferestrei.

Aşezat pe lespedea din faţa căminului, se mai afla încă un personaj, ghemuit într-o pătură. Aburul din castronaşul cu ceai pe care-l strângea în mâini îi învăluia obrazul.

— Sunt eu, Mano.

Cele două fete se dădură mai întâi îndărăt. Tăcerea se scurse încet de-a lungul bolţilor întunecate. Mia se apropie cea dintâi.

— Mano…?

— Vreau să vă cer iertare.

Pe o planşetă, lângă fereastră, se afla albumul gros în care doamna Asseldor lipea cu mare grijă scrisorile de la fiul ei. Se putea

citi, scris acolo: Mano sus pe Creste. Ca un titlu de roman.

Autorul se afla acolo, sărman şi sărac, chircit într-o pătură. Născocise totul. Era precum acei scriitori lipsiţi de strălucire care nu posedă decât nimbul eroului.

Tatăl spuse:

— Mano ne-a minţit. De ani de zile s-a înşelat pe sine şi ne-a înşelat şi pe noi. N-a făcut nici măcar o singură alegere bună. Sau, mai degrabă, n-a făcut decât una: a decis să se întoarcă printre noi. Această ultimă alegere nu şterge nimic, dar va repara totul.

Mano lăsase castronaşul jos şi îşi ţinea acum capul în mâini. Da, se întorsese. Iată lucrul cel mai important. Viaţa putea reîncepe. Dar tatăl continua cu glasul lui grav:

— Vreau ca, într-o bună zi, Mano să plece iarăşi.

Stupoare în încăpere. Familia Asseldor în plen se întoarse spre şeful ei.

— Vreau ca Mano să-şi realizeze visul. Iar visul lui nu e alături de noi.

— Ba da, tată… suspină Mano.

— Nu. Spui asta pentru că ţi-e frică. Tot frica…

Tatăl Asseldor luă albumul şi-l azvârli în foc. Apoi, încercă să-şi redobândească treptat calmul. Flăcările urcau foarte sus. May şi Mia îl văzură în sfârşit şi pe Tobie, aşezat într-un ungher întunecos al încăperii, alături de covata pentru pâine.

— Tobie! spuse May. Eşti aici?

— El ni l-a adus pe Mano înapoi.

Tatăl Asseldor reîncepu să vorbească:

— Deocamdată, Mano şi cu Tobie sunt în pericol. Sunt căutaţi. Trebuie să-i ascundem. Mano va pleca atunci când totul se va sfârşi.

— Ascundeţi-l mai întâi pe fiul dumneavoastră, spuse Tobie. Eu am să mă descurc. Nu puteţi ascunde doi fugari aici la Seldor, ar fi primejdios pentru întreaga familie.

May exclamă:

— Nu-l putem părăsi pe Tobie…

Mia nu era în stare să scoată o vorbă. Se uita la Mano. Apoi la flăcările jucăuşe. Vedea cum se sfârşise visul ei. Şi al lui Lex, iubitul ei, căci şi de visul lui se alegea praful.

Milo, fratele mai mare, continuă:

— Tobie, măcar, nu ne-a minţit niciodată.

Tobie lăsă să se scurgă o clipă, apoi zise:

— Fratele vostru a dezertat din armata lui Jo Mitch. Îl vor măcelari dacă vor da de el. Eu l-am făcut să-şi părăsească slujba. Aş vrea să vă ocupaţi de Mano.

Se făcu din nou tăcere. Albumul arsese aproape în întregime. Mano auzi glasul tatălui care spunea:

— În spatele flăcărilor din cămin se află o placă pătrată. Îndărătul plăcii, e o foarte mică încăpere cu aerisire. O singură persoană se poate ascunde acolo. Au să vă caute în mod sigur vreme de câteva săptămâni, nu puteţi sta amândoi în văgăuna aia.

— Ascundeţi-l pe Tobie, spuse Mano, cu un nod în gât.

— Nu, murmură Tobie, am să mă odihnesc doar o noapte şi apoi am să cobor acasă, la Onessa.

Unul din cei doi fraţi, Milo, ieşi din umbră.

— Am să te conduc acasă la familia Olmech. E la doar un ceas distanţă de aici. Ai să poţi petrece acolo restul zilei şi noaptea. Nimeni nu se va duce să te caute acolo.

Mia se înfioră când auzi numele Olmech. Tatăl păru să şovăie.

— Nu ştiu dacă e bine să-i vârâm pe cei din familia Olmech în povestea asta. Ţin mult la ei, dar…

— Tată, îl întrerupse Milo, dacă Tobie şi Mano sunt căutaţi, o să primim o vizită chiar astăzi. Trebuie să ne grăbim. Familia Olmech are o pivniţă unde pune făina de frunze, sub podea. Tobie va putea dormi acolo o noapte.

Tobie se ridică.

— Mă duc, nu-i cunosc bine pe cei din familia Olmech, dar dacă ziceţi că ne putem încrede în ei… N-am nevoie de tine, îţi mulţumesc, Milo, spuse el fratelui Asseldor. Prefer să nu le spun nimic de întoarcerea lui Mano.

Mia se aşeză pe un scaun, uşurată: Tobie n-avea să-i spună nimic despre Mano lui Lex Olmech. Îi va povesti ea mai târziu.

Apoi Mia adună într-un ştergar nişte pâine, feliuţe de carne de lăcustă, dimpreună cu alte bunătăţi. Tobie îşi azvârli bocceluţa pe umăr. Strânse apoi în braţe pe fiecare membru al familiei. Când ajunse în faţa lui Mano, îi spuse încetişor:

— Aminteşte-ţi ce ai făgăduit.

Şi strânse amândouă mâinile prietenului său într-ale sale.

Apoi Tobie ieşi pe uşă.

Familia Asseldor, adunată toată la fereastră, îl văzu îndepărtându-se şi apoi dispărând la capătul drumului de scoarţa.

Mano îi făcuse o promisiune lui Tobie. Jurase lipindu-şi fruntea de cea a lui Tobie, aşa cum se face printre locuitorii crengilor copacului.

Asta se întâmpla chiar după marele salt al lui Mano în pânza de păianjen. Fusese prins chiar în ultima clipă de către Tobie, atârnat de un fir.

Unul deasupra celuilalt, coborau de-a lungul cablului de mătase. După câteva minute, Mano spuse:

— Am ajuns la capăt.

— Perfect, răspunse Tobie, urcă pe creangă.

— Dar…

— Iute!

— …Nu e nicio creangă…

Firul era mult prea scurt. Creanga se afla probabil mai jos, la mare distanţă. Ce era de făcut? Dacă dădeau drumul firului, s-ar fi făcut fărâme la sosire. Dacă urcau la loc, s-ar fi pomenit nas în nas cu păianjenul.

Timpul se scurse. Erau atârnaţi în aer şi puterile începeau să-i cam lase. Tobie vorbi primul:

— Când eşti într-o mare primejdie, ca acum, trebuie să faci o făgăduială. Ai aşa de puţine şanse s-o scoţi la capăt, încât poţi face făgăduieli serioase…

— Eu, zise Mano, dacă o să supravieţuim…

Mano şovăi, încerca să-şi dea seama ce anume se schimbase în sufletul lui. Reluă:

— Dacă o să supravieţuim, n-am să mai fiu niciodată acelaşi.

Urcase din nou în dreptul lui Tobie, iar frunţile li se atingeau.

Mano adăugă, deschizând iarăşi ochii:

— Dacă o să supravieţuim, n-am să mă mai tem de nimic… Am să fiu un om curaaa… Aaahhhhh!

Urlă de spaimă. Chiar în faţa lui se căsca gura, ca o trompă gata-gata să-l sugă, a păianjenului numit văduva neagră, care se pregătea să-l înghită. Ochii răi ai păianjenului străpungeau bezna.

Înfometat, acesta se năpustise în gol în urmărirea lor şi cobora odată cu ei de-a lungul unui fir pe care-l ţesea pe măsură ce înainta.

Labele lui erau de cincizeci de ori mai groase decât picioarele lui Tobie.

Mano reacţiona primul.

— Urcă înapoi, Tobie, mă ocup eu de el.

Îşi scosese cuţitaşul şi-l mişca în cerc, ca pe nişte aripi de moară.

Tobie strigă:

— Rămân cu tine.

Făcu o mişcare de balans, iar păianjenul văduva neagră fu nevoit să priceapă că gustarea nu se va lăsa păpată precum un biscuit lipsit de apărare. Îşi cobora labele când cuţitul lui Mano trecea prea aproape de el, dar apoi le azvârlea pe dată în sus ca pe nişte săgeţi.

Era un monstru de păianjen păros şi tot mai agitat. Lui Tobie îi veni să ţipe:

Seamănă cu bunica mea!

Lupta era prea inegală. Păianjenul nu fusese deloc măgulit de comparaţia lui Tobie, iar acum izbea cu labele fără pic de milă. Avea să-i dea gata, să-i ucidă şi să-i aspire mai apoi picătură cu picătură cu trompa lui ca un aspirator lipicios.

— Ei? Care ţi-e făgăduiala? urlă Tobie.

— Să fiu curajos!

Tobie prinse privirea lui Mano care îşi învârtea de zor cuţitul şi spuse:

— Deocamdată îţi ţii făgăduiala, Mano!

Una din labele dezarticulate ale păianjenului izbi firul de mătase al celor doi fugari. Se simţi o zdruncinătură. Tobie şi Mano coborâră cel puţin un milimetru. În secunda următoare, firul lor mai cobora încă un nivel. Văduva neagră se puse în gardă.

— Mişcă-te, Mano, fă mişcări! Trebuie să tragem de fir!

Firul începu să coboare cu smucituri violente. Tobie înţelesese că pânza de care se ţinea cablul lor se deşira ca o lână tricotată când începi să tragi de fir. Păianjenul însă nu pricepea nimic. Rămăsese în stare de prostraţie, uitându-se cum se îndepărtau în jos cele două apetisante gustări de cărniţă.

În cele din urmă, firul se deşiră cu totul, răsucindu-se ca un ghem. Tobie şi Mano cădeau în mare viteză. Păianjenul încerca să urce la loc înainte ca pânza lui să ajungă ferfeniţă.

Printr-o minune, cei doi fugari săriră pe o frunză şi rămaseră acolo nemişcaţi.

Mano se uită la Tobie în întuneric.

— Unde suntem?

Tobie îşi miji ochii ca să vadă mai bine, dar până la urmă plăcutul miros de jilav şi de ciupercă a fost ceea ce i-a îngăduit să spună cu glas tare:

— Am ajuns. Suntem pe Crengile-Joase.

Un ceas mai târziu, soseau la Seldor.

Când, ceva mai târziu, Tobie părăsi Seldor luând-o spre moara familiei Olmech, el nu se mai grăbi. Peisajele pe care le putea admira pe Crengile-Joase îl făceau să-şi uite oboseala. Purici-de-frunză o luau la picior la trecerea lui. Goni din cale o ditamai muscă ocupată să depună ouă. Mergea cu braţele îndepărtate ca să-şi umple pieptul cu aerul ţinutului său. Adesea, în cursul ultimelor săptămâni, crezuse că n-avea să se mai întoarcă. Acum, se strecura printre liane, recunoştea colinele din scoarţă verde şi grotele şiroind de apă.

În fine, îşi îngădui acum să se gândească la starea părinţilor. Gândul acesta îl necăji. Respiră adânc din străfundul plămânilor.

Căci Sim şi Maia Lolness erau captivi, în lanţuri, pe undeva prin zona înălţimilor. Oare aveau ei să mai revadă într-o zi regiunea Crengilor – Joase? Tobie nădăjduia că aşa va fi.

Peste distanţele dintre ei, le şoptea părinţilor lui:

— Sunt sănătos. Vă aştept.

Era ca o carte poştală scrisă în văzduh. Tobie îşi închipuia că o briză călduţă care urca sau poate fluxul tainic al sevei brute va duce acele cuvinte sus, pe înălţimi.

Iar acolo sus, într-adevăr, într-o temniţă puturoasă, un bărbat se întoarse spre soţia sa. Părea slăbit. Cămaşa sfâşiată avea nasturii închişi până la gât. Stătea drept pe o surcică mucegăită. Printre gratii, vedea un paznic cu pălărie pe cap, sforăind în faţa stacanei cu bere din muşchi.

Femeia îşi aşezase ambele mâini, puse una peste alta, pe rochia murdară. Avea ochii uscaţi, pentru că nu mai avea lacrimi ca să plângă.

Bărbatul spuse:

— Frumoasa mea Maia…

Femeia nu răspunse, dar cuvintele astea avuseseră efectul unui şal călduros pus peste umeri.

— Maia, scumpa mea, cred că fiul nostru e sănătos.

Îşi petrecu braţul pe după mijlocul soţiei sale.

Sim Lolness zâmbea.

15. Moara

Când îl văzu pe Tobie, doamna Olmech se urcă pe un scaun ţipând.

Ciudată primire pentru un tânăr prieten de treisprezece ani, ajuns la capătul puterilor.

Tobie sosise cam pe la zece dimineaţa. Credea că va găsi pe toată lumea acasă. Când plouă, morarii nu pot aduna frunzele ca să le macine. Acestea sunt ude şi se transformă într-un soi de terci care n-are nimic în comun cu făina de calitate obţinută din frunze şi din care se fac pâinea albă şi aluaturile.

Nu era decât doamna Olmech în bucătărie. Tocmai curăţa cu un burete căruciorul pentru frunze. Era un cărucior cenuşiu, ca un cub pe roţile, cu o cuvertură pe deasupra şi o alta pe dedesubt pentru descărcarea stivelor de frunze în pivniţă.

Se opri în sfârşit din chiţăit.

— Dar… Ce înseamnă asta?… Ce faci acolo?

Tobie îşi şterse faţa cu mâna.

— Îmi pare rău că vă deranjez, doamnă Olmech. Am nevoie de ajutor.

— Eu… Soţul meu nu e acasă. Eu nu ştiu… Ce vrei, băiete?

— Dar fiul dumneavoastră? Nici el nu e acasă?

Doamna Olmech se dădu jos de pe scaun.

— Lex a plecat azi-dimineaţă, o să se întoarcă mâine. S-a dus jos după rezerve de ouă.

Tobie tresări.

— Jos?

— Lângă hotar…

— A…

— La familia Lee. Elisha Lee şi mama ei.

— A… zise iarăşi Tobie.

— Facem stocuri pentru iarnă. Coşenilele au ouat mult. Dar, ia zi, tu…

— Şi sunt sănătoase?

— Cine? Coşenilele?

— Elisha şi mama ei…

— Aşa cred. Nu ştiu.

Tobile lăsă să-i scape un oftat lung.

— Ce vrei tu, băiete? întrebă mama Olmech aplecându-se spre el.

Brusc Tobie simţi că-i vine s-o ia la sănătoasa şi să alerge spre Elisha. Rămase tăcut o clipă. Ochii i se îngreunară şi se clătină.

Femeia împinse scaunul spre el. Tobie rămase în picioare, agăţat de spătar. Oboseala începea să se facă dintr-odată simţită. Mama Olmech spuse:

— Credeam că eşti sus pe înălţimi. Se vorbeşte despre voi, cei din familia Lolness… Se spune că aţi avut necazuri.

— Am nevoie să mă odihnesc până mâine, îngăimă Tobie.

— O… Nu e practic pentru noi… Vezi tu, avem doar două paturi.

Dacă n-ar fi fost atât de istovit, Tobie şi-ar fi reamintit că patul lui Lex era liber şi că mama acestuia avea cu siguranţă alte motive de a nu-l primi, numai că el spuse:

— Nu vreau niciun pat… Vreau să mă lăsaţi să mă culc în pivniţa dumneavoastră…

— Dar…

— Vă rog… Fiţi bună. Sunt…

Scaunul tremură sub mâna lui.

— …ostenit…

Doamna Olmech împinse mai încolo căruciorul pentru frunze. Se văzu atunci ivindu-se o trapă amenajată în podea. Ea o deschise fără să zică nimic. Tobie se lăsă să alunece pe jumătate. Înainte de a dispărea, mai spuse:

— Trageţi la loc căruciorul deasupra trapei. Nu spuneţi nimănui că sunt aici. Vă implor.

Ea se uită la băiatul acela cu privire spălăcită, care îi şopti:

— Mulţumesc.

Trapa se închise la loc deasupra lui Tobie. Auzi căruciorul care era tras la locul lui. Un miros plăcut de făină îi gâdila nările. Se gândi la maică-sa şi la pâinea ei caldă. La feliile groase unse cu unt.

O fărâmă de timp mai apoi, Tobie dormea deja.

Când se deşteptă, habar n-avea cât era ceasul. I se păruse că

auzise în somn paşi şi frânturi de voci deasupra lui. Îşi amintea de un fel de mânie puternică. De parcă tatăl Olmech, la întoarcerea acasă, s-ar fi înfuriat împotriva nevestei lui… Însă Tobie puse toate astea pe seama unui vis urât, pentru că întreaga casă părea acum foarte liniştită.

Tobie îşi întinse membrele. În întuneric, trase spre el bocceaua pe care o adusese de la Seldor. Îmbucă totul cu mare poftă. Recunoscu produsele de calitate Asseldor, gustările acelea pe care i le dădeau odinioară când pleca la drum: colţunaşi crocanţi, chipsuri din purici de frunză, plăcintuţe care ar fi făcut să le dea lacrimi de emoţie până şi lăcustelor care serviseră la prepararea lor.

Tobie îşi aduse aminte că nu făcuse nicio făgăduială când fusese cât pe ce să cadă pradă păianjenului. Simţindu-se mai întărit după ce îşi terminase masa, îşi jură în sinea lui că va învăţa într-o bună zi să bucătărisească.

Auzi cum era tras pe rotile căruciorul. Trapa scârţâi şi se deschise. Tobie văzu iţindu-se capul domnului Olmech. Arbora un zâmbet larg, însoţindu-l cu o voce dulce:

— Te simţi bine, băiete? Lucelle mi-a explicat că vrei să le odihneşti aici. Stai cât vrei, băiete. Vrei să mănânci ceva?

— Mulţumesc, domnule. Am tot ce-mi trebuie.

— Bine, zise tatăl Olmech. Atunci, e în ordine.

Închise trapa, dar o deschise iar ca să mai adauge:

— Peste un ceas, o să plec împreună cu Lucelle să adunăm frunze, înainte să se facă noapte. Când ne întoarcem, o să-ţi dăm să mănânci ceva cald.

Închise trapa din nou. Căruciorul se întoarse la locul lui. Tobie rămase nemişcat în bezna pivniţei.

La mai puţin de un ceas mai târziu, cei doi Olmech îşi îmbrăcară hainele de lucru şi îşi puseră secerile la brâu. Traseră căruciorul, bătură uşor de trei ori peste trapă, iar Tobie răspunse cu glas îndepărtat.

— Ne întoarcem curând, spuse Olmech.

Şi ieşiră.

Doamna Olmech mergea înainte, soţul ei împingea căruciorul în urmă. La câţiva paşi de moară, o proeminenţă a scoarţei delimita

capătul grădiniţei.

Acolo aştepta o ceată de oameni.

Cei doi Olmech simţiră că li se înmoaie picioarele. Doamna Olmech se întoarse către soţul ei. Acesta înaintă spre ceată. Aveau toţi mantale şi pălării.

— Ei, cum stăm? întrebă unul din oameni.

Tatăl Olmech răspunse:

— Eu… Totul e cum v-am spus.

— Băiatul e în pivniţă, adăugă soţia lui.

Omul îşi frecă mâinile una de cealaltă. Nici măcar nu se uită la cei doi Olmech. Doamna Olmech făcu un pas zicând:

— Şi banii? Când o să ni-i daţi?

Un formidabil hohot de râs fu singurul răspuns la întrebarea ei, marcând parcă sfârşitul unei istorioare amuzante. Ceata ca un adevărat comando împresură casa.

Cei doi Olmech o luară din loc. Împingeau căruciorul, asudând din greu, cu chipul descompus…

— Ce-am făcut, Lucelle? Ce-am făcut?

Echipa de la Jo Mitch Arbor era alcătuită din cei mai destoinici bărbaţi.

Adică din cel mai răi. Crema ticăloşilor.

Cincisprezece oameni supraantrenaţi care luară moara cu asalt din toate părţile, la fel de uşori ca nişte dansatoare în rochiţe de balet, dar, spre deosebire de ele, zdravăn înarmaţi. Fiecare fereastră, fiecare uşă, fiecare ieşire era supravegheată. Un om stătea chiar atârnat de aripa oprită a morii.

Jo Mitch avea să fie mulţumit. Captura se anunţa faimoasă.

Într-o clipită, uşa fu smulsă cu aruncătorul de flăcări. Patru vlăjgani se repeziră pe dată înăuntru. Aveau arbalete pe umăr. O secundă mai târziu, erau în jurul trapei. Un al cincilea om veni s-o deschidă. Ceilalţi asigurau paza jur-împrejur.

Trapa sări dintr-o singură lovitură de bâtă. Cele patru arbalete se aţintiră spre gura întunecată a pivniţei. Niciun zgomot nu se auzea. Cu siguranţă Tobie adormise la loc. Comandoul nu avea altceva de făcut decât să-l culeagă.

Şeful sări primul. Ridică torţa şi descoperi imensa grămadă de făină care umplea cea mai mare parte a încăperii. Nu mai era nimic

altceva acolo.

Omul zâmbi. Prevăzuse totul. Puse câţiva oameni să coboare cu el. Începură să sondeze făina cu furca, pândind ţipătul de durere care le-ar fi semnalat prezenţa fugarului.

Stătură acolo o oră întreagă, schimbându-se unii pe alţii, tot scormonind prin făină în căutarea lui Tobie.

După un ceas, oamenii păreau cincisprezece statui de zăpadă. Tuşeau de zor. Aveau gura încleiată şi plămânii înfundaţi. Faina li se lipea de ochi, de limbă, de urechi. Se strecura prin toate orificiile.

Şeful părea mai puţin semeţ decât fusese la sosire. Cu capul ca tăvălit prin făină, tot strănuta peste torţă într-un colţ al pivniţei. Deodată, ridicându-şi ochii, descoperi câteva rânduri scrise cu cărbune pe perete. Înălţă flacăra. Erau patru rânduri dintr-un cântecel celebru printre vieţuitorii copacului.

„M-am dus ieri la moară Dup-o pâinişoară. Da n covată, iată, Şoareci albi, o ceată".

Stătu mult timp să contemple cuvintele scrise stângaci de către Tobie în bezna completă din pivniţă.

Fârtaţii i se alăturară, mai albi şi mai tăvăliţi prin făină decât şoarecii din cântecel. Citiră şi ei cuvintele, apoi îşi priviră şeful cum se strâmba ca un amărât de clovn, tropăind pe loc de furie.

Soţii Olmech, după câteva clipe de mers, îşi opriră căruciorul la cotitura unei crengi uscate. Se aşezară pe un nod de lemn. Ploaia din ajun lăsase băltoace pe sol.

— Am făcut ceva ce n-a fost bine, Lucelle.

— Am vândut un copil de doisprezece ani care voia să se ascundă la noi.

Doamna Olmech începu să plângă.

— Ce-o să-i spunem lui Lex? Nu ne-ar fi lăsat niciodată să facem aşa ceva…

— Doisprezece ani? întrebă un glas care venea parcă de nicăieri.

Tobie ieşi chiar atunci din cărucior. Uluiţi, cei doi Olmech alunecară în acelaşi moment pe jos. Capul lui Tobie, uşor pudrat cu făină, se iţea din trapa de sus a căruciorului. Repetă cuvintele:

— Doisprezece ani?

Scena semăna cu un spectacol de marionete, dar Tobie n-avea niciun chef să râdă. Se uita la cei doi morari cu o privire care ar fi făcut

să se spargă în bucăţi până şi lemnul cel mai tare.

Mânia lui începuse să sporească de vreo oră. De când tatăl Olmech spusese că se duceau să adune frunze. Auzi, să adune frunze! Într-o zi de ploaie! Aşadar îl luau pe Tobie drept un idiot? Că doar el pricepuse pe dată ce puneau ei la cale şi se strecurase în cărucior prin trapa de jos.

Tobie continua să-i macine din priviri pe bieţii morari.

— Înainte de toate, eu nu am doisprezece ani. Am treisprezece. Până şi nătărăii bătrâni precum crengile putrede trebuie să ştie să socotească. Apoi…

Tobie se gândi atunci că ceea ce îi aştepta pe soţii Olmech era de-ajuns şi prea de-ajuns ca pedeapsă. Nu mai era nevoie să mai facă el nimic. Mânia lui Jo Mitch le va fi singura plată. Tobie sări din cărucior.

— Adio.

Şi plecă. Se făcea noapte.

Toată încrederea pe care Tobie şi-o punea în oameni, toată speranţa care îi rămânea s-ar fi putut prăbuşi după cele petrecute la moară. Dar Tobie avea mereu în faţa lui lumina Elishei. Se hotărî aşadar să nu mai facă niciun ocol. Se va duce drept spre singura lui prietenă.

Mai înainte, se gândise el, va face popas la Onessa, în casa părinţilor lui, ca să revadă locul acela pe care n-ar fi trebuit să-l părăsească niciodată. Acum ştia că nu se mai putea opri.

Ajunse aproape de casa ei chiar în toiul nopţii. Se ghemui pe taluzul din scoarţă, puse degetul mare peste dinţi şi imită ţârâitul unui greiere. Nimic nu mişca în casă. Reîncepu de încă trei ori acelaşi sunet.

Probabil că Elisha dormea. Tobie nu îndrăzni să mai stăruie. Porni iarăşi spre un tufiş de muşchi, îl străbătu, ajunse pe o pantă de scoarţă zgrunţuroasă şi ieşi brusc cu faţa spre privelişte. Lacul se vedea sub strălucirea tăioasă a cornului lunii.

Tobie simţi că-l cuprinde o mare linişte; coborî iute panta. Paşii lui regăseau puncte familiare de sprijin. Era uşor ca pana, abia atingând cu piciorul lemnul lucitor.

Tobie se aşeză pe plajă.

Câteva frunze mari căzuseră pe lac şi alcătuiau insule paşnice. Cu cinci nopţi în urmă, Tobie se afla sus, într-o scorbură din scoarţă,

privind cerul. Acum, copacul se înveşmânta în culorile toamnei. O lumină roşiatică străbătea întunericul nopţii.

Marea lui cavalcadă se putea opri aici.

Îşi va aştepta părinţii pe marginea acestui lac. Ei vor sosi într-o bună zi, ducând nişte valijoare şi câte un palton sub braţ.

— Iată-ne…

A durat cam mult, dar s-a terminat, va spune mama pe sub voaleta pălăriei. Vezi tu, viaţa reîncepe.

Tobie îşi trăia visul ăsta, lungit în golfuleţul de pe malul lacului. Iar într-un cotlon al sufletului se agita, dinainte, vârtejul aventurilor care aveau să mai vină. Visul lui cel plăcut era din acest motiv cu atât mai atrăgător, se refugia în acest vis ca sub o plapumă din puf atunci când afară ninge.

Auzi atunci un sunet foarte straniu pentru o noapte de toamnă. Era un greiere. Ochii lui Tobie se făcură mari de tot. Aşteptase atât de mult clipa aceea. O umbră trecu între el şi lună.

— Visezi?

Elisha îşi însoţi întrebarea cu un râs ca de clopoţel care se ostogoli până la Tobie.

— Da, visez.

Fiecare secundă era la fel de plină şi de dulce ca un profiterol.

— Şi se termină cu bine visul tău? continuă Elisha.

Tobie răspunse firesc:

— Depinde de tine.

Partea a doua

16. Clandestin

Când cineva trage de pielea unei larve de muşte, aşa cum trage de o şosetă, pentru a face din ea un sac de dormit sau o seră de grădinărit, rămâne în urmă o materie albă şi lipicioasă.

Pleşuvii erau acoperiţi de cleiul ăsta greţos, pielea lor părea să fi stat prea mult la fiert.

Ţâşniră de sub poala pădurii scoţând urlete. Elisha se oprise din înotat şi îi privea: trei Pleşuvi care gesticulau azvârliră peste ea un năvod cu ochiuri mari. Traseră apoi năvodul pe plajă.

Tobie voi să se năpustească spre ei, dar picioarele îi rămâneau

înţepenite pe creangă. Tremura ca frunza. Când voia să ţipe, glasul lui nu mai scotea decât un sunet mic cu neputinţă să fie auzit.

Elisha nu mai mişca în năvod. Se lăsa în voia lor. Cu mâna îi făcea un mic semn de rămas-bun lui Tobie. Nu părea tristă.

Când Tobie izbuti în sfârşit să se smulgă de pe scoarţă, scoase un strigăt puternic şi se trezi. Noaptea era tăcută. Tobie îşi trase peste el învelitoarea.

Visul acela urât îl lăsase îngheţat, ud de o sudoare care semăna cu promoroaca.

De o lună întreagă, Tobie dormea într-o cavitate a falezei de scoarţă, de cealaltă parte a lacului. Grota era destul de largă şi înaltă, dar deschizătura n-ar fi lăsat să treacă nici măcar un picior de muscă.

Elisha îl instalase acolo încă din prima noapte.

Descoperind caverna aceea după ce se căţărase pe faleză, Tobie protestase. Visa la minunatele clătite pregătite de mama Elishei, la saltelele adânci din casa plină de culori. Dar Elisha izbutise să-l convingă de faptul că nu trebuia să dezvăluie nimănui prezenţa lui acolo, nici măcar Ishei Lee, mama Elishei.

Făcuse bine că stăruise, căci, încă de dimineaţă, o patrulă a lui Jo Mitch veni să bată la uşa familiei Lee.

Elisha se duse să deschidă. Mama ei era ocupată cu îngrijirea coşenilelor. Auzind bătăile din uşă, Elisha îşi trăsese o cămaşă de noapte peste haine şi îşi ciufulise părul ca să pară o persoană care abia atunci s-a trezit din somn. Erau doar doi oameni la uşă. Ceilalţi probabil că aşteptau mai sus.

— Bună ziua, spuse ea.

Elisha se strădui să caşte cât mai convingător. Cei doi tipi se uitau la ea. Avea doisprezece ani şi jumătate, dar părea cam fără vârstă. Ţinuta ei îi făcu pe cei doi vizitatori să se dea cu un pas înapoi. Aveau oare în faţa lor un copil sau o femeie tânără în ţinută intimă?

Neştiind pe ce ton să i se adreseze, tăceau. Nu erau totuşi nişte domni, aşa că îşi redobândiră iute reflexele primare.

— Trebuie să facem percheziţie!

Elisha zâmbi.

— Am reuşit să învăţ până şi o ploşniţă să spună bună ziua, aşa că ar trebui să am succes şi cu două libărci… Bună ziua, repetă ea.

Libărcile cu pricina erau extrem de surprinse. În mod normal, ar

fi dat de pământ cu fiinţa aia cât un purice, izbind-o de uşă, dar Elisha era Elisha, şi nu le dădea deloc poftă s-o izbească.

Mai degrabă ea era cea care îi strivea cu privirea ochilor ei mari şi oblici care se răsuceau ca nişte lasouri. Mai făcură un pas înapoi. Unul din cei doi îngăimă:

— Bună… ziua.

— Trebuie să facem percheziţie! repetă celălalt ca un idiot.

Elisha se uită la el cu multă milă. Apoi i se adresă celui dintâi:

— Domnule-caredaţi-bună-ziua, dumneavoastră puteţi intra, dar vă cer să vă lăsaţi animalul de companie la uşă.

Cel care dăduse bună ziua îşi văzu colegul făcându-se roşu ca racul. Intră în casă. Elisha trânti uşa în urma lui. Vizitatorul nepoliticos rămase afară, năuc.

Elisha se aşeză pe jos, lângă foc. Omul, descoperind interiorul, înţelese că scotoceala casei se va face iute. Dădu la o parte despărţiturile colorate care ţineau loc de pereţi, ridică vreo câteva saltele şi se întoarse spre Elisha.

— Eu… mulţumesc, don'şoară. Am cercetat…

Descoperea bucuria de a fi politicos… Dacă începi să te dedai la politeţuri, apoi nu mai isprăveşti:

— Am marea… bucurie de a vă mulţumi… de primirea dumneavoastră… dacă îmi pot îngădui să mă exprim în acest mod.

Elisha îşi muşcă buzele ca să nu se strâmbe de râs. Împingând un tăciune la loc în foc, izbuti să zică:

— Îngăduiţi-vă, dragul meu Cartof…

Ăsta era un cuvânt pe care-l folosea maică-sa, „cartof", ea nici măcar nu ştia ce vrea să zică. Omul păru măgulit. Tot făcea plecăciuni.

— Să avem iertare că v-am trezit, don'şoară. N-o să vă mai oportunăm cu altă percheziţie inoportună…

Se îndepărta mergând de-a-ndărătelea. Elisha îşi ascundea lacrimile de cât râsese. Numai că omul nu contenea tot adăugând:

— Sunt umilul dumneavoastră Cartof… Cartoful dumneavoastră devotat, don'şoară…

Ieşi în cele din urmă şi închise încetişor uşa în urma lui.

Elisha dădu fuga spre uşă şi îşi lipi urechea de ea. Îl auzi pe tip strigându-i camaradului său:

— Ei! Acum mai faci pe ţanţoşul, prost-crescutule? Nu pe tine are să te strige de acum Cartofule o doamnă care se dă jos din pat!

— Păi…
— Niciun păi…
— Iertare…
— Cui zici tu „iertare”? Se zice: iertare, Cartofule.
— De acord, Cartofule. Iertare, Cartofule.

Când Elisha îi povesti despre vizita asta lui Tobie, grota răsună îndelung de râsetele lor. Se distrară pe cinste tot zicându-şi unul altuia „Sunt umilul dumneavoastră Cartof” şi făcând plecăciuni până la pământ.

Viaţa Elishei începu aşadar să se împartă între momentele petrecute la ea acasă şi cele petrecute alături de Tobie. Îşi luă obiceiul să-i spună de două-trei ori pe zi mamei ei:

— Mă duc la lac, să înot un pic… Mă întorc…

Cum muncea zdravăn în restul timpului, maică-sa o lăsa în pace.

Elisha lua iute în trecere un castronaş pe care-l ascundea într-o ocniţă din apropierea casei. Pitea acolo în mod discret resturi de mâncare de la fiecare masă. Din fericire, mama ei spusese într-o dimineaţă:

— Dacă înoţi atât de mult, trebuie să mănânci mai mult.

Şi pregătea porţii de fiecare dată mai mari.

Elisha îi ducea castronaşul lui Tobie. Acesta nu-şi pierduse pofta de mâncare. Schimbau câteva cuvinte. Ea îi dădea uneori veşti din ţinut:

— Ştii că moara familiei Olmech a fost distrusă.

Tobie nu-i povestise Elishei de trecerea lui prin locuinţa familiei Olmech, pentru a nu-i copleşi pe bieţii oameni dându-le pe faţă trădarea. Elisha spunea mai departe:

— Lex e cel care a găsit moara devastată. Părinţii lui au dispărut. Se crede că au fost arestaţi de Jo Mitch. Lex a pornit în căutarea lor. Nici de la el nu mai e nicio veste.

Tobie asculta. Se gândea: „Bieţii oameni, şi-au pregătit nenorocirea ca pe un desert: o fărâmă de teamă, un pumn de minciuni, multă slăbiciune şi câteva grame de ambiţie. Iar acum, cel care va trebui să înghită toate astea va fi tocmai fiul lor”.

În câteva rânduri, Tobie văzuse grupuri de vânători dând ocol lacului, astfel că prefera să nu iasă decât noaptea.

Cobora atunci de pe faleză, în semiîntuneric. Mergea pe malul lacului, arunca pietricele care ricoşau ridicând o spumă de culoarea lunii. Făcea câteva tumbe pe plajă ca să-şi păstreze sprinteneala. Se juca de unul singur un soi de şotron, izbind într-un ghem din rumeguş. Uneori se întindea pe jos, petrecându-şi o parte din noapte sub cerul liber, în ciuda frigului tot mai pătrunzător.

Înaintea primei raze de soare a zilei, urca la loc să se pituleze în vizuină.

Din când în când, Elisha venea în toiul nopţii. Asta însemna că izbutise să iasă fără s-o trezească pe mama ei şi venea după el pe malul lacului.

Într-un astfel de moment, Tobie o întrebă despre Pleşuvi. De mai multe ori, ea ocoli întrebarea, prefăcându-se că auzise un zgomot în depărtare sau că zărise o umbră care înota spre ei. Dar Tobie stăruia şi până la urmă ea răspunse vag:

— Nu prea ştiu… Se spun multe lucruri. Nu trebuie să dai crezare la toate. Ei se află dedesubt, de cealaltă parte a hotarului…

Când făcuse scurta şi cumplita lui întoarcere pe Creste, Tobie descoperise importanţa pe care o căpătau acum Pleşuvii. Dacă Tobie auzise foarte puţin vorbindu-se despre ei în îndepărtata lui copilărie, subiectul Pleşuvilor era acum la modă pentru toată lumea. După spusele lui Mano Asseldor, fusese scoasă la iveală afacerea legată de tatăl lui Leo Blue, faimosul El Blue, aventurierul ucis tocmai când trecea de marele hotar. Când acesta murise – Leo avea pe atunci doi ani – nu fusese găsită nicio explicaţie, dar acum era sigur, Pleşuvii erau vinovaţi. Ei îl asasinaseră pe El Blue. Comitetele de vecinătate difuzau mesaje de alertă prin crainicii lor publici. Se temeau de infiltrări ale Pleşuvilor în copac. Pentru a nu rosti cuvântul „Pleşuv”, se spunea cu un aer misterios mai cu seamă „ameninţare”.

Tobie adăugă:

— Se povesteşte totuşi că…

— N-a văzut nimeni niciodată Pleşuvi!… Îl întrerupse Elisha.

— Dar tu?

— Ştii, continuă Elisha, când am dat nas în nas prima dată cu un cărăbuş, am urlat de spaimă. Am crezut că mor doar pentru că mi s-a spus că ăştia, cărăbuşii, au obiceiul să mănânce copii. Cărăbuşii fac gălăgie şi ne cam cronţăne crengile, dar nu-s în stare să facă rău nici unei muşte! Nu trebuie să dai mereu crezare la tot ce ţi se spune. De

pildă, dacă cineva te-ar fi făcut să crezi că eu eram un animal scârbos, n-am fi fost niciodată prieteni, iar tu ai fi spus peste tot că un animal scârbos locuieşte nu departe de lac.

— În ce priveşte cărăbuşii, spuse Tobie foarte serios, vreau să cred că nu sunt aşa de răi… Poate că nici Pleşuvii… Dar o Elisha, zău că nu mi-ar plăcea să întâlnesc!

Elisha, prefăcându-se furioasă, îi sări în cârcă, îl făcu să se răstoarne peste scoarţă şi se aşeză călare peste pieptul lui, imobilizându-i ambele braţe. Era neaşteptat de puternică. Tobie ceru îndurare râzând. Părul Elishei îl gâdila pe gât. Ea îi dădu drumul şi se lăsă să alunece alături de el.

Rămaseră culcaţi pe scoarţă, unul lângă celălalt. Se simţeau în siguranţă, la fel ca odinioară, când se pierdeau în câte un cuib părăsit de albine, devenit pentru ei un castel din basme. Alergau pe atunci prin coridoarele aurite, ajungeau în nişte capele unde încă mai atârnau stalactite de miere. Cuibul acela era locul preferat al Elishei. Părăsit de roiul de albine ucigaşe, infernul devenea paradis, la fel ca malurile lacului în absenţa hăituitorilor lui Tobie.

Ascultară clipocitul valurilor, vântul care mişca crengile desfrunzite. Lacul înghiţise până şi cele din urmă frunze. Nu se mai vedea spatele rotund al puricilor de apă care dormeau la suprafaţă, vara.

Adormiră. Elisha stătea făcută ghem. Doar braţul îi ieşea de sub pelerină şi strivea uşor umărul lui Tobie.

Dar Tobie nu s-ar fi plâns niciodată de acea plăcută durere.

Noiembrie trecu în acelaşi mod, cu aproape prea puţine griji ca lucrurile să fie cu adevărat liniştitoare, cu o căldură blândă care te făcea să uiţi de iarna atât de apropiată şi te împiedica să te pregăteşti devenirea ei. Aşadar, iarna căzu dintr-odată, într-o noapte, iar povestea ar fi trebuit să se oprească aici.

Ar fi avut un sfârşit frumos, care ar fi sunat cam aşa: „Iarna îl prinse pe Tobie şi nu s-a mai auzit niciodată despre el”.

Dar, din moment ce amănuntele sunt cele care fac întotdeauna ca poveştile să se schimbe brusc, s-a nimerit un astfel de amănunt care a schimbat cursul poveştii lui Tobie.

Acest „amănunt” avea totuşi opt centimetri lungime şi zece lăţime. Acest „amănunt” fugea de obicei cu optzeci de kilometri pe oră,

cu viteză de croazieră. Într-un vechi studiu al lui Sim Lolness, era dovedit că acest „amănunt" putea face legătura între copac şi lună în şase luni, şaisprezece zile şi patru ore.

Acest „amănunt" căzu ţeapăn în faţa Ishei Lee, în prima zi de decembrie.

Era o libelulă albastră.

Avea în gură un ţânţar încă vioi, pe care încercase să-l ucidă în plin zbor. Libelula murise imediat apoi, de moarte bună, aşa cum mor majoritatea libelulelor când cad primele geruri.

Isha Lee rămase cu gura căscată. Enorma carlingă zăcea în faţa ei. Nici măcar nu văzu ţânţarul extrăgându-se din colţii animalului şi plecând pe şapte cărări într-un bâzâit şovăielnic. Isha nu se gândea nici la soarta tragică a acelei libelule moarte în plină luptă, ca o bătrână doamnă certăreaţă care nu se sinchiseşte că a venit vârsta pensionării.

Isha se gândea la altceva.

Se gândea la iarna care venise. Şi la faptul că o iarnă care seceră, încă de la primul crivăţ, la viteza de optzeci pe oră, insecta cea mai rapidă din copac avea să fie o iarnă necruţătoare.

Mama Elishei lăsă pe loc rămăşiţele insectei uriaşe şi se întoarse în casă. Luă un sac mare din pânză şi goli în el jumătate din cămara ei cu alimente. Isha dădu apoi fuga spre Kim şi Lorca, cele două noi coşenile. Era a patra generaţie de pensionare de la sosirea familiei Lolness în regiune, cu cinci ani în urmă. Alături de ele, o colibă adăpostea ultimele ouă de sezon. Vârî în sac jumătate din ouă şi porni spre pădurea de muşchi, luând-o pe drumul care duce către lac.

Mergea cu pas hotărât, ducându-şi povara pe umăr, înaintând cu vântul îngheţat în faţă, vântul care pusese stăpânire pe copac. Când ajunse la locul de unde se putea admira panorama, îşi surprinse fata care tocmai se întorcea.

Elisha se opri din elan şi scrută chipul maică-sii. Parcă ar fi fost două imagini un pic tulburi ale aceleiaşi persoane. Isha şi Elisha.

— Ei, Elisha, ai fost la înot? spuse maică-sa.

— Da, mămico.

— Nu ţi-a fost frig?

— Nu, mămico.

— Eşti sigură?

— Da…

Isha făcu un gest spre lac. Elisha se întoarse.

Suprafaţa apei era cu totul sub gheaţă.

— Ei? Nu te doare când plonjezi?

Obrajii Elishei se făcură trandafirii. Îşi muşcă buzele.

— Nu m-am scăldat, mămico.

— Dar ieri?

— Nici ieri, mămico… Nici toată luna care a trecut…

— Da' el unde e?

— Cine?

Isha nu era furioasă, dar nerăbdarea începea s-o cuprindă.

— Repede! Unde e?

Vântul rece se înteţea, iar curând avea să se facă noapte. Elisha se uită la maică-sa tremurând.

— E sus, mămico.

Isha Lee trecu pe dinaintea ei, coborî panta în goană şi începu să urce pe partea cealaltă. Elisha se ţinea greu după mama ei, care căra totuşi un sac mare.

Tobie tocmai făcea desene pe pereţii grotei. Zugrăvea cu o bucată de mucegai roşcat aşa cum poţi găsi pe malul lacului la sfârşitul toamnei. Desena o floare. O orhidee.

Se povesteşte că, demult tare, o floare crescuse pe copac. O orhidee venită de niciunde, care prinsese rădăcină pe o creangă de sus de pe înălţimi. Se uscase într-o zi de 1 decembrie, cu mult înainte de naşterea lui Tobie, a părinţilor lui şi a părinţilor lui.

De atunci, la 1 decembrie se celebra sărbătoarea florilor. O mulţime de vieţuitoare se îngrămădeau pe creanga cu orhideea. Nu fusese înălţat vreun monument sau vreo statuie în locul unde crescuse floarea. Pur şi simplu fusese lăsată să se usuce floarea, care continua să se schimbe după cum băteau vânturile sau ploile, stafidindu-se aidoma unei fiinţe încă vii.

Dar când Tobie se întorsese pe înălţimi, floarea uscată fusese tăiată. Un cartier cu marca Jo Mitch Arbor înflorea în locul ei.

Tobie era aşadar ocupat să zugrăvească amintirea acelei orhidee, când cineva se ivi în spatele lui.

— Elisha! strigă el, mândru de opera lui. Priveşte!

Făcu o mişcare spre ea, dar nu era Elisha. Era doamna Lee, frumoasa Isha Lee, frântă de oboseală, care-şi lăsă sacul jos.

— Bună ziua, doamnă, spuse Tobie.

Elisha se ivi şi ea în urma maică-sii, gâfâind încă şi mai tare.

— Bun, de acum nu ne mai ţinem de glume… spuse Isha Lee.

— Aţi descoperit… constată Tobie.

— Da, am descoperit! Încă din prima zi! De fapt din noaptea în care am auzit greierul ţârâind în miez de toamnă şi când am văzut-o pe Elisha ieşind din casă ca o hoaţă…

— Şi n-aţi spus nimic?

— Singurul lucru pe care l-aş fi putut spune era că nu trebuie să fiu luată drept un păduche fără creier. În rest, n-aveam nimic de spus, nu trebuia decât să procedez ca şi când Tobie ar fi fost acolo, să-l pun la socoteală la masă şi s-o las pe Elisha să se ocupe de toate astea.

Elisha şi Tobie rămăseseră fără grai. Se crezuseră cei mai dibaci din lume, dar acum erau siliţi să recunoască faptul că nu doar norocul îi ajutase. Isha reluă:

— Acum, trebuie să fim atenţi. Dintr-un moment într-altul, grota poate deveni inaccesibilă. Dacă ninge, Tobie va fi blocat. O să-i găsim o ascunzătoare pentru iarnă. Mă gândesc la coliba coşenilelor. Trebuie s-o pregătim chiar din noaptea asta. Până atunci, Tobie, tu rămâi aici. Îţi las sacul ăsta. Ai cu ce să rezişti două săptămâni încheiate, dacă se întâmplă ceva.

Se îndreptă spre ieşire. În ultima clipă, se întoarse şi ridică ochii spre floare.

— Ce reprezintă, dragă Tobie?

„Dragă Tobie”. De săptămâni întregi, nimeni nu-i mai spusese aşa. Simţi o înţepătură la inimă când se gândi la părinţi.

— O floare, spuse el.

Isha făcu o scurtă pauză. Cuvântul acela părea s-o înduioşeze. Spuse:

— E frumos… Uitasem că aşa era. Şi totuşi, am crescut printre flori.

Ieşi. Tobie cugeta la fraza asta din urmă. Unde poate cineva creşte printre flori? Elisha mai rămase câteva clipe. Stătea cu ochii plecaţi şi făcea o mică strâmbătură de părere de rău.

— E o persoană bună mama ta, spuse Tobie.

— Mda, nu e rea, recunoscu Elisha cu voce slabă. Bine, acum, pe mâine.

Elisha ieşi din scorbură.

— Pe mâine, zise Tobie.

Când Tobie îşi scoase nasul prin deschizătură, a doua zi, nasul i se afundă în omăt. Degeaba săpă el toată ziua, că nu izbuti să schimbe nimic. Zăpada îl luase ostatec.

Era ziua de 2 decembrie. Dezgheţul începea în martie.

Patru luni.

Iar el nu avea rezerve de hrană pentru mai mult de două săptămâni.

Bun. Asta era situaţia.

17. Îngropat de viu

Pe Creste, o adiere de vânt sau o rază de soare sunt suficiente pentru a mătura zăpada. Dar pe Crengile-Joase, ea se agaţă precum o omidă mare şi albă şi nu se duce decât la venirea primăverii.

Tobie se simţi la început foarte furios.

Auzi, s-o termine el astfel! El, care scăpase de toată urâciunea lumii, să fie dat gata de inocenţa unui covor de nea. Izbea cu piciorul în uşa grea de gheaţă.

După câteva izbituri, îl dureau picioarele, iar uşa nu era nici măcar zgâriată. Căzu în genunchi. Crezu că speranţa îl părăsise. Nu simţea decât mânie şi amărăciune.

— Întoarce-te, Tobie. Întoarce-te…

Era tot ce putea repeta, dar continua să se golească de speranţă. Nu mai era deasupra lui decât cerul acela înstelat care-l ajutase întotdeauna să se ridice. Mai erau şi pereţii, şi tavanul rece al grotei. Patru luni cu numai un sac de provizii nu putea rezista. Avea să sfârşească precum o rămurică uscată şi până la urmă se va frânge. Tobie rămase inert o vreme. La urma urmei, nu era chiar atât de neplăcut să renunţi să te mai baţi.

Poate că nu s-ar mai fi ridicat niciodată dacă nu s-ar fi dus cu gândul la părinţi. Toată toamna îi aşteptase ca un băieţel aşezat cuminte pe scăunelul lui, la întâlnirea pentru copii pierduţi.

Deodată, avu o vedenie. Era vorba de o mică baracă la marginea unul câmp întins, abandonat de un bâlci. Hârtii vechi zăceau pe jos. Totul era pustiu. Pe baracă era o pancartă: biroul părinţilor pierduţi.

Iar înăuntru, când te uitai mai bine, îi puteai vedea prin geamul aburit, aşezaţi pe nişte scăunele fără spătar, pe Sim şi pe Maia Lolness. Păreau că aşteaptă de secole, eu mâinile puse pe genunchi.

Tobie înţelese că nu avea nimic de aşteptat: el era cel aşteptat.

Părinţii se bizuiau pe el.

Brusc, fără să se fi înălţat nici cu o miime de milimetru, simţi că era adult.

Se ridică încet, ca un om care a trecut printr-un miracol.

Da, situaţia era dramatică, dar măcar o ştia". A şti înseamnă a prevedea", spunea doamna Alnorell intendentului ei, domnul Peloux, ca să-l facă să adune în lăzi o comoară tot mai mare.

Măcar o dată în viaţă, Tobie ascultă de sfatul bătrânei Radegonde. Căută să prevadă.

Mai întâi, se aşeză pe jos şi îşi scoase şosetele. Le puse la uscat lângă foc. Printr-o minune, mai era încă foc. Putea găsi lemn dacă săpa solul şi scotea aşchiile. Îi mai rămâneau şapte beţe de chibrit. Puse preţioasa cutie de-o parte. Din fericire, focul nu scotea fum. Probabil că existau în trunchi câteva crăpături greu de bănuit, care lăsau să iasă fumul şi să intre aerul. Tobie putea respira cu uşurinţă.

Aerul, căldura, lumina… Nu-i mai lipsea decât un pic de hrană.

Îşi goli sacul, aliment cu aliment. Erau mai mult de o sută.

Tobie număra zilele care îl despărţeau de 1 aprilie. O sută douăzeci. Trebuia aşadar să mănânce un produs pe zi, vreme de patru luni. Un ou, un biscuit, o bucăţică de slănină uscată sau una de lichen…

Tobie făcu o strâmbătură. Îşi dădea seama că era aproape cât trebuia. Aproape cât trebuia? Să vorbim mai degrabă de o jale profundă: era moartea sigură în suferinţe îngrozitoare.

A hrăni un copil de treisprezece ani cu un ou pe zi e mai rău decât să dai o minge de lemn scobit unei echipe de unsprezece gărgăriţe pentru o partidă de marondă. Astea încep prin a înghiţi mingea, iar arbitrul poate începe să-şi facă griji pentru coapsele lui.

Tobie stătu o clipă să se uite cum i se usucă şosetele lângă foc. Văzu pe perete orhideea care dansa odată cu flăcările. Privirea îi alunecă în jos spre grămăjoara de mucegai roşcat pe care o adunase. Se încruntă, se sculă şi se apropie de grămăjoară.

Grămăjoara îşi dublase volumul.

În ajun, desenase un cerc cu cărbune pe sol. Asta era paleta lui, pe care întinsese culoarea improvizată. Iată că acum mucegaiul punea

stăpânire pe toate în jur. Mai precis, se dublase.

Tobie vârî un deget în mucegai. Îl privi cu dezgust. Materia era un fel de pulbere cam grasă. Nu pierdu nicio secundă şi vârî degetul în gură. Mestecă îndelung şi fu nevoit să recunoască faptul că nu era chiar aşa de rău. Avea un gust de ciupercă strivită. Mai luă cam două degete din mucegai, apoi luă cât putu mai mult pe degetul mare şi se întoarse lângă foc.

Tobie avea motive să fie mândru. Aidoma tuturor organismelor vii, mucegaiul se dezvolta necontenit, avea deci o rezervă nelimitată de hrană proaspătă (dacă se poate spune că un mucegai e proaspăt). Împreună cu o bucăţică de carne sau un ou, apa din zăpadă topită, asta însemna o masă adevărată pentru fiecare zi.

Se poticni la cuvântul „zi". Ce înseamnă o zi când eşti închis într-o cavernă în beznă? Cum poţi şti cât e ceasul fără soare? Bunica lui avea un orologiu care suna orele. Mai erau doar două sau poate trei orologii în întreg copacul. Ceilalţi locuitori se bizuiau pe soare sau pe felul cum se schimba lumina. Dar cum putea cunoaşte ora aici, în văgăuna asta? Oare mai era în caverna asta măcar un singur element care să fie atins de timp? Cugetă îndelung.

Tobie îşi duse degetul în direcţia pântecelui. Găsise.

Stomacul lui avea precizia unui ceasornic.

Când îi era foame, stomacul lui scotea nişte sunete la fel de puternice ca gongul unei pendule. Aşadar se gândi mai întâi că avea să-şi organizeze timpul după ritmul micilor lui goluri pricinuite de foame. Părea perfect. Un gol în stomac, două goluri în stomac, trei goluri… Din fericire, nu se opri aici.

Tobie avea cum să reziste celor o sută douăzeci de zile, dar nu şi celor o sută douăzeci de mici goluri în stomac. Dacă micile goluri din stomac durau câte douăsprezece ore, avea să-şi termine rezervele în februarie, înainte de lăsata Secului. Iar postul mare va începe atunci în mod dur, cu un regim sută la sută mucegai până în aprilie. Scăpase la ţanc. Nu, nu trebuia să dea ascultare doar stomacului.

Continuă aşadar să cugete.

Trebuia neapărat să ştie câte e ceasul. Oare ce anume din văgăuna asta se schimba odată cu timpul?

Privirea i se întoarse la mucegai. Zâmbi larg. Mucegaiul urma nu numai să-l hrănească, ci să-i slujească şi de orologiu.

Tobie desenă un al doilea cerc în jurul celui pe care-l făcuse în

ajun. În douăzeci şi patru de ore, pulberea roşcată ajunsese de la un cerc la altul. N-avea decât să scoată ce era în afara micului cerc. Când mucegaiul va ajunge la al doilea cerc, vor fi trecut alte douăzeci şi patru de ore, iar el îşi va putea mânca al doilea prânz. Cu pulberea pe care o va scoate în fiecare zi, va avea suficient cât să se hrănească.

Aşa începu iarna lui Tobie. Cu aer, apă, căldură, lumină, hrană şi conştiinţa timpului. Iată cele ce trebuiau să ajungă pentru cele patru luni. Trăi aşadar câteva zile cuprins de o mare excitaţie. Era salvat. Avea să trăiască. Avea să vadă din nou lumina zilei.

Dar când sărbători cea de-a treia zi, cu o chiflă tare, o farfurie de mucegai şi socoti că-i mai rămâneau încă o sută şaptesprezece ca să reziste, pricepu că nu se trăieşte doar cu aer, apă, căldură, lumină, hrană şi conştiinţa timpului.

Atunci, de ce se plângea el oare? Cu ce anume se mai trăieşte în plus?

Se trăieşte cu prezenţa celorlalţi.

Asta era concluzia lui.

Se trăieşte şi din prezenţa celorlalţi.

Aşa trecură următoarele două zile: Tobie căută o prezenţă. Dar nu exista nici măcar cea mai mică urmă de rămăşiţă de prezenţă în grota aceea. Nicio insectă amuzantă pe care s-o fugărească în jurul focului. La un moment dat, nimeri iarăşi peste mucegai. Trase nădejde un timp să facă din el un alter ego, căci mucegaiul era la fel de viu ca el însuşi. Creştea la fel ca el. Poate că avea chiar şi un suflet undeva în grămăjoara aceea.

Dar după ce vorbi câteva ceasuri cu el, pe tonul cald al unui vechi prieten, îşi zise că, dacă o ţinea tot aşa, avea să se sfârşească în cel mult o săptămână. Strigă în grotă:

— Tobie! Termină odată cu vorbitul cu grămada de mucegai! Tobie!

Vocea i se prelungi într-un lung ecou. Se simţea mai bine. Avea totuşi să-i ceară rapid scuze mucegaiului, explicându-i că n-avea nimic împotriva lui, că el îi făcea un mare bine, dar că nu-i va mai vorbi.

Tobie scobi un pic lemnul, scoase câteva aşchii ca să aţâţe focul şi se duse să stea jos.

Începu atunci să se gândească la Pol Colleen.

Pol Colleen era un bătrân ţicnit. Aşa îl descriau oamenii, când de fapt el nu era nici bătrân, nici ţicnit. Există astfel de cuvinte care nu

înseamnă nimic: cei „săraci cu duhul”, dimpotrivă, au adesea minți tare complicate; cei numiți „mari șmecheri” pot fi foarte bine slabi și idioți.

Pol Colleen nu avea decât o singură originalitate adevărată: trăia singur. Minunat de singur. Locuia pe o ramură la capătul extrem al Crengilor – Joase, spre răsărit. Obișnuia să bea picăturile de rouă, iar de mâncat, mânca larvele unei mici colonii de musculițe instalate în apropierea casei lui. Tobie fusese o singură dată până la el acasă. Colleen îi zâmbise peste umăr fără să-i reproșeze că stă acolo fără să scoată o vorbă. Tobie îl privise cum trăia. Părea fericit.

Se așeza la un birouaș și scria. Nu se oprea din scris. O dată pe an, se ducea după hârtie la cei din familia Asseldor, care erau mulțumiți să i-o ofere. Își fabrica singur cerneala albă strivind larve tinere. Hârtia era de culoare gri-închis. Rezultatul era o stivă de manuscrise lungi care semănau cu cerurile de vară de după furtună.

Pol Colleen scria de dimineața până seara.

Într-o zi de primăvară, când scrisul și hârtia fură interzise, Pol Colleen se făcu nevăzut.

Tobie contemplă floarea zugrăvită pe perete.

Avea nevoie de o operă. Ca Pol Colleen.

Pe lângă aer, apă și tot restul, îi mai trebuia și o operă. Pregăti o nouă paletă într-un colț al grotei, puse pe ea un pumn de mucegai luat din rezerva pentru cină. Din ziua aceea începând, Tobie se dedică operei lui.

Pe pereții grotei, începu să zugrăvească lumea pe care o cunoștea.

Zugrăvi tabloul copacului.

Lucrarea se construia ca un imens vitraliu în formă de floare în jurul orhideei. Erau zeci de scene, de peisaje, de portrete, care se îmbinau sau se suprapuneau. Nu era o adevărată geografie, ca pe o hartă, ci geografia imaginară a lui Tobie. Când zugrăvea copacul, Tobie se zugrăvea pe sine, în marele vitraliu al amintirilor.

Dacă te apropiai, vedeai personaje cunoscute sau necunoscute, insecte reale sau visate. Îi puteai recunoaște pe micul Nils și pe tatăl lui, îi vedeai pe Sim, pe Maia, pe toți ceilalți, Rolok călare pe un melc fără cochilie, surorile Asseldor ieșind îmbrăcate în rochii albe, venind dinspre Iazul Doamnelor. Puteai vedea sala mare a Sfatului, forfotind precum un crater, plină de gărgărițe purtând cravată. Se mai vedeau acolo păduri, crengi luminoase și întunecate, mai erau și cei doi,

Pilitorul şi Torn, în chip de îngrijitori de larve, iar larva semăna în mod straniu cu Jo Mitch… Într-un colţ, un portret al lui Leo Blue îl înfăţişa cu două chipuri, unul zâmitor, iar celălalt strâmbându-se. Mai sus se întindeau peisaje zugrăvite cu precizie, replica perfectă a fostei case a familiei Lolness, numită Coroana copacului, şi de asemenea grădina având în fundal mica creangă scorburoasă.

Zi după zi, tabloul se lăţi pe toţi pereţii, desenat cu roşul mucegaiului şi cu negrul cărbunelui. Când isprăvea un tablou, Tobie trecea pe deasupra flacăra torţei spre a fixa culorile şi pentru ca mucegaiul să nu facă să se întindă linia desenului.

Potrivit cu cele zugrăvite, au fost zile vesele şi zile triste. Nopţile, Tobie nu visa. Visele lui erau pe perete, la lumina focului.

A fost o scenă pe care Tobie o desenă cu lacrimi în ochi. Avu nevoie de mai multe zile ca s-o ducă la bun sfârşit. Se petrecea în micul salon extrem de curat al maestrului Clarac: Zef Clarac, notar sus pe Creste. Scena aceea o desenă cu mare precizie, fără să adauge şi fără să scoată nimic.

Scena asta îi hotărâse soarta lui Tobie. Dar, pentru a o înţelege, trebuie să ne întoarcem în sfârşit înapoi şi să dezvăluim totul în legătură cu blestemul familiei Lolness.

Totul.

La trei săptămâni de la mesajul Marelui Sfat pe care Rolok-Cap-Mic îl adusese în împrejurările care acum se cunosc, a sosit acasă la familia Lolness o altă scrisoare. A fost strecurată într-o dimineaţă pe sub uşă. Plicul era negru. Tobie o dădu tatălui său, ca pe un obiect delicat.

Sim Lolness o puse pe birou. Îşi chemă soţia. De când trăia în regiunea Crengilor – Joase, învăţase, de nevoie, să se slujească de propriile sale mâini. Devenise foarte îndemânatic. Aşadar, tocmai îşi meşterise o nouă pereche de ochelari, cu sticle din aripă de muscă recompusă. O muncă îndelungată pe care fusese nevoit s-o facă după ce îşi spărsese ochelarii aşezându-se peste ei.

Această nouă pereche de ochelari nu era uscată, lucra deocamdată cu o lupă mare care îi obosea ochii. O rugă aşadar pe Maia să deschidă plicul şi să citească scrisoarea.

Când avu scrisoarea sub ochi, mama lui Tobie rămase tăcută, apoi izbucni în lacrimi.

Sim şi Tobie fură tare neliniştiţi. Oare ce nouă dramă mai putea să-i lovească? Fiecare îşi închipui cea mai rea dintre catastrofe. Cum Maia nu izbutea să citească scrisoarea cu voce tare, Sim i-o dădu fiului. Dintr-o singură ochire, Tobie se pomeni cu totul liniştit. Scrisoarea nu conţinea absolut nimic grav. O lăsă să cadă cu uşurare.

Profesorul începea să clocotească în faţa acestor maimuţăreli. Porunci:

— Ci-ţi-ţi-mi-scri-soarea!

Tobie îi rezumă pe dată vestea: murise bunica Alnorell. Radegonde nu mai era.

Sim Lolness scoase un suspin de uşurare. Uf… Doar asta era. Puse un sărut pe fruntea Maiei, de parcă aceasta şi-ar fi pierdut un degetar, şi ieşi în grădină.

Tobie veni să se aşeze lângă Maia. Se simţea stângaci. Simţea nevoia să spună ceva, dar nu ştia ce.

Ar fi putut spune o frază cam în genul ăsta: „nu e ceva grav, era bătrână" sau poate: „nu-ţi face sânge rău, era proastă"… Din fericire, ştiu să se abţină. Rămase mult timp tăcut alături de mama sa.

În ziua aceea, Tobie înţelese, privind-o pe Maia, că atunci când plângi după cineva, plângi şi după ceea ce persoana respectivă nu ţi-a dăruit.

Maia plângea după mama pe care n-o avusese.

De acum încolo, era lucru sigur: nicio mamă ideală nu avea să mai apară în viaţa ei.

De asta plângea.

Ca şi cum am păstra până la capăt speranţa într-un gest sau cuvânt care ar drege totul. Ca şi cum moartea ar ucide acel gest care n-a fost făcut sau acel cuvânt care n-a fost niciodată rostit.

Tobie se gândi că acesta era ultimul efect al răutăţii bunicii lui, ceva de genul: „Când sunt prezentă, te amărăsc, iar când dispar, aşijderea!"

Asta s-ar putea numi dublul efect Radegonde: până şi moartă, tot face rău.

A doua zi, Maia îşi pregăti valiza.

18. Drăguţul de Zef

— Nici nu se pune problema!

Profesorul nu glumea.

— Să pleci de una singură spre înălţimi! Să străbaţi copacul îmbrăcată în fustiţă, cu şalul tău mare pe umeri şi cu valiza în mână! mai bine te anin de o creangă, în mijlocul unui furnicar şi te ung cu miere! Nu şi nu şi iarăşi nu!

Maia Lolness era o femeie blândă, respectuoasă cu soţul ei, pe cât de atentă, pe atât de tandră, dar nu trebuia exagerat. Cu dosul mâinii, aruncă cât colo o călimară, răsturnă biroul lui Sim şi spuse calmă:

— De când iei tu hotărâri în numele soţiei tale, profesore? Fac exact ce vreau.

Trezit de zgomot, Tobie, în pijama, îşi făcu apariţia în încăpere.

— Am trântit biroul, spuse Sim ca să calmeze spiritele în faţa fiului său.

— Nu… Ţi l-am trântit eu peste picior, Sim dragule, puse Maia lucrurile la punct.

Tobie zâmbea, că doar cunoştea bine dubla personalitate a mamei lui. Până şi o pană de înger îţi poate scoate un ochi dacă n-o apuci cum trebuie. Dar, când dădu cu privirea de valiză, se schimbă la faţă.

— Tobie, eu plec, spuse Maia. Doar pentru două săptămâni. Am să petrec ceva vreme lângă mama mea care a murit, după care mă întorc. Ai grijă de tatăl tău…

— Ai grijă de fundul tău, spuse încetişor Sim soţiei lui.

Când ceva îl sâcâia, nu făcea dovadă de o fire mai frumoasă ca a ei. Mai adăugă:

— Iar tu, Tobie, ai grijă de casă. Plec cu maică-ta.

Maia nu putu spune nimic. Îl văzu pe Sim că-şi înghesuie câteva hârtii într-o boccea.

Un sfert de ceas mai târziu, erau amândoi în pragul uşii şi-i dădeau ultimele sfaturi lui Tobie.

— Fă apel la familia Asseldor dacă ai nevoie de ceva. O să trecem pe la ei ca să-i prevenim.

Tobie îşi îmbrăţişă părinţii. Maia era un pic emoţionată. În doisprezece ani şi jumătate, nu fusese despărţită mai mult de trei zile de fiul ei. Îi spuse câteva cuvinte, de genul „ai grijă să nu răceşti”, aşa, doar ca s-o facă pe mama grijulie, şi îi închise ultimul nasture de la

pijama.

Seara târziu, soţii Lolness ajunseră la ferma din Seldor.

Cunoşteau magicul simţ al primirii în casa familiei Asseldor, clar fură totuşi surprinşi să vadă două tacâmuri frumos rânduite pe masa cea mare. Ceilalţi cinaseră deja. Făceau muzică în încăperea alăturată. Mia Asseldor le încălzi supa. În acest timp, Sim şi Maia ciuliră urechea la concertul care se auzea. Împinseră uşa. Orchestra era completă, având la bile un solist de marcă: Tobie Lolness.

Sim şi Maia se priviră uluiţi.

După patru ceasuri de mers rapid, Tobie ajunsese la ora prânzului. Îşi petrecuse după-amiaza frământând pâinea împreună cu May şi Milo, tăind lemne şi pregătind libărci afumate. Libarca afumată, tăiată în felii subţiri, avea aproape gustul jambonului afumat de greiere, cu o mică nuanţă de aromă de anason.

Acum, Tobie era acolo, cântând la bile în faţa părinţilor lui rămaşi cu gura căscată.

Muzica se opri, iar Tobie exclamă în tăcerea care se lăsase:

— Vin şi eu cu voi!

Sim deschise gura ca să protesteze. Concertul reîncepu imediat, împiedicându-i pe soţii Lolness să mai zică ceva în chip de protest. Când muzica încetă, Maia şi Sim dormeau de mult. Tobie le mulţumi celor din familia Asseldor.

A doua zi, plecară toţi trei.

Urcară vreme de şapte zile.

Călătoria prin copac se dovedi anevoioasă.

Nu suferiră totuşi nici de pe urma oboselii, nici a ploii fade care uda acel început de septembrie. Dimpotrivă, mergeau cu vigoarea pe care o arăta bumerangul lui Leo Blue: cu cât porneşte mai iute, cu atât se va întoarce mai iute.

Toată durerea pe care o resimţeau în urcuşul acela înapoi spre Creste venea de la peisajele care defilau pe lângă ei.

Sim nu se înşelase. Copacul era într-o stare jalnică. Trecuseră cinci ani şi încă ceva pe deasupra de când nu mai văzuseră înălţimile, iar acum deja parcă nu le mai recunoşteau. Pădurea era pretutindeni marcată cu ţăruşi, măcinată ca un fagure, iar din fiecare scorbură ieşeau capete livide care se uitau la ei când treceau. Mai rămăseseră

desigur câteva frumoase perspective sălbatice nelocuite, dar satele pe care ei le cunoscuseră cândva erau acum toate asediate de cartierele muncitoreşti Jo Mitch Arbor, care transformau crengile în adevărate strecurători.

Frunzele erau rare, când toamna nici nu începuse. Faimoasa spărtură din stratul de frunze descoperită de profesorul Lolness nu era o fantezie a unui bătrân smintit.

Încălzirea, riscul de inundaţii în timpul verii, surparea scoarţei: asta era adevărata ameninţare. Tobie înţelegea în sfârşit obsesia tatălui său.

Seara, familia Lolness nu putea conta pe ospitalitatea nimănui. La precedenta lor călătorie, cu ani în urmă, fuseseră deja goniţi din refugiile şi şurile unde voiau să se adăpostească.

— Pe atunci înţelegeam, spunea Sim. Oamenii credeau în mod sincer că făcusem o greşeală. Astăzi, ei ne resping fără motiv, pur şi simplu pentru că nu ne cunosc. Pentru că nimeni nu mai deschide uşa nimănui.

Vedeau uneori trecând în depărtare convoaie de gărgăriţe care o făceau pe Maia să se înfioare. Se încrucişau de asemenea cu oameni cu pălării şi mantale, care ţineau în lesă furnici roşii având la gât câte o zgardă groasă cu ţinte. Cei trei Lolness îi lăsau să treacă întorcând capul. Călătoreau incognito.

Într-o noapte, poposiră pe o creangă ce se termina cu o fundătură şi îşi instalară acolo cortul din pânză. Ceva mai departe un om trăgea un pui de somn. Soarele nu se ridicase practic toată ziua. Aprinseră un foc şi îşi poftiră vecinul să vină să împartă cu ei nişte tartine prăjite.

— Eu n-am nimic să vă dau, spuse omul.

— Desigur, zise Maia, dar am fi mulţumiţi să îmbucaţi ceva împreună cu noi.

— N-am bani, asta nu ajută la nimic.

Cei trei Lolness nu înţelegeau ce voia el să spună.

— N-am bani, repeta omul, refuzând o tartină.

Sim Lolness se scotoci prin buzunar, îi dădu singura monedă pe care o avea şi îi mai servi pe deasupra şi tartina. Omul se uită îndelung la el, luă tartina şi moneda şi plecă în goană.

Avură parte de multe scene de soiul ăsta. Nu mai pricepeau

nimic din lumea aceea.

În a şasea zi, când se apropiau de ţintă, Sim, care îşi putuse lua noii săi ochelari, îi ceru Maiei să-i arate scrisoarea.

— Nici măcar n-am citit-o, cu toate istoriile voastre…

La drept vorbind, Sim era sâcâit de câteva zile de scrisoare. Nu cumva avea o legătură cu aceea trimisă de Marele Sfat care vorbea de Comitetele de vecinătate şi de Jo Mitch? se întrebase chiar dacă nu cumva putea fi vorba de o capcană împotriva familiei lui. Scoase scrisoarea din plic.

Semnătura îl linişti. Scrisoarea era semnată de maestrul Clarac, notar în regiunea Crestelor.

— Drăguţul de Zef… murmură el zâmbind larg.

Era cel mai vechi camarad al lui Sim. Se născuseră în aceeaşi zi şi crescuseră împreună. Cu El Blue formau un trio de nedespărţit. Zef Clarac era un elev leneş, un băiat ciudat, dar teribil de seducător, îşi meşterise un cartonaş pe care scria „scutit" şi pe care îl arăta tuturor profesorilor. Era scutit la toate materiile. Stătea astfel la joacă în curte, de dimineaţa până seara. Micul Sim, aplecat peste caiete, se uita la el de la fereastră. Cei doi prieteni nu se despărţiseră niciodată cu adevărat până ce Sim nu o întâlnise pe Maia. Din acea zi, Sim Lolness preferă să nu-l mai revadă pe tânărul Clarac.

Sim se temuse. Se temuse pentru Maia. Adevărul, Sim nu prea voia să şi-l mărturisească: Zef era pur şi simplu un mare seducător. Ar fi făcut pe oricine să cedeze. Ar fi făcut să roşească până şi o suprafaţă de polei. Sim, neliniştit, nu-i vorbise aşadar niciodată Maiei despre Zef Clarac.

Într-o zi, Zef îi trimisese un bileţel în care spunea că nu era supărat pe Sim că se distanţase de el.

„Şi eu, dacă aş avea un prieten ca mine, scria el, nu i-aş prezenta-o pe soţia mea".

Sim, nu prea mândru de atitudinea lui, se ţinea totuşi la curent cu etapele vieţii prietenului său.

Zef Clarac devenise notar dintr-o eroare. O poveste prostească, pornind de la o pancartă prost gravată de un meşter. Comandase o placă pe care să fie scris „ştergeţi-vă picioarele" şi primise o placă pe care scria „notar" şi pe care o agăţase deasupra uşii. Era mai scurt, dar la fel de eficace pentru a păstra o casă curată.

Prietenii îl numiră la început maestrul Clarac în glumă, dar

câţiva trecători veniră să-i bată la uşă. Le răspunse politicos. Şi cum trecătorii erau mai degrabă trecătoare, deveni un notar reputat în tot copacul.

Pe 15 septembrie, la ora opt dimineaţa, Maia, Sim şi Tobie Lolness încercau să desluşească o casă printre zăbrelele porţii. Erau sus pe Creste, iar casa se numea Coroana copacului.

Ajunseseră.

Dădură ocol grilajului. Totul era închis.

Maia remarcă pe un cârlig, lângă poartă, forma moale a bascuţei lui Sim, care nu-şi schimbase locul în aproape şase ani. Şi-l aminti pe tânărul Sim care apăruse într-o seară la cursul de împletit, cu ochelarii lui cei groşi şi cu bascuţa pe cap.

Se duseră apoi la întâlnirea pe care le-o dăduse Clarac, în seara de iarnă din fundul parcului bunicii Alnorell. Sera se găsea la capătul unei crengi, destul de departe de casă. Obloanele care se strângeau ca un acordeon erau închise, dar uşa cea mare era deschisă. Luminată doar de lumina care intra prin uşă, sera semăna cu un teatru complet gol. Nu mai creştea nimic în sera aceea de foarte mult timp. Câteva ghivece goale zăceau prin colţuri. Un praf fin de frunze acoperea solul.

Aşezată pe o capră de lemn, trona o cutie lungă închisă cu două lacăte. Până şi sicriul doamnei Alnorell semăna cu un seif.

Auziră paşi răsunând în fundul coridorului. Sim recunoscu paşii mărunţi ai lui Zef Clarac. Profesorul se înfioră. Îşi privea soţia. Avea ea să reziste? Zef îşi făcu apariţia în raza luminii.

Fizic, nu te puteai gândi la aşa ceva.

Orice femeie nu prea dusă cu pluta ar fi preferat mai curând să valseze în braţele unui gândac de bucătărie decât să-i strângă mâna lui Zef Clarac. Semăna cu… cu nimic precis… Eventual cu o bucată de brânză mucegăită, fără partea ei tonică.

Zef era de o urâţenie rară. De foarte înalt nivel. Dacă ar fi existat concursuri de urâţenie, Zef s-ar fi prăbuşit sub medalii.

Tobie, căruia Sim îi povestise istoria cu cartonaşul „scutit”, îşi spuse că Zef ar fi trebuit să fie scutit să se nască, să trăiască… scutit pur şi simplu. Era desigur o foarte mare suferinţă pentru el, încă din îndepărtata-i copilărie, să fie nevoit să li se arate celorlalţi sau să meargă în public.

Maia tocmai voia să-şi întoarcă cu discreţie privirea ca să nu se

îmbolnăvească, dar Zef Clarac spuse două cuvinte deschizându-le braţele:

— Vă aşteptam.

Şi iată că ciuperca cu aspect de descompunere se transformă în prinţ fermecat. Când se însufleţea, Zef devenea un semizeu, se degajau din omul acela toată căldura, generozitatea, vioiciunea pe care putem visa să le întâlnim în firea cuiva. Adaugă cu un zâmbet strălucitor:

— E o bucurie să vă cunosc, doamnă.

Maia se duse spre acele braţe deschise şi se cuibări la adăpostul lor. Ar fi stat acolo mult şi bine dacă soţul ei nu l-ar fi îmbrăţişat din toată inima pe Zef.

— Bătrâne Zef!

Maia se pomeni data la o parte ca o minusculă insectă pe care un bobârnac o aruncă afară dintr-o grădină de zarzavat. Tobie veni la rândul lui să-i strângă mâna lui Zef. Privirea pe care maestrul Clarac o lăsă să zăbovească asupra lui era vie şi atentă. Tobie avu impresia că în clipa aceea era fiinţa care conta cel mai mult pe lume pentru acel necunoscut.

Sim se vârî iarăşi între ei. Deja regreta că venise.

Din fericire, Tobie şi cu mama lui îşi amintiră de prezenţa bunicii, înaintând în seră, se duseră să se reculeagă în jurul sicriului.

Maia se gândea la tatăl ei.

Tobie se gândea la Maia.

Sim se gândea să plece înapoi.

Zef îngăimă:

— Există momente de genul ăsta…

Această consternantă banalitate era spusă cu o asemenea intensitate, încât căpăta parcă un fin înveliş din aur. Zef ăsta era un vrăjitor. Cei trei vizitatori se întoarseră spre el.

Zef continuă foarte repede cu nişte consideraţii de ordin tehnic, ceea ce făcu să le scadă nivelul cardiac Maiei şi lui Tobie. El explică:

— Iată cum stau lucrurile. Mi s-a părut că e o idee bună să vă scriu rapid… Doamna Alnorell a murit a doua zi după plecarea lui Jasper Peloux, intendentul ei…

— A plecat? întrebă Maia.

— Provizoriu, preciză Clarac. Ştiţi că în luna septembrie Peloux se ocupă vreme de două săptămâni de arţăgoşi… Străbate copacul împreună cu doi lungani, Şatun şi Ţiparul. Două namile uriaşe şi

ultraviolente. Şatun are nişte gheare enorme, de două ori mai mari decât mâinile, pe care şi le ascute făcându-le şi vârf. Ţiparul nu mai are dinţi. I-a pierdut într-o încăierare. În locul lor, şi-a pus nişte lame de ras. Când zâmbeşte, te face să şi râzi…

Zef Clarac zâmbi la rândul său. Nu era chiar un zâmbet de midinetă. Avea nişte dinţi azvârliţi la întâmplare în gură, pe gingie, ca un pumn de boabe de griş. Dar transparenţa ochilor lui Zef îţi îngăduia să-i vezi sufletul care râdea odată cu el.

— Pe ăştia doi, Ţiparul şi Şatun, Jo Mitch îi împrumută lui Peloux… Pleacă tustrei, în fiecare lună septembrie, ca să confişte bunurile rău-platnicilor mamei dumneavoastră. E un fel de turneu sordid care lor le place tare mult. Perioada de două săptămâni a arţăgoşilor…

Maia se înfioră. Mama ei nu devenise mai bună la suflet în timpul absenţei fiicei.

— Nu, dragă doamnă, să nu credeţi că mama dumneavoastră a devenit un monstru. Peloux o manevra. Nu era decât o bătrână doamnă nefericită.

Îşi şterse ochiul stâng care se umezise şi reluă pe un ton grav:

— Peloux se va întoarce mâine şi va vrea să pună mâna pe avutul familiei Alnorell…

Sim îl întrerupse:

— Cu atât mai bine pentru el… Mulţumesc, Zef. Acum o să te lăsăm…

Îşi împingea deja familia spre ieşire.

— Mulţumesc pentru tot… Sunt încântat să…

Deodată, Sim simţi tocul unui pantof apăsându-i degetul de la picior, asta era latura tăioasă a soţiei sale.

— Îl poţi lăsa pe maestrul Clarac să termine ce are de spus, profesore?

Zef tuşi dregându-şi glasul, şovăi în faţa prietenului său care îşi muta greutatea de pe un picior pe altul. Tobie se uita la mama lui. Hotărât lucru, avea să-l ia mereu prin surprindere. O adora. Maestrul Clarac reluă:

— Trebuie totuşi să vă spun cum a murit.

Scoase din buzunar un obiect foarte mic.

— S-a înecat cu asta…

— Biata femeie, spuse Sim fără prea mare emoţie. Dă-l încoace…

O să fie moştenirea noastră, aşa că pe curând…

— Da, spuse Zef. Singura voastră moştenire.

Soţii Lolness, care n-aveau niciun chef de moştenire, rămaseră foarte miraţi. Sim bâigui încântat:

— E perfect, absolut perfect… Luăm acest… lucru şi ne întoarcem acasă. De acord, draga mea?

Sim se dădu mai aproape, întinse mâna ca să apuce micul obiect. Când îl avu între degete, îi dădu ochelarii soţiei sale şi se prăbuşi ca o haină căzută de pe umeraş. Aşa leşinat cum era, alcătuia o grămăjoară albă în praful din seră.

Zef, Maia şi Tobie se năpustiră spre el. Zef nu părea totuşi mirat de reacţia lui Sim. Îl lovea uşor cu palma spunând:

— Am să-ţi explic… Trezeşte-te…

Maia îl ţinea de mână. Sim ţinea micul obiect strâns în pumnul închis. Îi reveniră încetul cu încetul culorile în obraji. Mişcă din pleoape şi zise:

— Piatra copacului…

Mâna i se destinse deschizându-se. Era într-adevăr piatra copacului.

19. Piatra copacului

Nu avea nimic magic. Nu dăruia nici tinereţea veşnică, nici inteligenţa. Nu te făcea nici invincibil, nici invizibil. Nu îţi permitea să vezi ce se ascunde dincolo de un zid ori de o rochie, sau în interiorul unui creier. Nu te făcea să zbori, să vorbeşti cu gâzele, să strigi cuvinte precum: „Forţa copacului e cu mine!” Nu te transforma în spiriduş care ţopăie, în zână ademenitoare, în paloş, balaur, lampă fermecată sau duh vrăjit. Singura ei putere venea din preţul pe care-l avea. Piatra copacului costa foarte mult. Punct şi de la capăt.

Costa mult pentru că era rară. Era singura piatră din tot copacul. Era păstrată sub sala Sfatului, prinsă într-o nervură a lemnului. Se afla acolo dintotdeauna. Aparţinea copacului.

Sfatul avea sarcina s-o vegheze. Scopul era simplu. Piatra garanta că acel copac va fi mereu cel mai bogat şi că nimeni nu va căpăta niciodată putere asupra lui. Era comoara copacului, asigurarea libertăţii lui.

— Dar e nepreţuită! exclamă Sim.

— Dragă prietene, spuse Zef, prietenia noastră e nepreţuită, fiul tău de asemenea, dar piatra are un preţ, unul foarte precis. Patru miliarde.

De data asta, niciunul din cei trei Lolness nu mai tresări şi nu mai leşină. Banii erau precum cravatele lui Mano. Puţin le păsa de ei.

— Iată ce s-a întâmplat… Peloux a convins-o pe doamna Alnorell că avutul ei era în primejdie şi că nişte bandiţi puteau să i-l şterpelească. Trebuia să-l poată supraveghea. Atunci Peloux i-a spus să cumpere piatra.

— Să cumpere piatra… repetă Sim, neîncrezător.

— Avea exact patru miliarde şi douăzeci şi cinci de centime în rezervă. Sfatul a cedat. Doamna Alnorell a cumpărat piatra şi s-a aşezat peste ea.

Strâmbându-se, Sim îi înapoie notarului piatra pe care o clocise soacră-sa. Clarac continuă:

— Firește, Peloux e la cheremul grasului de Jo Mitch… Socotea să pună mâna pe piatră când va muri bătrâna doamnă. Dar Peloux şi cu Mitch uitaseră că doamnei Alnorell îi plăceau mult banii. Enorm. Ea îi dăduse ascultare lui Peloux pentru că piatra avea o mărime rezonabilă care îi îngăduia să-şi ducă planul la bun sfârşit.

— Planul? întrebă Tobie.

— A doua zi după plecarea lui Peloux, bunica ta a auzit un zgomot. S-a gândit că erau bandiţii de care i se spusese să se teamă. Atunci a luat piatra şi a vrut s-o înghită.

Tobie făcu ochii mari.

— Ăsta era planul ei, tinere domn. Să-şi ia avutul cu ea în sicriu. Să aibă o avere care se poate înghiţi. Zgomotul pe care-l auzise era tocmai prietenul meu, doctorul Pili, care venea seară de seară să-i facă o injecţie în fesa stângă. Tot stând aşezată peste piatră, avea dureri cumplite pe care doctorul i le îngrijea făcându-i injecţii. Pili a auzit un zgomot ca de sufocare. A spart uşa. Prea târziu! Piatra i se înţepenise în gât. A murit fără să sufere.

Zef făcu o pauză respectuoasă.

— Doctorul i-a scos piatra cu o pensetă. A venit după mine. Eu am preferat să reglementez în mod discret afacerea asta prevenindu-vă.

Sim era cu adevărat perplex. Tot mesteca nervos o biluţă de gumă. Banii nu-l interesau, dar copacul îl preocupa mai presus de

orice. A-l lăsa pe Mitch să-şi însuşească piatra, însemna să-i dea toate puterile şi să condamne copacul la distrugerea cea mai cumplită.

Maia luase piatra. Trebuie să recunoaştem că era ceva nespus de frumos, ca un ghem de sevă de mărimea unui nasture mare, perfect transparent, în care se scăldau toate culorile la fel de vesele ca o ceată de copii care se stropesc în joacă. Tobie se apropie ca să vadă mai bine.

Câteva minute mai târziu, luaseră deja o decizie. Trebuiau să plece pe dată înapoi. Nimeni nu va şti că veniseră. Maestrul Clarac urma să se ocupe singur de funeraliile doamnei Alnorell. Avea să vâre sicriul în tija goală a unei pene, potrivit tradiţiei marilor familii. Împreună cu doctorul Pili, se vor duce apoi s-o arunce de la capătul crengii, la căderea nopţii. O moarte demnă pentru o femeie bătrână nedemnă.

Planul era simplu. Când Peloux, Şatun şi Ţiparul vor sosi a doua zi dimineaţă, notarul îi va întâmpina cu zâmbetul lui plăcut şi le va spune că bătrâna doamnă murise sufocându-se cu un obiect nueidentificat, iar trupul ei probabil că acum plutea pe deasupra norilor. Nu va spune nimic despre piatră. Zef va trece cu siguranţă printr-un moment neplăcut, dar, după cum tot el spunea, ce înseamnă un moment neplăcut într-o întreagă viaţă?

Cei trei Lolness trebuiau să plece imediat. Să nu rămână nicio clipă mai mult. Sim îşi strecură piatra în buzunar.

— Nu vă rog decât un singur lucru, spuse Zef Clarac. Treceţi pe la mine pe acasă. Am să vă dau ceva provizii. Şi o să puteţi să vă faceţi un pic toaleta, doamnă…

„O la laaa, gândi Sim cu indulgenţă, şarpele seducător trece la atac… Ascundeţi-vă! Femeile şi copiii mai întâi!”

— Eşti amabil, dragul meu Zef, zise el cu glasul cel mai liniştit cu putinţă, dar trebuie să plecăm. Mulţumesc pentru tot.

— Vă rog, stărui Zef, locuiesc la două rămurele distanţă. Faceţi-o pentru mine. Nu puteţi pleca astfel din nou la drum.

— Nu, cu adevărat, repetă Sim, care începea să se enerveze.

Zei se întoarse spre Maia.

— Doamnă, pot să vă rog să faceţi uz de autoritatea dumneavoastră?

— N-ar fi o treabă serioasă, răspunse ea.

— Doamnă, doamnă…

Zef îşi scosese ultimele două săgeţi: ele îşi atinseră ţinta. Îşi

dusese mâna la inimă, cu privirea mai ameţitoare ca niciodată. Doamna Lolness cedă. Maia gândi în sinea ei: „E irezistibil”. Sim gândi la rândul lui: „E incorigibil”. Şi reîncepu să-şi mestece biluţa de gumă. Ştia dintotdeauna că Zef, cu farmecul lui maladiv, avea să-l ducă la pierzanie.

Ieşiră aşadar tuspatru, după ce se înclinaseră pentru ultima dată în faţa rămăşiţelor Radegondei. Sim venea ceva mai în urmă, târşâindu-şi picioarele. Cartierul se schimbase mult. Era, la începuturi, unul dintre cele mai frumoase spaţii de pe Creste. Crengi line şi bine aerisite. Terenul dintre case era acum cangrenat, mişunând de oameni zoriţi, cu pasaje străpunse la întâmplare în toate părţile.

Nimeni nu le dădu cu adevărat atenţie, căci nimeni nu dădea atenţie nimănui. Lumea se schimbase.

— Lucrurile nu se schimbă de florile mărului, bombăni Sim.

Tobie vedea afişe mici pe ziduri: „Pleşuvi = Primejdie”.

Ajunseră rapid la locuinţa lui Zef. Plăcuţa pe care scria „notar” era acolo, bine lustruită. Maestrul Clarac îşi căută destul de mult cheia sub o bucăţică de scoarţă. Până la urmă dădu de ea.

— Ciudat, n-o pun niciodată acolo.

Sim, care nu văzuse scena, continua să bombăne:

— Lucrurile nu se schimbă de florile mărului…

Şi avea dreptate.

Zef deschise uşa şi intră, urmat de Maia şi de Tobie. Intrarea se făcea printr-o încăpere micuţă cu o a doua uşă închisă. Trebuie să fi fost sala de aşteptare a notarului. Sim rămăsese pe preşul de la intrare şi îşi tot ştergea picioarele glumind cu glas destul de tare:

— Îmi şterg picioarele, maestre Clarac… Ar trebui să pui o plăcuţă!

Zef, căruia nu-i prea plăcea să se vorbească despre povestea cu plăcuţa, îi făcea semne să tacă. Dar Sim continua să stea pe preşul de la intrare.

Zef făcu gestul să-i împingă din spate pe Tobie şi pe Maia, care nu înţelegeau gluma profesorului. Îi conduse în salonul cel mare.

Descoperiră atunci scena aceea care, luni de zile mai târziu, avea să-l facă pe Tobie să zăbovească trei zile pentru a o zugrăvi pe peretele grotei. Scena care-l făcu să plângă la fiecare linie desenată cu un deget tremurător pe suprafaţa lemnului.

Era multă lume în salonul maestrului Clarac. Opt persoane, pe

lângă noii-veniţi.

Primul care se vedea, pur şi simplu pentru că strivea toată canapeaua sub posteriorul lui, era Jo Mitch.

Când îi văzu intrând, zâmbi. Sau, mă rog, ceva asemănător… În orice caz, putură vedea unul sau doi dinţi galbeni într-o parte, îndărătul chiştocului de ţigară. Mai făcu să se audă şi un plescăit din obrajii căzuţi, urmat de o chiorăială venită din fundul gâtlejului. Da, ăsta trebuie să fi fost modul lui de a zâmbi.

Chiar în spatele canapelei, stăteau cei doi scârboşi din slujba lui, Pilitorul şi Torn. Aveau şi ei câţiva ani în plus de când cu afacerea Balaina, dar avantajul capetelor de mort e că ele nu îmbătrânesc.

Ceva mai la dreapta, aşezat într-un fotoliu, domnul Peloux nu atingea podeaua cu picioarele. Semăna cu un băieţel mult prea cuminte care ar fi fost turnat în ceară. Alături de el, Tobie descoperi dezgustat silueta lui Toni Sireno, asistentul lui Sim Lolness, roşu de jenă. Îşi alesese tabără. Trecuse de partea cealaltă.

În sfârşit, de-o parte şi de cealaltă a uşii, două umbre graţioase îi încadrau deja pe prietenii noştri. Fără să-i fi văzut vreodată, Tobie îi recunoscu cu uşurinţă pe Şatun şi pe Ţipar. Şatun îşi scărpina buricul cu o unghie de mărimea unei secerători. Ţiparul avea între dinţi un petec de muşama sau de impermeabil. Un impermeabil la fel ca acela ce atârna de cuierul salonului, în fund pe stânga, foarte sus: un impermeabil verde.

Zef recunoscu imediat mantaua atârnată pe zid. Era aceea a prietenului său, doctorul Pili. Nu era de altfel greu să fie sigur că era într-adevăr mantaua lui din moment ce doctorul însuşi atârna încă înăuntrul ei, inconştient.

După un moment de tăcere, cât se poate de firesc între oameni care nu se aşteptau să se întâlnească astfel, Jo Mitch scoase printre dinţi un zgomot ce aducea a sfârâit. Pilitorul se grăbi să traducă:

— Nu ne aşteptam să vă găsim într-o companie atât de plăcută, maestre Clarac. E o surpriză…

— Şi o bucurie, adăugă Peloux.

Mitch dădu drumul unui „grrrrrrrr…" care îi închise pliscul lui Peloux până la sfârşitul conversaţiei. Pilitorul reluă:

— Dar mi se pare că e şi profesorul aici. Bună veste… nu-i vedeam decât pe nasoala aia cârtitoare şi pe mucos.

Într-adevăr, Sim se ivise de după Maia, Tobie şi Zef. Mai târziu, se întrebă dacă n-ar fi procedat mai bine luând-o la sănătoasa înainte să bage cineva de seamă prezenţa lui. Dar pe moment, nu se gândi o clipă măcar să-şi abandoneze soţia şi fiul. Veni chiar să se aşeze în faţa lor, aruncându-i o privire urâtă lui Toni Sireno, pe care-l recunoscuse. Pilitorul preciză:

— Ca să fim sinceri, nu aşteptam pe nimeni altcineva în afară de maestrul Clarac. Unul dintre prietenii voştri, doctorul Pili, tocmai ne-a spus mai adineaori că doamna Alnorell a murit şi că notarul s-a ocupat de afacerile ei.

Zei se uită la Pili, care stătea atârnat de guler în cuier. Îl cunoştea pe doctor: dacă cumva mărturisise, atunci o făcuse sub cea mai infamă tortură, iar el îl ierta deja. Dar Zef tremura de oroare şi se simţea vinovat că îi dusese în mod involuntar pe cei trei Lolness în acea capcană.

— Vă aşteptam ca să ştim unde să găsim corpul şi… „afacerile" eu pricina… Împreună cu domnul Peloux ne vom ocupa noi de toate.

Sim luă cuvântul:

— Corpul soacrei mele se află în sera de iarnă. Merită respect. Cât despre „afaceri"… ele revin soţiei mele, care este fiica ei unică.

În mod normal, când o întreagă sală începe să râdă, pluteşte o bucurie celestă, o senzaţie de eternitate. Dar când cei şase acoliţi ai lui Jo Mitch izbucniră în râs, Tobie simţi nevoia să-şi astupe urechile. Jo Mitch însuşi îşi readuse la tăcere poiata.

Ceru ajutorul Pilitorului şi lui Torn ca să se scoale de pe canapea. Un scripete şi un lift n-ar fi stricat să dea o mână de AJUTOR.

Odată proptit în picioare, se simţi atât de epuizat, că avu nevoie de aproape un minut ca să-şi recapete suflarea. Făcu cei câţiva paşi care-l despărţeau de profesor şi se opri în faţa lui. Mitch îl contemplă cu privirea fixă, de parcă ar fi avut ceva pe nas, apoi, radicând braţele spre obrazul lui Sim, apucă noii ochelari ai acestuia şi îi zdrobi în mână. După care aruncă pe jos sfărâmăturile ochelarilor, se întoarse la canapé şi se prăvăli deasupra, uşurat.

Sim nu se clintise. Maia închisese ochii. O lacrimă micuţă îi sclipea în colţul ochiului. Dar strângea din dinţi, repetându-şi „Nu trebuie să plâng. Nu trebuie să plâng".

Lacrima îi auzi desigur strigătul nerostit. Doar ce se ivise şi se şi uscă dispărând.

Tobie şi cu Zef nu-l slăbiseră pe Sim din ochi.

Torn fu cel care începu să vorbească:

— Prea-Înaltul Vecin are mult umor… Îi plac tachinăriile care dau gust vieţii şi care…

Mitch dădu drumul unui zgomotos „Rhhhaaa… giglgigl… burpb…" greu de interpretat. Torn îşi drese glasul şi continuă:

— O să vă lăsăm doar cinci minute ca să ne daţi două lucruri: piatra şi cutia neagră a Balainei.

Sim încercă să-şi ascundă surprinderea. Aruncă o privire spre Toni Sireno, care se legăna de pe un picior pe altul, stingherit în faţa fostului său patron.

Aşadar, canaliile astea încă se mai gândeau la cutia neagră…

Ceea ce profesorul nu ştia e că se gândeau atât de mult la cutie, încât nouăzeci de cercetători stăteau aplecaţi asupra acestei probleme de cinci ani de zile, sub conducerea lui Sireno. Asta era obsesia lui Jo Mitch. Voia secretul cutiei negre.

Torn îi ceru Ţiparului să numere cele cinci minute. Ţiparul îşi luă un aer plictisit şi-i făcu semn lui Şatun, care, mai la distanţă, îşi rodea unghia degetului mic. Niciunul dintre ei nu ştia să numere până la cinci. Îl implorară pe Peloux din priviri. Acesta începu să numere în ritmul secundelor:

— Un, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt, nouă, zece…

Cele patru persoane luate la întrebări se uitau ţintă înainte.

Tobie întoarse capul o clipă spre corpul doctorului Pili agăţat de cuier. Încă mai mişca.

Cele cinci minute trecură iute. Nimeni nu scotea o vorbă. Ţiparul îşi ascuţea dinţii frecându-i unii de alţii. Simţea că va trebui să treacă la acţiune. Nerăbdarea îi făcea să scoată o spumă albă pe la colţul gurii.

La sfârşitul timpului regulamentar, Mitch începu să mârâie. Torn traduse simultan:

— Ei bine, o să ne ducem să căutăm noi înşine…

Şi urlă:

— Percheziţionaţi-i!

Cum Şatun nu ştia cu care din ei să înceapă, Pilitorul zise:

— Mai întâi, negul.

Şatun avu o clipă de şovăială, dar Zef Clarac făcea deja un pas înainte.

Acela nu putea fi decât el. De când era copil, asta fusese el

întotdeauna: negul, monstrul, scârbosul, băşica, pustula, spurcăciunea, tipu-ntr-o ureche sau gunoiul. Zef Clarac zâmbea. Alesese să fie un monstru sclipitor, o pustulă însorită, un strălucitor neg.

Tobie băgă de seamă că în faţa netrebnicei trupe de gealaţi a lui Jo Mitch, Zef părea un prinţ.

Şatun aproape că şovăi să se apropie de cineva atât de mândru, în cele din urmă îşi puse labele dezgustătoare peste Zef şi începu să-l scotocească. Nu găsi asupra lui decât cheia de la casă. Ţiparul îl împinse în partea cealaltă a încăperii.

Maia făcu un pas în faţă.

— E rândul meu. Există cumva vreo femeie pe aici ca să mă percheziţioneze?

Întrebarea ei fu întâmpinată de câteva rânjete. Mitch îngăimă:

— Mi… nu-i… ka!

Torn zbieră:

— Aduceţi-o pe Mânuika!

Ţiparul ieşi pentru câteva clipe, cât să aducă pe cineva care era probabil afară, stând de pază. Această persoană cu greu izbuti să treacă pragul uşii. Fu nevoită să se aplece mult, îndoindu-şi formele generoase.

Singurul mijloc de a o descrie pe Mânuika e de a spune că era cât un munte. Dacă lăsăm deoparte amănuntul ăsta, avea un chip destul de blând, cu părul tăiat drept. Nu provoca spaimă.

Maia îi zâmbi. Mânuika se apropie de ea şi scotoci cu delicateţe buzunarele, tivul rochiei, căptuşeala, dând dovadă de multă concentrare. Făcu din cap semn că nu în direcţia Pilitorului. Maia Lolness se duse lângă Zef, în partea cealaltă a salonului. Mânuika ieşi discret, ceea ce nu era deloc lesne pentru ea.

Îl scotociră apoi pe Tobie în acelaşi mod.

La sfârşit, Pilitorul zise, privindu-l cu silă pe Tobie:

— Ce e mai rău e că gunoaiele mai fac şi plozi.

Tobie replica fără să se gândească:

— Plozi? Ştiţi, nu mai sunteţi chiar aşa de mic…

Pilitorul avu nevoie de ceva timp ca să priceapă, dar Sim Lolness ţâşni şi-i dădu lui Tobie o palmă răsunătoare peste ceafă. Părul îi zbură în sus. Sim strigă:

— Nu-l jigni pe domnul!

Tobie îşi ridică pe dată capul tremurând şi se năpusti, cu spatele

la zid, lângă maică-sa. Maia făcuse ochii mari. Era pentru prima dată că Sim îşi lovea băiatul.

Toţi se uitară rând pe rând la Tobie şi la tatăl lui. Profesorul începuse să-şi piardă minţile. Sau sufletul.

Câştigaseră.

Marele savant, bărbatul unic, avea să se prăbuşească din cauza lor. Maia îşi văzu soţul prăvălindu-se, în genunchi, cu capul în mâini.

— Nu mai pot… Gata… Am să spun totul. Am să dau totul.

Ochii miopi ai lui Sim Lolness plângeau cu lacrimi fierbinţi.

Chipul lui Tobie se înăspri.

Să nu-l arătaţi niciodată unui copil pe tatăl lui pe cale să trădeze.

20. Creanga scorburoasă

Toţi ocupanţii salonului maestrului Clarac erau în stare de şoc. Până şi tabăra lui Mitch părea mişcată de dezonoarea profesorului Lolness.

Jo Mitch se vedea deja stăpân peste secretul Balainei. Rezervele de sevă brută pe care le acumula aveau să servească într-adevăr la ceva. Cu ajutorul gărgăriţelor mecanice, distrugerea copacului va merge de două ori mai repede.

Proiectele lui Jo Mitch erau simple şi toate aveau legătură cu un cuvânt: spărtură, gaură. De când se născuse, Mitch voia să dea găuri. Mici, mari, găuri pretutindeni. Era ca o boală sau o mâncărime. Visa să facă din viaţă o mare gaură, o imensă spărtură. Pentru acest proiect smintit, îi trebuiau mulţi bani.

Mărturisind totul, Sim Lolness făcea posibil singurul vis care creştea în marea gaură neagră din creierul lui Jo Mitch.

Cu cincisprezece ani în urmă, Jo Mitch era încă un modest grănicer.

Graniţa desena pe atunci o simplă linie în jurul trunchiului principal, la baza Crengilor – Joase. Mitch trăia într-o vizuină împuţită împreună cu două gărgăriţe pe care le dresase.

După moartea lui El Blue, survenită pe când trecea graniţa, Jo Mitch profită de tulburarea generală pentru a-şi pune gărgăriţele la

treabă. Începu să sape o tranşee adâncă în sectorul lui de supraveghere.

Sfatul copacului îl felicită pe acel tânăr grănicer necunoscut care-şi consacra timpul liber săpării pentru securitatea copacului. Doar profesorul Lolness şi încă vreo câţiva bătrâni ţicniţi se ridicară împotriva acestei iniţiative. Sim rosti un discurs care se numea „Ucigaşul" şi în care arăta cum tranşeea aceea săpată de-a lungul graniţei tăia venele copacului şi îl punea în primejdie. Atunci oamenii au exclamat: „O fi Lolness ăsta înzestrat, numai că exagerează. În curând o să ni se interzică să mai tăiem pâine, ca să nu facem rău tartinelor!"

Jo Mitch profită de acest mic succes şi începu să crească vreo câteva gărgăriţe pe care le închiria pentru a săpa case.

Firma Jo Mitch Arbor se născuse. Întreprinderea porni să crească aidoma unui mic căpcăun. Cu sistemul Balaina, Căpcăunul avea să devină adult.

În faţa prăbuşirii lui Sim, lacrimile Maiei reapărură. De data asta, ele se rostogoliră pe obraji, încercară să se ascundă la colţurile gurii, dar se refugiară până la urmă în zona gâtului. Zef îi întinse o batistă pe care ea nici măcar n-o văzu.

Tobie îşi ţinea privirea îngheţată asupra tatălui. Vedea cum se fisurează de peste tot mândria familiei Lolness.

Torn se apropie de Sim Lolness, îi puse mâna pe umăr.

— Curaj, profesore, eşti un om cumsecade.

Tobie îşi văzu tatăl înfiorându-se sub mâna lui Torn. Un compliment, spus de un netrebnic, face tot atâta plăcere cât o cremă de calitate servită într-o scrumieră murdară.

Sim trase aer în piept şi zise:

— Înainte de a vă explica unde se află piatra… am să vă conduc la cutia neagră.

— Spune-ne doar unde se află.

— Cu neputinţă, trebuie să vin cu voi. Fără mine, n-o veţi găsi niciodată.

Pilitorul se uită la şeful lui care părea să sforăie, fiind totuşi treaz. Jo Mitch îşi agită capul. Pilitorul zise:

— N-ai să ieşi de aici.

Pentru şleahta aia de idioţi, un savant ca Sim era un soi de vrăjitor, în stare să se volatilizeze sau să le alunece printre degete de

cum avea să iasă din încăpere. Sim nu părea surprins de reacţia lor. Dar îşi luă un ton contrariat pentru a le spune:

— Atunci… Vă va duce fiul meu.

Tobie tresări. Tatăl lui înnebunise. Tobie nu mai văzuse cutia neagră de-o veşnicie şi habar n-avea unde putea fi. Tatăl lui se ţicnise cu totul.

Mitch îngăimă ceva încă şi mai greu de deslușit. Pilitorul şi Torn se aplecară peste canapea ciulind urechea, Jo Mitch le expedie la amândoi câte o scatoalcă fleşcăită. Pilitorul emise atunci pe un ton gemut:

— Prea-Înaltul Vecin este de acord. Fiul dumitale se va duce împreună cu Şatun şi cu Ţiparul…

— Nişte dădace desăvârşite… adăugă Torn.

Ţiparul zâmbi şi se tăie atunci la buze cu dinţii. Un pic de sânge se amestecă astfel cu saliva. Cât despre Şatun, acesta rânjea încă şi mai pe şleau, repetând întruna:

— Dădace… Ca să dădăcim…

Tobie nu mai pricepea absolut nimic. La fel ca Maia, de altfel, care se uita la băieţelul ei pe care un părinte dezechilibrat îl trimitea să făptuiască o misiune imposibilă.

O simplă privire a lui Sim, însoţită de strâmbatul din nas, privirea lui din momentele cu adevărat importante, răsturnă complet starea de spirit a lui Tobie. Sim îi trimitea un apel. Îi cerea ceva. O mică luminiţă de speranţă venea să-i dea curaj băiatului.

Tobie se dumiri mai întâi că misiunea lui era de a câştiga timp.

Îşi amintea că singurul dintre cei patru care nu fusese percheziţionat era tatăl lui, şi că acesta încă mai avea piatra în buzunar. Scena cu criza profesorului putea fi o stratagemă.

Nu totul era pierdut.

Ca o dădacă bună cum se pretindea a fi, Şatun îi întinse lui Tobie mâna lui de ucigaş. Tobie refuză s-o ia şi îşi vârî mâinile în buzunar. Trecu prin faţa celor doi scrântiţi. Era pe punctul să iasă când, în ultimul moment, se întoarse. Tobie văzu mai întâi obrazul inundat de lacrimi al mamei lui care-l făcu să se piardă cu firea, apoi se întoarse către tatăl lui care se freca uşor pe obraz. Profesorul îi lansă o frază destul de idioată, ceva de genul:

— Şi vezi să nu te loveşti iarăşi…

Era ceva idiot, deplasat, ridicol. Dar, când trecu pragul, Tobie

avu certitudinea că privirea tatălui era o privire de rămas-bun. O privire care îi spunea: „Pleacă, fiule. Nu te opri niciodată”.

Deocamdată, Tobie era urmat la un sfert de milimetru de doi psihopaţi. I-ar fi fost cam greu să plece. Dar creieraşul lui, liber ca pasărea cerului, se învârtea în toate direcţiile.

Nu era situaţie mai rea pe lume ca a lui. Dar, din moment ce tatăl lui îl adusese aici, iar câteva indicii îl lăsau să tragă nădejde că Sim nu-şi pierduse minţile, probabil că toate astea aveau o noimă. Deocamdată, mergea drept pe creangă, fără să aibă habar de locul spre care se ducea.

Avea în minte regula de aur a tatălui: „Lucrurile nu se schimbă de florile mărului”. Cheia tuturor întâmplărilor ăstora aici trebuia să fie.

De ce se schimbase aşa de brusc profesorul?

Urmat îndeaproape de lugubrele lui dădace, îşi limpezi mai întâi în minte principalele schimbări. Înainte de toate, palma dată lui Tobie, apoi făgăduiala de a da pe faţă secretele, în sfârşit ultima frază: „Şi vezi să nu te loveşti iarăşi”.

O fi fost Sim un părinte normal, la fel de stângaci ca oricare altul, el nu spunea însă niciodată genul ăsta de lucruri: „Fii atent”, „Iar ai să te murdăreşti”, „Vezi să nu-ţi rupi un picior”…

Dacă vorbea pentru prima oară în felul ăsta, nu o făcea doar ca să se afle-n treabă.

„Vezi să nu te loveşti iarăşi”. Ciudat sfat atunci când îţi trimiţi fiul exact în miezul încurcăturilor. Tobie făcu apel la cuvinte spre a se lămuri.

Iar cuvintele îi oferiră pe dată o pistă de urmat.

Singura dată când Tobie se lovise cu adevărat fusese pe vremea când se aflau sus în conacul Coroana copacului, era vorba de micuţa creangă scorburoasă din fundul grădinii. Mai avea şi acum cicatricea pe obraz… Se gândi iarăşi la gestul lui taică-său care arătase spre obraz în timp ce îi dădea sfatul ăsta. Tobie zâmbea acum în sinea lui.

Grădina de la Coroana copacului. Iată unde trebuia să se ducă.

Făcu brusc stânga-mprejur şi se pomeni nas în nas cu Şatun şi cu Ţiparul, care se uitau la el cruciş.

— M-am înşelat. Pe aici…

Ţiparul îşi arătă lama strălucitoare a dinţilor. Nu-i plăcea să fie purtat pe drumuri. Şatun îl preveni pe Tobie:

— Cască ochii, ţâncule…

Ceea ce s-ar putea traduce în limbaj post-preistoric prin: „Bagă de seamă, tinere”.

Se dădură la o parte şi-l lăsară să treacă printre ei.

Pentru a ajunge sus la Coroana copacului, trebuiau să treacă pe o creangă secundară şi să cotească la dreapta pe sub câteva frunze aurite de începutul de toamnă.

Ajunseră la intrarea cu grilaj, tot închisă cu un lanţ cu lacăt.

— Aici e, spuse Tobie, îngrozit că deja ajunsese la ţintă.

Se gândea la cele câteva minute pe care avea să le câştige cât deschidea grilajul, dar Ţiparul muşcase deja zdravăn lanţul cu dinţii, iar Şatun dăduse în lături poarta cu un brânci.

— Bine! ziseră ei la unison, făcând pe coriştii cu glasuri false.

Tobie dădu ocol casei. Văzu basca lui taică-său, rămasă atârnată. Văzu ochiurile de geam sparte la ferestre, perdelele sfâşiate, grădina sălbăticită. Buruienile prinseseră rădăcină în praful din scoarţă. Mâinile lui Şatun care se bălăngăneau te duceau cu gândul la o maşină de tuns iarba.

„Şi acum? gândea Tobie. Şi acum ce fac?”

Ştia că nu putea fi acolo cutia neagră. Ce aştepta tatăl lui de la el?

Ajunse la micuţa creangă scorburoasă. În faţă, sub picioarele lui, se afunda groapa accidentului. Era fundul grădinii. Nu putea merge mai departe.

De data asta, dacă făcea stânga-mprejur, s-ar fi pomenit făcut bucăţele la picioarele lui Şatun şi ale Ţiparului. Înzestraţi cel mult cu un singur creier pentru amândoi, ţăcăniţii ăia nu erau nicidecum nişte persoane răbdătoare.

Tobie făcu apel la imaginaţie pentru o ultimă oară. Îşi dădu seama că tatăl lui îl trimisese în singurul loc în care altă dată nu-i dădea voie să se ducă. Acolo, îl prinsese în ultima clipă să nu cadă, pe vremea când Tobie era foarte mic. Îi spusese atunci: „Când vei împlini treisprezece ani, am să fiu liniştit… Vei fi prea mare ca să mai poţi pătrunde în scorbura crengii ăsteia uscate. Dar deocamdată, nu te apropia prea tare”.

În spatele lui, Şatun şi cu Ţiparul se agitau.

— Ei, cum stăm, ţâncule? zise Şatun.

— Aici e, răspunse mecanic Tobie.

— Unde e? întrebă Şatun.

Şi porniră amândoi să se hlizească, tot repetând: „unde, unde, unde?”

Genul ăsta de umor aşa-zis rafinat i-ar fi putut ţine ocupaţi cel puţin un ceas. Dar când îşi traseră sufletul între două sughiţuri, îl descoperiră pe Tobie în fundul scorburii din creangă. Se opriră instantaneu şi se aplecară spre scorbură.

Tobie nu mai stătuse pe gânduri. Urma să împlinească treisprezece ani a doua zi, era ultima zi când mai putea face acea mare prostie.

Se vârâse în interiorul crengii interzise. Ăsta era planul lui taică-său. Nu se mai îndoia de acest lucru.

Vedea deasupra lui capetele paznicilor.

— Cască ochii, ţâncule, repetă Şatun.

Dar Tobie se făcuse nevăzut în micuţa creangă.

Şatun voi să-şi bage şi el capul. Dar nu intra. Îşi vârî prin urmare mâna şi braţul. Unghiile lui sfâşiau pereţii tunelului. Din păcate, două izbituri de gheare îl atinseră pe Tobie la umăr. Acum sângera. Şatun îşi privi colegul. Ţiparul tropăia de nerăbdare. Îl îmbrânci pe Şatun cu cotul, făcu un pas mare peste scorbură şi trecu de partea cealaltă.

Culcat cât era de lung pe creangă, Ţiparul începu să roadă cu dinţii contururile scorburii. Fiecare izbitură a fălcilor făcea să sară aşchii de lemn.

Rar putea fi văzută la cineva atâta energie în fierăstruirea crengii pe care chiar acel cineva stătea lungit.

De cealaltă parte, Şatun, rămas perplex, observa scena care îi amintea de o istorioară nostimă. Dar care anume?

La primul pârâit, îşi aminti istorioara cu pricina. Ţiparul înălţase capul. Dacă ar fi văzut cineva expresia de teroare de pe chipul lui, ar fi priceput că părea şi el să cunoască istorioara imbecilului care…

Crrrrrrrrraaac! Cu un zgomot înspăimântător, creanga se rupse. Ţiparul, agăţat de imensa navă de lemn, pleca spre necunoscut urlând:

— Tooo… biiie…

Şatun se uită la el cum cade izbindu-se din cracă în cracă, făcându-se apoi nevăzut în adâncurile copacului. Izbuti doar să îngaime:

— Păi, Ţiparule…

Îi trebui ceva timp ca să se dumirească de faptul că şi Tobie

dispăruse odată cu Ţiparul. Dar continua să zică întruna „Păi, Ţiparule… Ţiparuleee…”, cu un aer complet rătăcit.

O patrulă trimisă chiar în seara aceea de Jo Mitch dădu peste Şatun în fundul grădinii conacului numit Coroana copacului. Stătea tot în picioare, acolo unde se rupsese craca. Oamenii lui Mitch se apropiară de el încet, ca să nu-l sperie. Când îl întrebară ce se întâmplase, începu să repete „Ţiparuleee… de parcă era capul unui decapitat care îşi strigă jumătatea. Oamenii din patrulă mai făcură încă un pas spre el.

— Ţiparuleee, mai orăcăi o dată Şatun.

Şi sări în gol.

Dar numele pe care-l urlă în cădere şi pe care-l auziră repercutându-se nu era numele Ţiparului. Şatun vocifera:

— Tooo… biiie…

Cei cinci sau şase soldaţi se aplecară îngroziţi. Zgomotul trezi întreg cartierul.

La un milimetru sub picioarele lor, instalat perfect ca să vadă spectacolul, cineva murmură pentru sine:

— Bietul Şatun…

Era Tobie.

Când coborâse în cavitatea din creangă, constatase că tunelul de lemn ros pornea în două direcţii. Dintr-un reflex dobândit de pe urma obiceiului, se dusese spre lemnul sănătos, în amonte faţă de locul unde se produsese ruptura. Acolo căpătase cele două zgârieturi de la ghearele lui Şatun. Văzuse apoi în faţa lui creanga prăbuşindu-se odată cu trupul Ţiparului… Bietul Ţipar îi încrucişase privirea căzând şi îi urlaşe numele ca un disperat.

Tobie se agăţa cum putea în cavitatea în care se găsea acum. Confruntat cu ameţeala, îi rămânea doar un mic spaţiu unde să şadă şi să-şi poată şterge sângele de la răni.

De acolo, auzise strigătele disperate ale lui Şatun la căderea fârtatului său, apoi sosirea patrulei. În sfârşit, asistase la saltul cu braţele desfăcute al lui Şatun. Întâmplarea făcu în aşa fel că şi el îl zări pe Tobie când trecu prin dreptul lui, dar era prea târziu, nu mai putu face nimic altceva decât să strige un „Toooo oo… biii…” sfâşietor.

Într-un sfert de ceas, o sumedenie de gură-cască se

îngrămădeau pe cracă. Ţineau în mâini torţe sau lămpi cu ulei. Din fericire pentru Tobie, un cordon de securitate a fost rapid aşezat la locul unde se rupsese craca. Dar gloata se înghesuia. Zvonurile se înmulţeau. Accident sau sinucidere? Ce se petrecuse oare în grădina aceea părăsită? auziseră strigătul puternic al lui Şatun. Iar apoi, nimic.

Înşelând supravegherea, un băiat mai cutezător începu să se aventureze în bezna de la capătul crengii rupte. Cobora printre aşchiile de lemne smuls, cu o făclie în mână. Avea cu siguranţă mai puţin de cincisprezece ani, o privire destul de dură, o bărbie lată şi pătrăţoasă. Mişcările lui precise nu iscau niciun zgomot, niciun foşnet.

Tobie îl văzu ivindu-se brusc în ascunzătoare. Şovăi o clipă.

— Leo? Tu eşti, Leo?

Băiatul se trase îndărăt, apoi, încet, îşi apropie făclia.

— Tobie…

Cei doi prieteni se priveau. Trecuseră cinci ani întregi de despărţire, iar acum cei mai buni prieteni din lume se regăseau din întâmplare la capătul crengii aceleia de pe Creste. Tobeleo, nedespărţiţii.

— Tobie… Te-ai întors…

— Ajută-mă, Leo.

Leo ridică făclia mai sus. Tobie putu observa schimbările de pe chipul lui… Avea mereu aceeaşi forţă, dar avea şi ceva tăios în privire. Ca nişte bucăţi de sticlă sfărâmată. Leo se uita la rănile pe care unghiile lui Şatun le lăsase pe umerii lui Tobie. Îngăimă:

— Să te ajut?

— Da, Leo. Sunt în primejdie. Nu-mi cere să-ţi explic. Trebuie doar să ajung la mulţime. Cu câţiva ani în urmă, Leo n-ar fi stat o clipă măcar pe gânduri ca acum. Tobie spuse din nou:

— Ajută-mă. Iute…

Leo spuse simplu:

— Vino.

Se căţărară pe partea secţionată a crengii rupte. Ajuns sus, la loc deschis, Leo stinse făclia. Câţiva oameni încercau să-i reţină pe curioşi. În cele din urmă, cordonul cedă pe undeva. Tobie şi Leo putură să se alăture cu uşurinţă înghesuielii. Se afundară în mulţimea tot mai numeroasă. Tobie umbla cu capul plecat.

— Te ascunzi? întrebă Leo. De ce?

— Adio, spuse Tobie.

Îşi strânse prietenul la piept şi se făcu nevăzut.

Leo rămase nemişcat în forfota mare din jur. O ciudată stinghereală îl năpădea, o vinovăţie îndelung reţinută. De ani de zile, cei din jur cultivau în el o buruiană urâtă care poartă numele de „bănuială". „Să n-aveţi încredere" repetau oamenii Prea-Înaltului Vecin. Iar Leo le dădea ascultare.

Leo Blue se temea mai mult ca de orice de ameninţarea pe care o reprezentau Pleşuvii. Frica pe care o cultiva Jo Mitch se întâlnise în firea lui cu teroarea moştenită din copilărie şi de pe urma morţii tatălui său. Pleşuvii îl uciseseră pe El Blue, aşa că erau cu siguranţă ascunşi pe undeva, întinzând o cursă ca să dea gata restul copacului…

Leo era dator să se ferească de toată lumea. De altfel, ce ştia el despre acel Tobie Lolness? Nu mare lucru.

Era el un prieten? Tipul ăsta pe care nu-l mai văzuse de cinci sau chiar şase ani?

Da, tocmai dăduse o mână de ajutor unui necunoscut. Un simplu necunoscut. Simţi apăsând mai greu asupra lui povara greşelii.

Jo Mitch sosi câteva minute mai târziu. Lăsase pe cei doi părinţi Lolness în paza unei duzini de apucaţi care nu-i slăbeau din ochi în salonul maestrului Clarac. Miteh debarcă pe creanga ruptă. Încadrat de Torn şi de Pilitor. Mulţimea se dădea în lături spre a-i lăsa să treacă. Rămase mult timp aşezat pe scaunul lui pliant, privind în gol.

Atunci, lui Jo Mitch îi veni ideea. Golul îl inspira mereu.

Îi făcu semn Pilitorului să se apropie şi îi îngăimă ceva la ureche. Parcă sugea din ureche ca dintr-un biberon. Gloata se aţinea compactă jur-împrejur.

Pilitorul făcu o mutră încântată. Patronul era cu adevărat genial. Primitiv, dar genial. Pilitorul îşi drese glasul, apoi ceru să se facă tăcere:

— Dragi compatrioţi, Prea-Înaltul Vecin a grăit! Ascultaţi-i mesajul. Tocmai a fost comisă o crimă împotriva copacului. Familia Lolness, care deţinea secretul Balainei, a profitat de exil ca să vândă acest secret forţei străine! Dragi compatrioţi şi vecini, priviţi în faţă crima familiei Lolness; de acum încolo, lepădăturile de Pleşuvi posedă secretul Balainei!

Mulţimea rămase o clipă tăcută, iar apoi explodă mânioasă. În

nebunia aceea furioasă, un flăcău de vreo paisprezece ani rămăsese tăcut câteva secunde în plus… Apoi îşi ridicase pumnul mai sus ca toţi: era Leo Blue.

Ura care-i aprinsese privirea nu avea să se stingă prea uşor.

Când Jo Mitch intră din nou în salon, Zef şi cei doi Lolness tremurau. Mitch se reaşeză pe canapeaua care fâsâi ca un balon ce se dezumflă. Apoi rosti una din acele fraze pe care, din lăcomie, nu se putea împiedica să nu le rostească el însuşi:

— A muriiit…

Sim şi soţia sa se uitară unul la altul.

Tobie, mort!

Ochii lor stinşi căutau o ultimă sclipire fiecare în privirea celuilalt.

Dar acolo nu mai era nimic.

Zef plângea. Plânsul lui suna ca un mieunat care nu ajunge: nici măcar până la urechile soţilor Lolness.

Niciunul din cei trei n-o văzu întorcându-se pe impunătoarea Manuika împingându-l de la spate pe Leo Blue. Mitch, surprins, întoarse capul spre nou-venitul care spuse, strângând din fălci:

— Trăieşte. L-am văzut.

Pe toată suprafaţa pielii, Sim şi Maia Lolness avură senzaţia unei cascade de apă caldă care le reda viaţa.

Astfel începu lunga hăituire a lui Tobie.

21. Infernul de la Tomble

Elisha petrecu o iarnă îngrozitoare.

De zece ori încercă să ajungă la faleză, luptându-se cu zăpada şi cu frigul. De zece ori mama ei o prinse din urmă, răpusă de oboseală, cu lacrimi îngheţate în jurul ochilor. Grota se afla la jumătatea înălţimii acelei faleze de zăpadă care semăna cu un gheţar de necucerit.

În februarie, crezură că dezgheţul n-avea să mai întârzie. Avură şi câteva zile frumoase. Familiile din regiunea Crengilor – Joase putură să se viziteze, dar lacul şi faleza rămâneau inaccesibile.

O săptămână mai târziu, zăpada cădea din nou, iar speranţa celor două Lee aproape că a fost înăbuşită de mantia aceea albă. Luna

martie se dovedi glacială. Astfel că, la 1 aprilie, era la fel de imposibil să se ajungă la refugiul lui Tobie.

La 10 aprilie, soarele se ivi din nou. O căldură blândă învăluia în întregime copacul. Apa şiroia în jurul casei celor două Lee.

Cu blândeţe, Isha îi vorbea Elishei. Stând amândouă ghemuite pe pragul uşii rotunde a căsuţei lor, se uitau cum se reflectă câteva raze de soare în băltoace şi în pârâiaşe.

— Speră doar…

Nu era nimic altceva de făcut, când ştiau că Tobie era închis acolo sus de patru luni şi jumătate, având la el doar un biet sac cu provizii. Calculele sau realismul nu-i lăsau nici cea mai mică şansă de supravieţuire. Dar în inima Elishei lucea speranţa, făcând-o să creadă imposibilul.

În ziua de 16 aprilie, Elisha izbuti să-şi croiască drum până la lac, apoi până la faleză. Se afla acolo, la poalele unui zid de zăpadă moale, căutând un mijloc să se caţăre.

Auzi atunci un glas. Un glas care striga. Tocmai se pregătea să lanseze un răsunător „Tobie!", când patru gealaţi se iviră alături de ea, uzi de zăpadă topită, de la cizme până la pălării.

— Te strigăm de două ceasuri, fetiţo. Ţi-am urmărit paşii pe zăpadă.

Era una din mizerabilele patrule ale lui Jo Mitch, care deja pornise să-l vâneze pe Tobie.

— Ce faci aici, puştoaico?

— Dar voi? întrebă Elisha.

— Îl căutăm pe micul Lolness. Răspunde! Ce faci aici?

— Locuiesc în vecinătate cu mama şi am venit să văd dacă s-au întors puricii de apă în lac.

Era primă scuză care-i venise în minte. Trebuia să le fie de ajuns namilelor cu creier mic pe care le avea în faţa ei.

— Dacă ni-l găseşti pe Tobie, te iau de nevastă, zise un cocoşat dubios, al cărui nas mare plin de coşuri aproape că-i ascundea ochii.

Elisha îi răspunse:

— Acum că am motive, am să casc bine ochii.

Sufla în palme ca să le încălzească. Scotea astfel un norişor de abur alb printre degete.

Nas-Mare se dădu mai aproape:

— Pot să-ţi dau un pupic până atunci?

— Nu-l merit încă. Mai aşteptaţi să dau de micul vostru Lolness, iar atunci asta va fi răsplata mea, zise ea dându-se un pic la o parte.

Nas-Mare se simţi foarte măgulit. Elisha se prefăcu că se întoarce acasă. Făcând câţiva paşi pe zăpadă, auzi o frază în legătură cu profesorul şi soţia sa. Cei patru tipi vorbeau foarte tare. Fraza cu pricina aproape că o lăsă pe Elisha încremenită în elanul ei. Nu mai avea nici măcar puterea să meargă.

Ajunse în sfârşit la casa plină de culori şi se prăbuşi în braţele maică-sii.

A doua zi, 17 aprilie, la amiază, Elisha se găsea în faţa mormanului de zăpadă care astupa intrarea în grotă. Scormoni toată după-amiaza, trăgând cu ochiul spre malurile lacului. La ora şase, mânuţa Elishei trecu de ultimul zid de zăpadă. Braţul ei ajunsese deja în partea cealaltă. Se opri. Niciun zgomot nu se auzea din interior.

Scobi atunci cu şi mai multă furie, scoţând ţipete mânioase, făcând să zboare zăpada în jurul ei. Nu se mai temea de nimeni. Lumina zilei se strecură în cavernă, Elisha o urmă târâş.

Focul era cald încă.

Venind din lumina de afară, Elisha nu vedea nimic. Vocea ei nu îngăimă decât o chemare foarte slabă:

— Tobie…

Niciun răspuns. Elisha nu ştia pe unde să păşească. Ochii ei nu izbuteau să se deprindă cu bezna. Simţi în faţa ei un vreasc de lemn. Îl luă în mână, se duse la vatra care abia mai pâlpâia. Aruncă vreascul pe jăratec. Peste puţin, flăcări înalte se ridicară. Elisha le urmări cu ochii.

Şi atunci văzu tavanul şi pereţii sclipind de lumină. Descoperi dintr-odată opera lui Tobie. Imensa frescă zugrăvită se întindea în roşu şi negru pe toată suprafaţa grotei. Elisha nu-şi putu lua ochii de la ea. Avea impresia că pătrunsese în inima fierbinte a lui Tobie.

— Îţi place? spuse un glas slab lângă ea.

Elisha se repezi spre acel glas.

— Tobie!

Tobie era acolo, lungit lângă perete. Era palid. Avea obrajii scobiţi, gura uscată, dar în fundul ochilor continua să strălucească o cometă nemişcată.

— Te aşteptam, zise el.

Tobie n-o mai văzuse până atunci pe Elisha plângând. În ziua aceea, ea îşi recuperă întârzierea. Îşi puse fruntea pe pieptul lui Tobie.

El îi spunea:

— Opreşte-te, opreşte-te… Ce poate fi trist? Uită-te, mă simt bine.

Îi întinse o batistă pătată cu vopsea roşie. Elisha nu se putea opri din plâns. Tobie simţea la pieptul lui tremurul suspinelor. În cele din urmă, Elisha se vârî cu nasul în batistă şi ieşi de acolo cu obrajii mânjiţi de roşu. Treptat, se linişti şi îşi înălţă privirea spre boltă. Tobie îi explică:

— Am făcut-o ca să-mi găsesc o ocupaţie. Sunt oameni care zugrăvesc morminte ca să se culce în ele. Eu, vreme de patru luni, am zugrăvit ferestre ca să văd viaţa, afară.

Elisha se uita cu ochii holbaţi. Da, era ca un acoperiş din sticlă deschis peste lume. Se apropie de perete, cu faţa ei mânjită de vopsea.

— Elisha…

— Da.

— Simt un gol în stomac.

Tobie nu mai mâncase nimic altceva decât mucegai de şaptesprezece zile. Elisha se făcu pe dată nevăzută. Tobie scoase un urlet de disperare:

— Nuuu! Nu mă lăsa! Întoarce-te!

Ea se năpusti înăuntru, îngrijorată. Tobie nu mai putea rămâne singur nici măcar o clipă. Plecase doar să ia pachetul pe care-l adusese.

— Acum rămân, Tobie. Nu te teme.

Desfăcu pachetul îmbibat de unt. Tobie zâmbi în sfârşit. Avea dinainte cel mai gros teanc de clătite cu miere pe care-l văzuse vreodată.

A fost nevoie de trei zile ca Tobie să fie din nou pe picioare. Reuşise, de-a lungul celor patru luni şi jumătate de izolare, să păstreze o activitate regulată pentru a evita ca trupul lui să nu se deshidrateze şi să se chircească. Supleţea îi reveni destul de repede.

Îşi petrecu timpul făcând-o pe fluturele de noapte pe malul lacului, agitându-şi braţele şi ţopăind. Elisha nu-l mai părăsea. Tobie avea nevoie de umbra aceea care-l privea alergând la lumina lunii.

Refugiaţi pe o cornişă, sus pe faleză, în sfârşit se aşezau. Tobie simţea, în josul pantei, în întuneric, clocotul primăverii. Respira adânc, încercând să recupereze întârzierea. Elisha îi povestea ce se mai întâmplase peste iarnă.

Acasă la familia Asseldor, Mia se simţea foarte rău. De la plecarea lui Lex Olmech, pornit în căutarea părinţilor lui, se culcase pe o salteluţă în încăperea principală de la Seldor şi nu se mai mişcase de acolo. Nu mai mânca aproape nimic, nu mai scotea o vorbă, întreaga familie descoperea astfel legătura tainică dintre Lex şi Mia.

La început, părinţii o scuturară un pic.

— Astea-s poveşti care se întâmplă ades… Nu trebuie să faci o dramă.

Dar, după o săptămână, pricepură că astfel de poveşti nu se întâmplă chiar atât de des. O fată care se lasă să moară de dragul unui băiat dispărut.

Aşa că o înconjurară pe Mia cu multă răbdare. Cu siguranţă răbdarea asta o ajută să nu se stingă cu totul.

May, sora ei, nu pleca niciodată de lângă ea, dormind la piciorul patului şi ţinând-o de mână. Îi înţelegea perfect durerea; doar o trăia şi ea.

Ultimele veşti pe care le căpătase Elisha datau din februarie. Lex nu reapăruse, dar starea Miei nu se înrăutăţise. Ţinea ochii deschişi, accepta chiar şi un pic de supă dimineaţa. Fraţii ei cântau seara în încăperea alăturată şi se putea vedea cum bătea degetul Miei tactul pe cearşaf.

Sora ei mai mare continua s-o vegheze, discretă şi tăcută.

Elisha povestea întâmplarea asta, dar o apăsa tare pe conştiinţă povara a ceea ce nu spunea: fraza pe care o auzise pe malul lacului, rostită de oamenii lui Jo Mitch.

În a patra zi, Tobie aduse vorba despre părinţii lui:

— În tot timpul iernii ăsteia, m-am gândit la ei. N-am nimic de aşteptat. Ei n-au să vină să mă caute.

— Poate că ai dreptate, spuse Elisha, emoţionată. Nu trebuie să mai aştepţi.

— Dacă nu vin ei după mine, atunci trebuie să mă duc eu după ei.

Elisha tresări.

— Să te duci unde?

— Să urc din nou sus pe Creste, ca să dau de ei. Să-i scot din labele grăsanului de Mitch.

În timp ce vorbea, Tobie o observa pe Elisha. Îşi lăsase în jos

lungile-i gene şi se uita în pământ. Voia să spună ceva. Tobie înţelese ca Elisha ştia ceva.

Tobie… Am auzit o frază despre părinţii tăi.

Tobie se înfioră şi-i căută privirea Elishei.

Au fost condamnaţi, adăugă ea, vor fi ucişi în prima zi de mai.

Tăcerea nu dură mult. Tobie o apucă pe Elisha de umeri.

— Unde sunt?

— Nu asta e problema. Trebuie ca tu să fii la adăpost.

— Elisha, unde sunt?

O scutura.

— Te rog. Ai grijă de tine, Tobie. Eşti în continuare căutat.

— Elisha…

— Tobie, mi-a venit o idee care te poate pune la adăpost.

— Plec, am să fiu sus pe înălţimi peste trei zile. Azi e 2 l. O să am la dispoziţie o săptămână ca să dau de urma lor. Rămas-bun, Elisha.

Îi dădu drumul. Se ridicase deja în picioare.

— Ascultă-mă! strigă Elisha.

— Peste zece zile vor muri dacă nu le vin în ajutor. Plec acolo sus.

— Tobie! Ei nu sunt acolo sus!

Tobie se întoarse.

— Unde sunt?

— Sunt la Tomble, murmură Elisha. Sunt la fortul Tomble.

Tobie se făcu palid. Tomble se afla la doar câteva ore de mers.

Părinţii lui erau aşadar foarte aproape de el. Şi totuşi, Tobie simţi că se clatină pe picioare.

Ştia despre Tomble de la bătrânul Vigo Tornett, care stătuse închis acolo zece ani despre care nici măcar nu mai putea vorbi.

Când cineva rostea cuvântul „Tomble” în faţa lui Tornett, gura acestuia începea să tremure, apoi întreg corpul îi era cuprins de tremur. Zece ani de captivitate la Tomble distrugeau un om.

Tornett făcuse multe prostii în tinereţe, o recunoştea el însuşi. Tobie nu cunoştea amănuntele acestor prostii. Dar Sim Lolness, care ştia ceva mai multe, recunoştea că Tornett nu fusese întotdeauna acel bătrân blând şi binevoitor, refugiat în casa unui nepot îngrijitor de larve.

Să vorbim mai limpede: Tornett fusese unul dintre cei mai răi briganzi din copac, un bandit de înaltă clasă.

Îşi petrecuse apoi zece ani din viaţă închis la Tomble, în vremea când închisoarea era încă sub controlul Sfatului copacului. Semăna deja cu infernul, dar părea totuşi un club de vacanţă faţă de ce devenise Tomble sub cizma lui Jo Mitch.

În afara chestiunii privind şansele de supravieţuire în acea fortăreaţă, un punct era extrem de limpede: de la Tomble nu scăpa nimeni.

Nu se întâmplase niciodată. N-avea să se întâmple niciodată.

Tomble era un ghem de vâsc atârnat în gol. Creştea pe copac precum un parazit, sugând seva acestuia şi bându-i apa, agăţat de o cracă doar printr-un singur lăstar aflat sub supravegherea a zece oameni înarmaţi. La cea mai mică răzmeriţă, nu trebuia decât să fie tăiat lăstarul de legătură, iar închisoarea era lăsată să se prăbuşească în gol. Asta se chema planul final.

Într-o secundă, tot ce ştia Tobie despre fortul de la Tomble pătrunse în mintea lui ca o descărcare electrică. Visurile lui se năruiau.

Noaptea trecu fără somn, într-o tăcere ca de doliu, pe malul lacului.

În zori, Elisha se simţi uşurată. Spusese adevărul, iar Tobie nu părea decis să se dedea la încercări imposibile. Cunoştea îndeajuns ce se spunea despre ghemul de vâsc.

Avea doar zece zile la dispoziţie ca să scoată din capcana aceea pe un savant neîndemânatec şi pe soţia lui… I-ar fi trebuit lui Tobie măcar zece ani numai ca să poată intra acolo…

Doar… dacă…

Elisha făcu în gând o rugăciune pentru ca ideea care tocmai îi trecuse prin minte să nu cumva să-i vină şi lui Tobie. O alungă clipind din gene şi repetând „nu, nu, nu” în sinea ei.

Dar deja chipul lui Tobie căpătase culoare. Elisha nu putea face nimic. Între inimile lor era un pasaj îngust prin care gândurile circulau liber.

Se uită în ochii Elishei. Se hotărâse să se predea lui Jo Mitch.

Elisha tresări.

— Dacă mă predau, explică absolut inutil Tobie, voi fi dus la Tomble în câteva ceasuri, iar jumătate de drum va fi astfel deja parcurs.

— Jumătatea cealaltă ai s-o faci într-un sicriu!

A fost nevoie să treacă o zi şi o noapte pentru ca Elisha să priceapă că Tobie nu va da înapoi. Dacă nu încerca să facă nimic pentru părinţii lui, zilele lui nu mai aveau nicio valoare. Viaţa lui avea să fie aidoma unui obiect decorativ aşezat pe şemineu. Problema nu era să reuşească. Problema era să-şi rişte viaţa pentru ei.

Proştii numeau asta „onoare". Tobie îi dădea un alt nume. Poate „dragoste", chiar dacă n-ar fi rostit în vecii vecilor cuvântul ăsta ameţitor.

Ultima noapte trecu ca veghea de dinaintea unei bătălii.

Ascultându-l vorbind, în fundul grotei zugrăvite, Elisha luase pe genunchii ei picioarele lui Tobie şi, înarmată cu un fir dintr-o pană muiat în cerneală de omidă albastră, îi desena pe talpă piciorului, în lungime, o linie abia vizibilă, care mergea de la degete până la călcâi.

Tobie o lăsa să se joace.

— M-ai pictat ca pentru luptă? întrebă el.

Când era copil, împreună cu prietenul lui Leo Blue, îşi pictau uneori unul altuia semne pe mâini şi pe umeri. Leo fusese mereu un copil deloc vesel, uneori violent. Moartea mamei lui, când era foarte mic, apoi aceea a tatălui, doi ani mai târziu, îi lăsaseră o rană cumplită despre care nu vorbea nici măcar cu prietenul lui cel mai bun.

De acum se părea că rana aceea din suflet se infectase.

Elisha tăcea. Avea două codiţe care-i veneau peste ochi.

Tobie ştia că şi ea avea pe talpa piciorului linia aceea subţire şi albastră, care nu se vedea decât noaptea şi care împrăştia o lumină albastră.

— E un secret?

Elisha dădu din cap şi puse firul din pană pe marginea călimării.

— Şi eu am un secret, zise Tobie.

Şi începu să povestească.

Atunci când rămăsese singur, la capătul crengii rupte, şi auzise văicărelile lui Şatun pentru fârtatul lui dispărut, Tobie încercase să vadă mai limpede în planul tatălui său, ca să nu uite nimic din cele trei indicii pe care i le dăduse.

1. Îşi putuse explica uşor falsa trădare a lui Sim Lolness, care avea drept scop doar să-i permită lui Tobie să scape.

2. Descifrase, de asemenea, în ultima clipă şi faimoasa frază de

avertizare „vezi să nu te loveşti iarăşi”, care îl trimitea la creanga ruptă din grădina conacului Coroana copacului: locul unde, datorită trupului său mic, putea scăpa de paznici.

3. În schimb, nu izbutea să priceapă violenţa lui Sim împotriva propriului său fiu, când îi ceruse să-i vorbească aşa cum se cuvine idiotului de Pilitor.